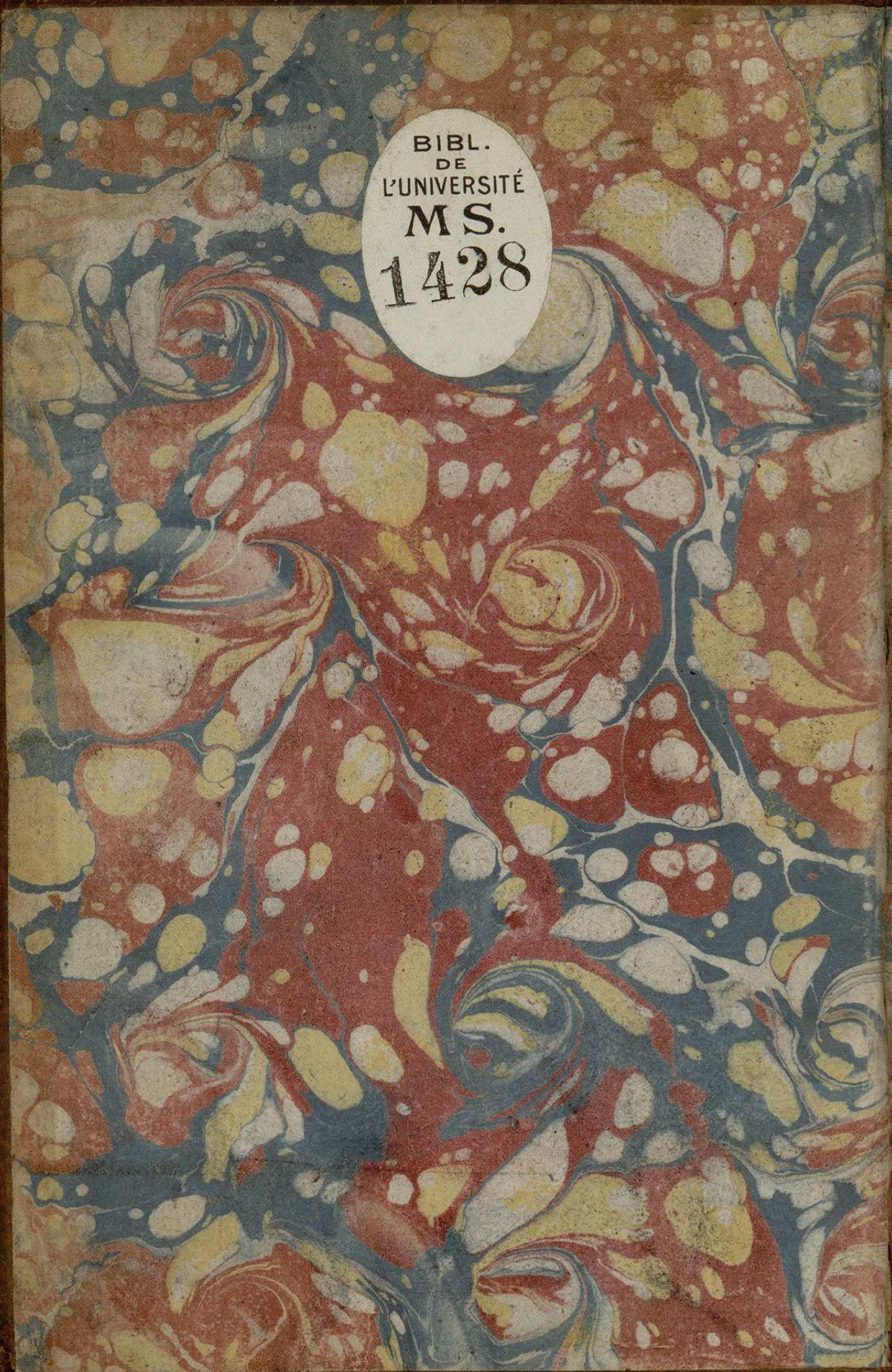
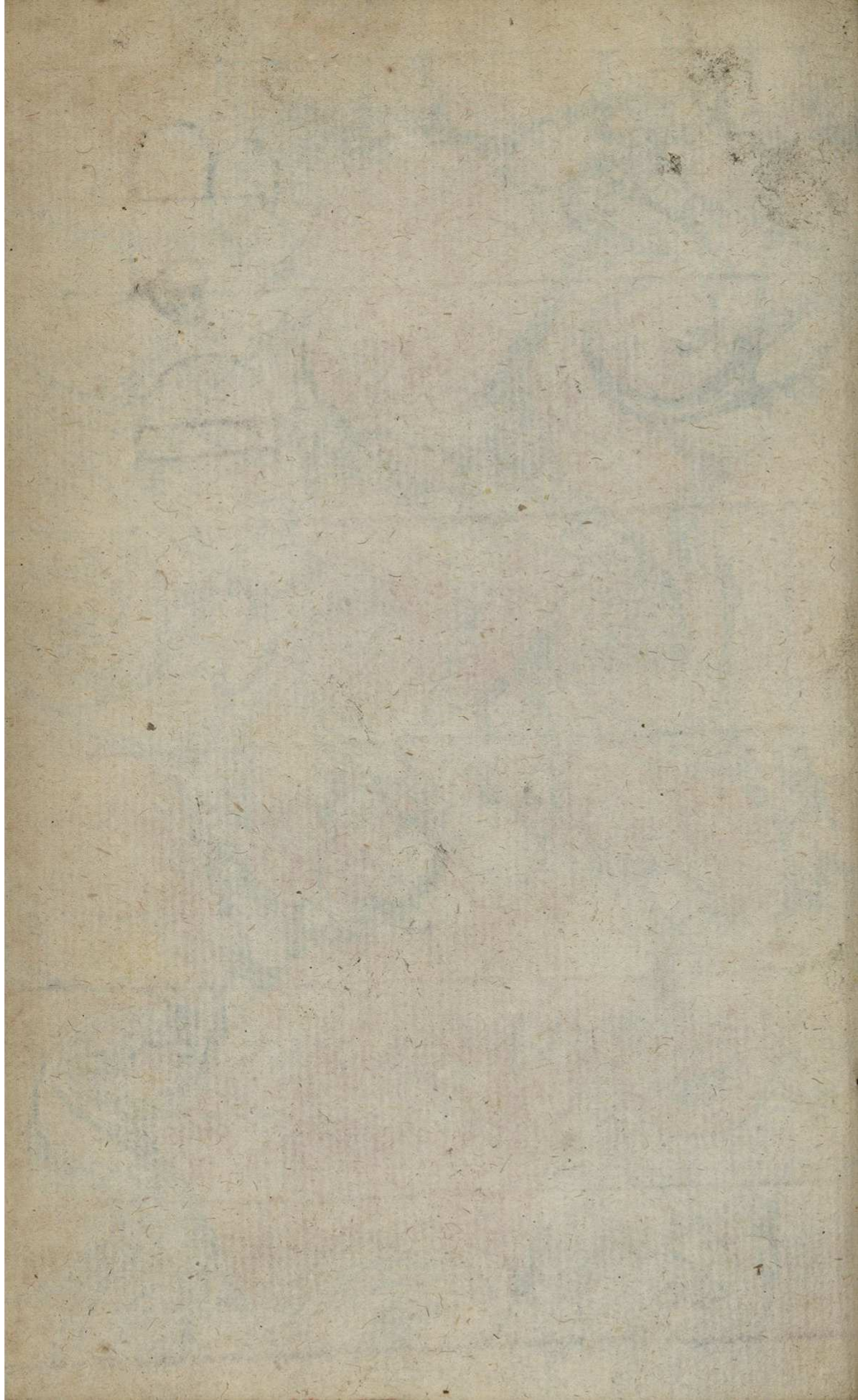

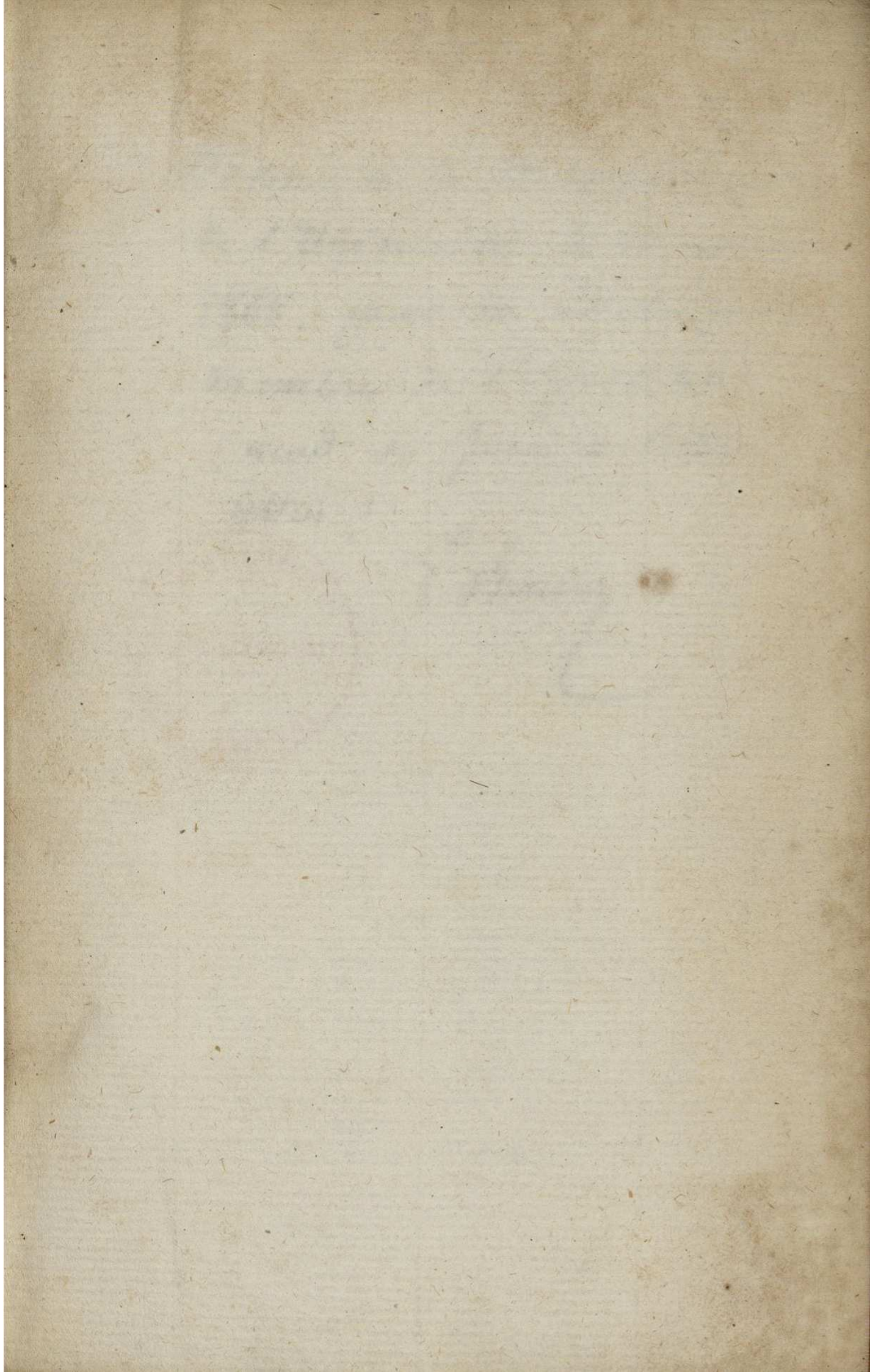

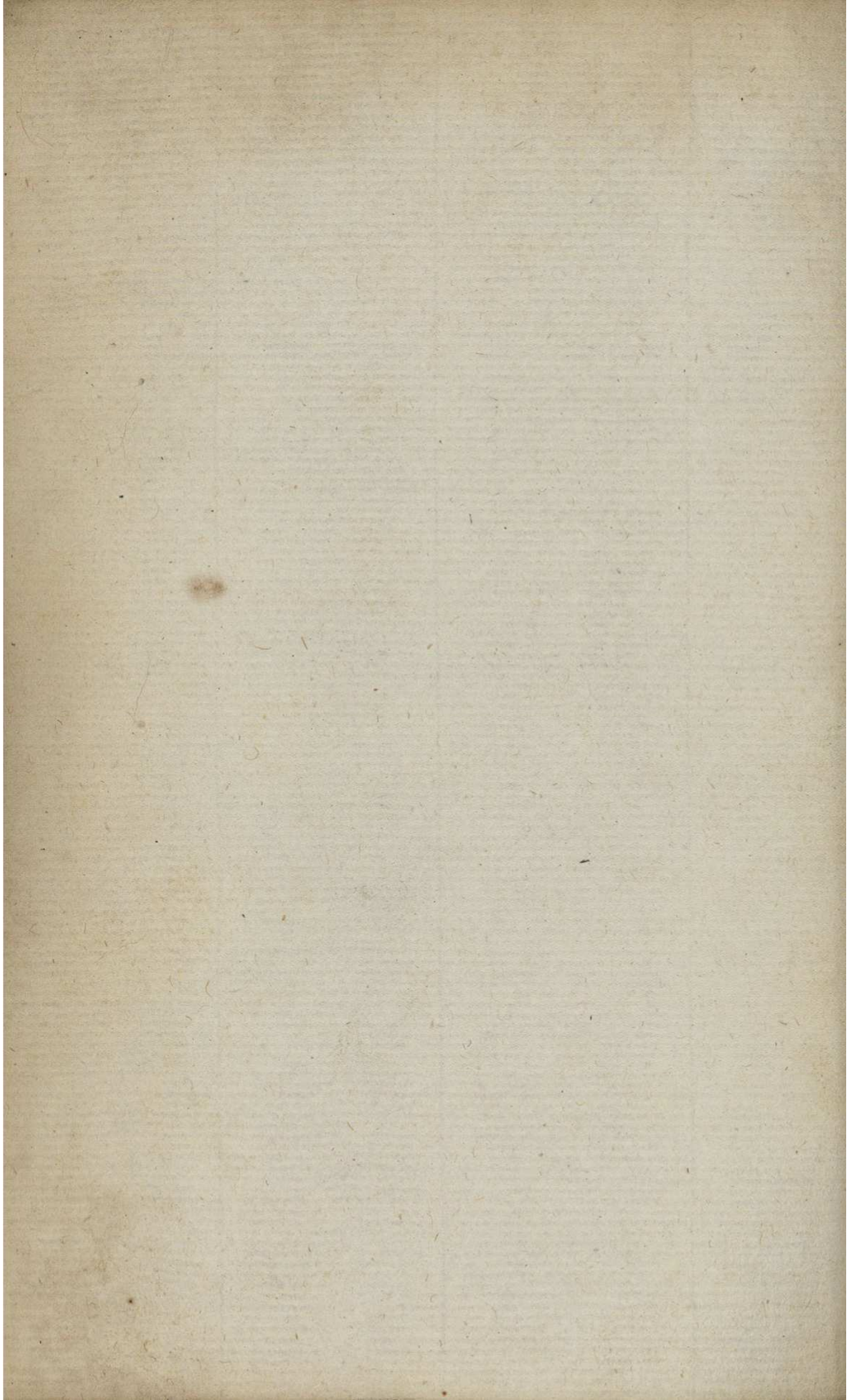
BIBL.
DE
L'UNIVERSITÉ
MS.
1428

Donné à la Bibliothèque
de l'Université, le 28 août
1868, par M. Dehérue,
membre de l'Institut
(acad. des Inscri. et Belles
lettres.)

E. Henricz

1868. Jan. 10. to
the Hon. Secy. of the
Interior, Wash. D. C.

Dear Sir,

Amplificationes

Dictatae

Meræq; a Reuerendo

Patre Porée, quædã

a Reverendo Patre de la Sãte

Anni 1728 à 1729

Parisiis

Nihil enim praestabilius
 est quam excitare emulationem
 inter discipulos.

Nihil enim ad Promoven-
 da litterarum studia Utilius
 videtur, quam emulationem
 in adolescentum animis
 accendere, et illos ad laborem
 acueve gloria desiderio, aut
 ignominia metu ab otio
 Reuocare.

Nihil autem ad illam exi-
 tandam emulationem po-
 tentius illa conuocatione, ubi

Reuocatus quodam S.R.P. —

Imago.

Quod si vlla Res istam emu-
lationem excitare et foveere
Magis potest, nulla profecto
potentior est magis q̃; efficax
illā Solemni conestatione
Pro locis, vbi Schola angusto
definita spatio amplissimam
quandam Republica Rāte
Imaginem vnā cum Imperio
coniuncta. Imaginem, inquam,
Refert, et Classis Vna in mul-
tas varii generis dignitates sic
distribuitur, ut suum sic im-
peratori solium et gemino qui-

dein geminum sua consulis
 Tribunis aliis quæ Magistratibus
 Sella; sua senatoribus
 et Equitibus subsellia, sua
 denique intimis etiam ordinibus
 loca designentur.

Omniбус Scholasticis
 Statuendum est quem locum
 Velint obtinere.

Omniбус itaque In ejus
 modi scholam ingredientibus
 Statuendum est quem Locum
 Intus condiscipulos obtinere
 Velint: Utrum intus extremos
 Jaceere Malint et indecoro pul-

Veve sordere; an sedere inter
 primos, et sine fastu, non sine
 gloriâ imperare.

NAM si qui voluerint Sem-
 per facere in pulvere In ordi-
 nem redigendi erunt vel
 abigendi.

Quod si qui erunt ita desides
 et ignavi adolescentes, ut de
 Imperio ceteris quæ dignitati-
 bus nolunt Contendere erunt
 illi Profecto redigendi in ordinem
 vel procul e' Scholis abigendi
 ne malâ conuersione ledant
 Vicinotum ex pulchrâ laudis
 desiderium in aliis Restinguant.

SIN autem primas dignitates
 ambiant spem magnam
 Progredur faciem

SIN autem egregio ⁱⁿ flamma-
 ti gloriæ studio summa qua-
 que conabuntur assequi, evi-
 dente ear illos in litterarum
 studio progredientes esse longis-
 sime, consideramus.

Adhortatio Rhetoricæ
 ad Alumnos et Compares
 de ad iustitiam cōsecrationes.

Quamobrem pergit, ut
 facitis Eloquentiæ alumnitum

Vetevani tum novi; vos ad
 concertatione & Pro Locis
 institutis omni Diligentia
 Compavate; ut ad Summos
 honores euecti vel Sceptra
 imperatoria, vel consulares
 fasces referatis domum, et
 paternae civitas quae laudes
 novae laudum accensione
 cumuletis.

Neronis crudelitatem
nemo verbis attingi potest.

Quæ tanta existere potest ver-
borum gravitas quod tam atroce
et vehemens orationis genere
quo quisquam possit non dico
ad æquæ describendo sed deli-
neando adumbrare nefariam
illius immanissimi cesaris
Crudelitatem qui senatores cla-
rissima cuius lumina extin-
guere, qui procepto rem alterius
parentis loco habendum ad
nece compellere, qui amicum

non minus animo quam san-
 guine conjunctam interficere
 qui fratrem innocentissimum
 amittit lauvâ deceptum inter
 geniales epulare propinata
 veneno tollere, qui conjugem
 & gram et gravidam calcere
 Impacto Euecave, qui matrem
 amantissimam cujus Beneficio
 Viueret et Regnare Crucidare
 qui Roman communem d-
 nium ciuium paventem in-
 cendio funestare qui se de-
 mum omni pauidiorum
 Geneve commaculare potuit

nunquam potuit animum
 et oculos sanguine Exsatu-
 rare.

Ingenio Tardior

Velociorem aliquando superat.

Quem ad modum ex duobus
 viatoribus ex eodem loco ad ean-
 dem metam pergentibus, quorum
 alter sic pedibus pernicios, agilius
 sed interdum hareat in fovea;
 alter minus agilis, sed sine
 Intermissione currat, fieri po-
 terit, imò fieri, ut perniciem
 Tardior antecedit: ita ex duobus

adolescentibus quorum alter sit
ingenio acrior sed aliquando
moveretur in nugis, alter minus
acer sed totus sit in litteris,
lucere potest, atque adeo sop-
ius evenit, si velociorem
tardior assequatur breviter,
aut denique praeceperat

Exordium orationis
Clodii
adversus Ciceronem

Si quis vestrum, Quirites,
forte miratur me qui cum

Marco Tullio cicerone sum-
 mâ fui conjuncturæ necessitu-
 dine, et in eo laudando sapissi-
 mē sum versatua subita nunc
 Mutatâ dicendi consuetudine
 in illum oratione inuehi; id si
 accusationis meæ rationem
 animo expendere, una et con-
 silium meum probabit; et
 me non ingrati discipuli, non
 peritidi amici, sed boni civis
 personam agere et partem
 sustinere fatebitur.

Nam cum antea per otia
 inperitiam vitam casum sine

duce institueres mihi non
 Liceret, crederem quod mihi eligen-
 dum esse aliquem vivendi ma-
 gistrum, qui in suis Præceptio-
 nibus et exemplis erudiret,
 Marco Tullio Cicéroni qui mi-
 hi dicendi artifex maxime
 et agendi præceptor optimus
 Videbatur tradere me et regem
 permittere non dubitavi.

NUNC vero cum hic ego jam
 sum etatis cui Tribunitiam po-
 testatem suffragiis vestris man-
 datam esse voluistis, et Marcus
 Tullius imperio consulavi abusus
 iam in Civibus exerceat

crudelitatem, cujus nullum
 autem exemplum in hac civitate
 editum meminimus; nomen
 quod ad vos deferendum esse
 censui, ut dignare a nouo tyran-
 no poenae pro vestra Aequitate
 et humanitate Repetatur.

Sapientes Rani
 lege constituerunt ut liberi in
 praesentem potestate ad annum
 usque vigesimum quintum
 Remaneant.

Cum multa sapientes a Raniis
 excogitata et lege constituta sunt
 tum nihil ad continendos in officio
 Iuuenes Magis accommodatum
 quam

quam quod liberos in parentum
potestate ad annum ætatis vigesi-
mum quintum remanere voluerūt.

~
Publii scipionis
Censoria Clodium asellum
Equitem gradu mouentia.
Oratio.

=

ETSI non est censoria consu-
etudinis rationem reddere quã
de causã Senatores vel equites in
ordinem Redigat, propterea quod
nihil nisi ad æquitatis normam
et morum emendationem decer-
nere existimandus est; Tamen in
Castigando Clodio asello equite Romano

Facti mei exponenda ratio vide-
 tur, propterea quod quæ mihi
 animaduersioni iustissima causa
 Visa est, eadem ad Contineudos
 In officio iuvenes multo forsi-
 tan opportuna Videbitur.

Ut igitur omnes equites Romani
 Intelligant nullum esse uitæ
 flagitiosæ præsidium vel in
 nobilitate generis, vel in præstan-
 tiâ corporis, vel in arte saltato-
 ria, aliâ quæ id genus molliori-
 bus disciplinis quibus Militia
 Nostræ robur infunditur, ideo clo-
 dium asellum nativæ dotibus
 fortuna q; munere ad Nequitiam

ab usum mouendum gradu
 et in ararios referendum esse.

Judicium.

NUNC itaque videant omnes
 Romani Iuuenes, ne quem ad-
 modum hereditatem sibi a ma-
 joribus dignitatem propria
 tui virtute et amplificare pul-
 cherimum est; sed illa prop-
 ter libidines et flagitia animad-
 versione censoria deturbavi sic
 aliquando turpissimum.

Mavci Valevii

Nepotis in Titum annium
Milonem. Orationis ex-
ordium.

Etsi vereor, Iudices, ne inconsi-
derantissimæ ac dementissimæ
temeritatis esse videatur, in hoc
amplissimo vestro consensu, in
hâc tantâ populi frequentia,
adversus eum dicere qui Mavci
Tullii Ciceronis patrocinio nititur
ac defenditur; minime quæ-
deceat, cum eloquentiâ parum
gratia mediocriter, Vbi nihil
valeam, me cum oratore eloquen-

tissimo, gratiosissimo, et cae-
^{ser}~~er~~citatisimo contendere: ta-
 men hæc novi nova Iudicii
 tutela confirmat Animum,
 et accusationi meæ prosperum
 ac felicem exitum pollicetur.

NON enim orator ille linguâ
 quam manu Melior et sola-
 intersubsellia vehemens exul-
 tabit more suo coram istâ
 hominum aornatorum multi-
 tudine, quâ nos Lepidus ac mu-
 nius fortissimi et sapientissimi
 Viri Cneii pompeii auctoritas;
 nequè illam explicabit mag-
 nificam verborum suppellectilem

aut illam attollet vocem im-
portunissimam, quæ soles vel
astantium perstringere oculos,
vel audientium aures obtundere,
vel ipsam judiciorum vim la-
befactare.

Quod si suâ Dicendi facultate
Marco Tullio abuti Liceret, ve-
rope ad infringendam legum
Æquitatem et detervendos Accu-
satorum animos impudentissime
Abusus est, cedere foro, Iudicib;
nequè in tantâ oratoris clau-
si licentiâ Justæ accusationi
locum reperiri posse credendum

Sed me recreat et Reficit iste
 Novi Iudicii novum apparatus
 ab aequissimo, et Religiosissimo
 Viro institutus, qui profecto neq;
 sua putaret aequitatis esse no-
 uam judiciorum fovnam in-
 vehere neque sua Religionis
 Templorum atria hominibus
 amatis occupare, nisi Judi-
 cum animos adversus Tul-
 lianos clamores et furores
 milonianos confirmare voluisset.

Quamobrem adeste animis,
 Iudices, et si quia vobis aut ab
 Illo fovi Tyranno, aut ab illo

viarum publicarum insidia-
tore metus oblatus est. illum
deponite; et quid de luctuosâ
Clodii morte sentiendum,
quid de nefario illius pecus-
sore decernendum libere et
fortiter constituite.

Nam si quando Res momen-
ti grauioris iudicium senten-
tiis permittenda fuit, hæc ipsa
profecto est in quâ vos statue-
re oportet; utrum neglectâ et
Impunitâ Clodii necesse confir-
manda sit peccatorum homi-
num improbitas, et nobilissimâ
cives eorum insidiis et favoribus

objiciendi ~~utrum~~ unius dicavi -
 supplicio deterrenda sit aliorum
 temeritate, et eorum gladiis nos-
 tris cervicibus et jugulis remouendi.

Quamvis autem Milo dam-
 natus videatur sanctissimo illo
 senatus decreto, quo eadem clodii
 contra Rempublicam esse -
 factam iudicatum est, illo tamen
 ad ejus Rei perniciem non abu-
 sum esse profiteor: neque
 quicquam ab aequitate vestra
 postulatum, nisi Videvitis
 totam clodiana sedis ratione
 vel iniquè susceptam esse, vel
 nefariè perfectam et absolutam

Sic enim statim, Iudices; vel
 Constituto examine et meditato
 facto Milonem in Clodium
 Incuvisse, ut eum e medio
 tollet, quem suis consiliis
 officere crederet; vel si fortuito
 et imprudenter in Clodium
 Incidit; tunc ab eo factam
 Cædem aut imprevatam esse.
 cum minime fovee necessa-
 ria, ut se suamq; salutem
 expediret. utrum volet
 Milo eligat: nam utrum que
 declinare non potest et foveat
 Utroq; nomine Recte est.

Ego vero si neutrum demons-
 trare potuero, non recusabo ~
 (videte quæ mea est fiducia)
 nec recuso quominus eruentis
 Publii Clodii exuvias onustum,
 Triumphali curru per viam
 appiam inuectum, appiorum
 manibus et Monumentis
 Insultet mihi, et Impunitate
 sibi per vos concessa ad de-
 praviciidum exitatus in-
 ciues optimos mucrone jam
 Imbuto cæde Clodianâ
 Glassetur.

SiN autem alter Itrum
 Probauero, vos obsecrabo, iudices,
 et obtestabor per nobilissimam
 appiornum memoriam et cla-
 vissimi Iuuenis mortem inultam
 ne Patiamini, et nequissimi
 Cyaeliatoris facinus dignam
 Urgeatit pœnâ: et id patriâ
 Ipsâ quæ Luce Caveat, qui
 Vtro quæ munere Ciuem Ro-
 manum Spoliare ausus es

De libris amatoriis

Tantum abest ne libri ama-
 toris delibuti leporibus (quod ii qui
 malâ impulsus libidine in his lecti-

tandis tempus collocant dicere
 solent) ingenium venustâ qua-
 dam verborum sententiarumq;
 concinnitate perpoliât, ut contra
 illud obscenitas inquinant sermo-
 num fœcibus, et sanitatem ejus
 occulto veneno inficiant, debilitent
 et corrumpant.

In morbis animi
 Multo hebetior ē sensus quā
 . In morbis corporeis.

Si tam esset acce doloris sen-
 sus in agrotationibus animi
 etiam in vulneribus quam
 in morbis et offensionibus

corporeis solet esse. Vehemens
 non minus Profecto in illis
 Praecauendis effemus attentius
 et prouidi quam vulgò su-
 mus In his declinandis ~
 seduli ac diligentes.

Catonis Censoris
 aduersus græculos, cantores,
 Cytharedos, alios què id
 genere artifices.

Oratio*

*
 ad inuit.
 Ciceron.
 pro. lex.

Si quis vestrum, patres
 Conscripti, mirabatur quid
 esset quod pro hoc positus in

Liberos institutione curit,
 tot editis In hac ciuitate vir-
 tutum exemplis, ne quaquam
 Satis, multi Iuvenes reperi-
 untur, qui spretis voluptatum
 illecebris, virtutis ex Bonarum
 Artium studia ingredi Insti-
 nerent, ex hoc Tempore miretur
 potius, si quos innocentia et
 Veteris disciplina retinentes
 Videat, quam si plurimos
 turpissimis mancipatos libi-
 dinibus, et omni flagitiorum
 genere inquinatos.

NAM ut omittamus huius

Corruptela causas altius repe-
 tere, primo aspectu intuevi pos-
 sumus omnes ingenuas et li-
 berales doctrinas quibus alitur
 Animus et ad innocentiam
 Morum Pruditus, jaceve et
 Negligi; earum q; magistros
 et cultores nullo esse in pratio;
 molles vero et delicatas artes
 quibus debilitatur animi vis,
 aut ad nequitiam incitatur, vi-
 gere et excoli, earum autem
 praeceptores et alumnos, (gracu-
 los dico, tibicines, citharedos, can-
 tores, flovere gratia, abundare
 Opibus, et tam beate ac suaviter,
 quam flagitiose ac nequiter vivere.

Quo usque tandem nostrā abu-
tentur indulgentiā isti voluptatū
doctores perniciosi? nihil ne Inuictā
per eos cæcinitum ei donorum
mollities, nihil infracta seueritatis
seueritas, nihil deprauata conui-
uiorum sanetitate, nihil corrup-
ta ingeniorum et animorum
sanitas, nihil eruptura ex
impuris illis fontibus in hanc
Ciuitatem flagitia et incōmoda
ciues patriæ amantissimos
Commouebunt? o tempora in
vitium inclinata! o peruersi
et lueri mores! serpiat latius
In dies peregrina pestis quæ
jam propè facta est domestica

græculos nebulones habent in
 Comitatu. Cives nobilissimi, illos
 adhibent ad conuicia, etiam
 ad consilia; o pudor! illi
 erudiendos tradunt liberos, o nefas!
 Scilicet ut discant adolescentes
 matris nepotes, non iam ad
 Tuba^{sonitum} tela forti vibrare manu,
 sed mollibus digitis imbellem
 pulsare cytharam; non iam
 patientes pulueris ex solis in
 aprico versari, ex capiti galeam
 aptare, sed in picto vesupinio
 toro delibutæ Rose rivo co-
 rnas inurto vel floribus impe-
 dire; non iam ad Tuba so-
 nitum grauius euigilare, sed

ad Liæ aut græculi cuiuspiam
Callantis eantum sequiter obdor-
miscere.

hoc scimus, hoc videmus, hoc
Patimur!

At vero philosophos e' graciã
adrectos qui sapientiam, quã
Nihil in Terris optabilius est,
Tradere se profiteventur ex hãc
Ciuitate pellendos esse. Iudicau-
mus? græcos autem cantores
et Tibicines qui voluptatem, qua
Nihil est homini Exitiabilius,
docere et Elaborare se gloriantur,
In hãc vobis diutius retinen-
dos esse censebimus?

Extat vestrum in Tabulis publicis

decretum quo Philosophos
 gravissimos, propterea nescio quas
 de Peregrinâ doctrina suspensiones
 nullâ movâ Interepositâ solum
 Vextere et suam secum sapientiâ
 asportare Jussistis. Nihil ne-
 de musicia lævissimis qui
 ad nos exoticas artes non sus-
 cipiunt modo sed etiam nequi-
 tiæ plenâ affervunt consti-
 tuendum esse creditis?

Non is ego sum, Satres conscrip-
 ti, qui sine causâ gravius quid
 piâ in quemquam decerni velim
 sed tamen prope est & ipse me
 Inertia accusam, qui pro iuramento
 mihi munere de istâ hominum collatione

in novum perniciem quotidie
latius effundente de nihil dum
ad vos Rettulerim. Sed jam Refugio,
defecto, denuntio, et vestram Severita-
tem requiro.

Facessant Igitur, vestris confixi
sententiis voluptatum Antifixa
pessimi, et suas artes ^{ad} hostes ro-
mani nominis secum aufervant.

Si quis autem civis (quod avert-
ant Superi.) quempiam illorum
Retineat domi, vel in vrbe, vel in
Villa, aut cuiuspiam ex illis sub-
sidium quoquo modo præbeat,
nisi forte ad fugam; id contra
Reipublicam fecisse censeatur.

Nihil deest

Ludovicus decimus quintus
Feliciter Convalescit

Quod omnibus expetebamus votis ex
quod unum ad felicitatem galliæ totiusq;
Europæ tranquillitatem maxime petti-
nebat, ut Ludovicus XV ex Morbo quo
nuper tentatus fuerat Evaderet inco-
lumis: id o aliquâ ope humana sed
divino ac singulari proptus Beneficio
concessum nobis hodie gratulamur.

Qui improbos frequentat volunt ad nequi-
tatem Evadere.

Sicut cujus Libet Magistri De iis loquuntur utroque quod
didicerunt, et disciplina sua avocant iis agerunt, quos sibi
præliquis addictos vident: necesse est illi qui ad improbo-
rum familiaritatem se applicant, et frequentes cum iis
seculones conferunt, ad impietatem et nequitiam
Evadere se sustinere velle fateantur.

Oratio

In genere Iudiciali.

accusatur mulier matricida
apud manium Popilium Lenatum.

Crimen ad te, mance populi,
defecto nouum, atrox, immane,
Inauditum, quo et abrupta ne-
cessitudinis fœdera et violata pie-
tatis Iura, et omnia quæ adhuc
audisti flagitia superata esse
videantur. matrem occidit mu-
lier scelestissima, non ueneno
ne mors foveat ~~releu~~entior, au-
mitior; non gladio, ne promptior

cum honestior, sed fuste, ut amf-
 misera, sed reverenda, ictibus re-
 petitis contusa, multiplici turpi-
 que necesse veluti bellua Trucidave-
 tur... hoc fitra sacrilega faci-
 nus admitti sciens volens quæ
 vivit tamen, nec lucem fugit
 imo venit in forum, et ibi sperat
 veniam, Vbi certam debuit poenam
 extimescere... nam quid habet
 Mulier impia quo Possit, non
 dico purgare, sed excusare, tam
 execrandum nefas? an se ~~dicit~~
 a matre compellatam causabitur?
 an vim vi præventendam fuisse,
 Clam Repulsam esse Contendet?

quasi vero aliqua possit esse
 Liberi Iusta causa, cui in pavent-
 es audeant insurgere, et illos tollat
 e medio, sine quibus nec essent
 Vspiani, nec esse possent.....
 quod si apud nationes ingenio
 fervores, inhumanitate Baobabar,
 credibiles Infames, Talem Tantum
 quæ scelus nec inveniret exemplum
 nec haberet defensionem, nec ob-
 tinere veniam; an impetrabi-
 apud gentem humanissimam,
 coram viris auctoribus legum
 ac Vindicibus, in ciuitate virtutis
 alumna et magistrâ? non ne-
 dabit mulier impia quæ ma-
 rui pœnas, quas voce meâ Repetit

mateo, quare Pietas Exigit,
 quare Reposeit Natura, quare
 flagitat humanitas? Dabit
 profectò, te, marce populi, judicante,
 nequè te immeritò lenitatem ab-
 Ingenuitâ lenitate dictum esse in-
 telligemus: Judicis enim lenis est,
 ut parcere innocentibus, ita fontes
 plectere, nequè ut pauci innocen-
 tibus, qui nocentes dimidestum
 puniunt.

Oratio
 altera in genere Judiciali.

Defensio mulieris matricida
 apud marcum popiliun accusata.

Quid agam, iudices, omnium
 Mulierum interrima, eadem-
 que? (Si delatoribus credendum
 est) omnium scelerissima?
 Quid consilii capiam? latebo-
 domi? dicent, accusatores me
 admissum scelus, velle Tenebris
 obnoscere. prodibo in lucem?
 Clamabunt, quod jam audistis,
 ubi me veniam sperare, ubi
 cunctas debeam poenarum extimes-
 cere. an silebo? iudicio meo-
 convictam maioris, et de ma-
 leficio tacite confitentem pro-
 dicabunt? an loquar. crimen non
 Puugavi a me sed scelus scelere

cum ulavi vociferabuntur.
 Clament famem, quantum libet
 neque latebo, neque silebo;
 pro me ipsa dicam apud vos,
 et ab ipsa confessione criminis
 qua absolutionem sperabo...
 Occidisse matrem aequor: occidi,
 non nego; novum hoc, atrox,
 inauditum crimen esse dicetur,
 et est: sed nova, sed atrox, sed
 inaudita fuit ejus patrandi
 causa. quam quam quid ego
 vel quomodo eloquar? inderam
 me qua ad excusandum scelus
 matrem accusare cogar, et
 facinus domesticis inclusum

latebris in medium profectus;
 ignoscite, Iudices, si non iam facis
 sed dictus videbor impia, dum mi-
 hi necessitatem defensionis accusa-
 tor imponit; meam, qualicumque
 est, necessariam facit impietatem.
 Dicam ergo quod meminisse ani-
 mus Refugit.

Ita mihi fuit mater qualem
 nemini obtingere Velim nisi qui
 diu natus sit uel nasciturus iratus.
 Ignis sua numpc, moribus
 asperus, indole ferox, animo in-
 tractabilis, quæ nullo flecteretur
 Ossequio, nullis deliniretur blan-
 ditis, amare pro sua necesse,
 Vnum scire odire, ad ingentem
 feritatem accedebat senectutis,

inuoluntas, quæ illam et Pulcræ
 et sibi faceret intolerabilem.
 toleravi tamen; non hic com-
 memorabo maledicta, probra,
 contumelias, quibus me Immo-
 ventem Onerauit: Taceo me
 saepe numero ab illâ pulsatum
 grauius, percussam atrocius,
 nec semel intentatum mihi
 necis periculum. hæc omnia sedu-
 lus commemoravi accusator
 iugatorie quidem, utinam
 falce! uinceret adhuc mater
 salua, et incolumis: neque im-
 manissimæ uæ facinoræ apud
 Vos, iudices, causam agerem.

Tametsi nequē me vel mala
 mea vel peccula ad facinorā
 Impulerunt. matris seuitiam
 tuli quo ad Potui: et tandiū potui,
 quandiū me vnā Impetui.
 Sed vbi a filiā ad duos nepotes
 innocentissimos progressa es
 Impotentissima auid importuni-
 tas; vbi parvulos infantes verbis-
 Verbisq; vexauit, tunc vero
 meus exarsit dolor: fitiorum,
 Lachryma, ejulatus, querela, com-
 plorationes materna viscera
 Confo devunt. dolere me alienis
 Vulneribus sensu callida et
 Crudelis nouerca; eā me ferre
 parte Constitui quā mihi doli-

turum maxime perconticeret
 non illa mecum iam durius agere,
 non mihi conuiciis os reu bevare,
 non mortis periculum intēdere,
 ac ne liberos quidem meos deinceps
 Eractave inclementiurē,
 sed ad se blanditiis inuitare
 munuscula incautis porrigere,
 placentiae et Bellavia oggerere,
 quibus inescaver puerulos, per
 male pro vidos male perdevet.
 ipsa mihi gratulavi in sinu de-
 mens! et immortales Divis gratias
 agere, quod mihi matre, nepotibus
 Aviam vestitissent; cum subito
 mideros infantes deprehendo insolito
 corveptos frigore, pallore suffusos lu-
 vido, prostratos humi abjectis semina-
 rum placentarū Reliquiis, vix attol-
 lentes

lentis oculorum aciem obtusam,
 et quâ poterant voce matris au-
 xilium implorantes. flebilibus
 exitata quæstibus illicet ad volo,
 metu trepida, amore Auxia; ja-
 centes erigo, frigentes foueo, gemen-
 tibus oscula diuido, ad vitam quâ
 licet ante reuoco; Sed frustra.
 omnem viciū Autem venenum
 inuis Receptum visceribus, et
 totis artubus et Medullis illapsum.
 jam extremos licet gemitus,
 jam in meo gremio Languē-
 dulum reclinam caput, et
 maternos inter amplexus.
 Singultantem Animam ex-
 spirant...

Quilte mihi fuerit Sensus
 ex vestris Sensus, si potestis
 Iudices, aestimate. or bato liberos
 quos veneno interfectos decla-
 rabant. Sparsa toto corpore ^{veneni indicia}
 dolore aeneus, ad Mulierem
 gemini ream parricidii me
 Confero, justis merentem onero
 querelis. illa non Inficiari aut
 excusare. Saeinus; sed con-
 fitevi et exultavi: immò qua-
 si gemina non sufficere cades,
 ad Tertiam sublato baculo se
 Accingere: Tunc ego fustem
 ex violentis extorsi manibus,
 et id malum intuli, vel iacti

(nequē enim dissimulabo)

quod Passiva Sum, quod hec
Animi dolor, et dolore, accensus
furor. non quero ex vobis,
Iudices, quid me facere oport-
uerit, vel omittere; hoc scio;
sed obsecro vos et obtestor, ut
depositā ad breve tempus
Iudicum Personā maternum
pectus induatis; cogitate quam
difficile sit manum continere,
cum ad vindictam omnia
Cohortantur; quid Rationi
super esse potest locus, ubi
furor animum occupavit

*Sceleris atrocitatem idè
 Maxime Reprehendi accu-
 sator, quod non veneno per-
 fectum sit, ne mors foret mi-
 tior; non ferro ne promp-
 tior; sed fuste, hoc est, in au-
 mis quæ casus obtulit et
 Ipsa Mater exhibuit: quasi
 vero anima elingat præcepta a-
 nimi impetus. illi sane Olli-
 gant, quibus licet per tempus
 deligere, quæ ante mente sceler-
 ra exigunt, quam manu per-
 agant. ipsa delegavit mulier,
 quæ geminum attente secum
 meditata parricidium, nepotes*

deceptos blanditiis, medicatis
 autē sceleratā et nefaria crus-
 tulis consulto et deditā opesā
 evacui. ego vero, iudices, ne-
 que ibi delegi, neque deliberavi,
 ubi omnem delectum et deli-
 berationem excluderet iracu-
 dia, et certe si diligendi fuisset
 locus, si deliberandi tempus, vi-
 veret adhuc mater pavacida,
 non meo sublata manibus,
 sed uestris Reservata Iudiciū,
 paucis quæ' gravioribus mul-
 tanda. veni ita exposui ut-
 gesta es, iudices; mortem ge-
 minam unā morte ultatum;

Eam semel percussa, quæ
 bis interfecerat, et tertio velle
 Interficere; occidi fortuito et
 Imprudens, quæ consulto scius
 Volens q̃ occiderat, supplici-
 um de illâ sumpsi, de quâ
 pro vos suppendum fuit: sen-
 tentias vestras non sensus
 Vestros ante verti. quod si hæc
 causa deferretur ad gentes
 Barbaras, omnino expectetur
 Iuris, vix bene conscia hu-
 manitatis, revivetur fortasse
 aliquis nostro accusatori -
 similis, qui nihil in facbo
 præter ipsam rem attendens,

non respicebat ad ejus mentē
 quae fecit; sed Plurique tamen
 etiam moribus immanes, cul-
 tu agrestes, legum Imperiti,
 solā duce naturā vel intupre-
 te, veniam darent facto, non
 meditato non cogitato, sed pro-
 cipiti sed improuiso, nec a
 ratione sed ab iracundiā pro-
 fecto; quanto magis ignos-
 cent vivi omni humanitate
 exculti, scientes Juris et
 Amantes, Iudices officio, et
 Animo Patres. non obliuis-
 cetue certe nominis sui pro-
 tor lenissimus, non eumā

pristinā lenitate reuocabū
 accusatoris crudelitissimā
 acerbitatē: hoc intelliget, fa-
 ciet quē ut omnes intelligant
 esse Boni et equi Iudicis, ut
 punire noxas acceleratā men-
 tes et libera manu admissas,
 ita cōactas et inuito animo
 suscriptas condonare.

Puerilia ætate

omnium maxime
fœlix ætatum vel minime

Infelix.

Quānam hominum

Temeritate et impruden-
tia fieri dixerim, ut ea om-

nibus quæ natura Nobis
decurrendæ Tribui Abatibus,

ea vulgò quam vicinior om-
nium esse Miserrima videatur?

atq; hoc in senibus quidem

Minus fortasse mirum debet

accidere, qui Maximum
vite spatium emensi, ad illū
Temporis articulum deuen-
runt, in quo sexcentis oppor-
tuni morbis et ægritudinibus,
sibi molesti, et aliis odiosi, pro-
teritis torquentur voluptatibus,
et præsentibus Malis crucian-
tur. neque hoc Magnopere
mirandum In Viris, qui do-
mesticis vel civilibus negotiis
Districti et obligati, de libere
Educando solliciti, in ampli-
candâ re occupati, concessum
Reliquis Otatibus Potius desi-
derant...

illud vivo quicquid satis admiretur⁵⁹
pueros et adolescentes, quicquid
primate qui partes degusta-
verunt eandem & superave-
querimoniam, ac palam dicti-
tave, etatein quam de quon-
omnium statum esse longe
miseriorem.

agite enim adolescentuli
opinionem vestram infeliciter
et avum nosi, quoniam illa
sunt tot tantaque incommoda
quibus exspectes sint ætates
ceteræ, et abula vestra con-
flictetur & danda nimivum

Litteris ac artibus longa et dif-
 ficili opera. at vero leuiorem
 aut breuiorem corporis
 animi q̃ contentiōem exiguat
 vana consequentis diuina
 negotia, et illa quidem non
 humanitatis plena, sed acer-
 bitatis? vobis suggerendum est
 Multo Manē? an non viri
 fovensibute, an non militibus
 multā sepe de nocte vigila-
 dum vobis in Palestinam litte-
 rariam statim horis conue-
 niendum est. non ne aliis
 in curiam, aliis ad vexillum

Certo ac definito Tempore cō-
 volandum? mos gerendus esse
 Magistris et Moderatoribus.
 verum quis omnino vir adeo
 sui Tuis est, ut non alicui pra-
 fecto vel duci obtemperet? an
 non ipsi Terrarum Domini-
 illis quōdammodo serviant
 populis, quibus Imperant. ac-
 enim Reliquarum abatu-
 incommoda Multis redimun-
 tur commodis et quidem ma-
 ximis; viri quippe habent
 Tempus in suā potestate posi-
 tum; ipsos interrogate: dicent

plerique vix ullum sibi tem-
 poris punctum abire curis
 vel laboribus vacuum. vobis
 contra pro exactam in accu-
 do penso centum diei partem,
 quid quid Reliquum est, cestum
 illud vestrum est, omni expen-
 sa et aegritudinis. ac suis
 stantur vivi ^{pecuniis,} et abutuntur ve-
 lube. non dico Multis non
 lubeve, ~~et~~ quia quanti si pe-
 curia probe intelligant, quia
 vobis illam reponant. vix
 Contra neque in Augendo
 peculio, neque in conservando

curiosi illud qualecunque est
 insumptus cum libere expenditis;
 et plerumq; libet. viri scilicet
 animum iis oblectant rebus
 quibus volunt. Faceo illos saepe
 in exquirendis ^{volupt} inestis vel
 sollicitos. contra vobis parata,
 prompta et constituta sunt
 oblectamenta, et eo quidem ju-
 cundiora, quod anxietate carent
 et penitentia, quia culpa va-
 cant. viri denique sui sunt
 arbitrii, et quod Bonorum om-
 nium praestantissimum est
 libertate potiuntur.

omitto quos ex quibus domi-
 nis illam saepe mancipent,
 quam multa facere cogantur
 vel omittere, quod fieri vel
 omitti sit nefas. vobis e' con-
 trario cuius, liber, solatur
 nulli addictus domino, nisi forte
 serviat libidini quod servitus
 domina omnium durissima est
 nihil vobis imperatur, nisi quod
 expediat; nihil, nisi quod nocet,
 interdicitur. Quaelavum igitur
 aliquando Desinite, adolescentes
 quos quos estis, vestram felicitatem
 paucis vosse tandem agnosce.
 Etatem quam ducitis alacriter
 decurrite

65

decurrite, ut quæ sit Maxime
beata omnium, vel minime
Miseræ; quos illa Flores pau-
turi Diligenter excolite, ut
Indefructus postmodum opti-
mos Colligatis.

Oratio

Clementis centurionis ad milites
Seditiosos et superstitiosos

Impromisso Luna defecta perterritos.

ab abrupto intro...

Quid agitis cum militone? quod
Iste sibi vult Tumultus, quid
Ista Trepidatio, quid ovis et oculis

erumpente favor & equit evi-
 tandem seditionum finis? nun-
 quam ne. Respicietis quod veli-
 tis deservere, quibus adhaerere,
 quem ejusetis imperatorem, quos
 duces vel Tyrannos sequamini?
 ab eo imperatore defecitis, quem
 Augustus moriens ut honorem
 ita virtutum heredem instituit
 vel Reliqui: ad eos confugite,
 qui nullam habeant Imperii
 vel obsequii partem, qui sine pro-
 missis dicentes, Reipublicae inopem,
 qui nihil daturi sint, nisi
 quod per injuriam triplex
 non intelligitis vestrum et

cælo et Terris detestatum esse
 flagitium? erigite oculos: videte
 nocturnum sidus vestri at vocis
 fate sceleris fœditum ac prope
 exanimatum pallere, offundi
 caligine, et obscurari, ne vestro
 lucem commode parvicidio, cum
 Videndo Polluatur. Respicite vos
 igitur, Syderis horrorem animo,
 pudorem Vultu Recipite. Si vos
 Minus tangit Casarum vane-
 rentia, ac moueat Syderum
 Consternatio, si volubus impe-
 ratorum negabit aures, ac deo-
 rum monitis et minis igitur
 . Obtemperate.

Oratio

Saconii Agrippini apud
 neronem accusati quod esse
 vultu Triditi ac serenus.

NON hodie primum, cæsar,
 innocenter vexatus maledictis,
 probitate Violatus, calumniarum,
 morum veritas falsis crimini-
 bus oneratus: in tantâ obiecta-
 ti consuetudine; nullus jam novæ
 criminatiōni locus Repreviri-
 posse videbatur; ac ecce culpatus
 oris habitus, et frontis severitas
 in crimines vestitus. id vero no-
 vum delicti genus, et ante hunc.

69

diem inauditum.... factum tamen
bene, quod in summa accusatorum
sedulitate qui privatae aditum
penetrantia emissis scrutantur
oculis, qui avaros hominum
coetus indagant. curiosos, qui
colloquiis, qui vigiliis, ipsi quae
adeo silentio, solitudini, et somno
insidiantur, ut undecunque no-
vam obtrectandi occasionem
et ausam arripiant: factum
inquam bene, quod nihil a me
vel admissum imprudenter, vel
dictum temere obijciatur. solus
aquitus Maestas oris habitus,
sola frontis gravitas accusatur:
potui, credo eequidem tristis ac-

maestus videvi: nequē vero mi-
 hi vultus es, qui magis quam
 linguam mentiatur. ego ne pia-
 culum es sua sentive vulnera,
 fortunæ suæ Vultum induere,
 nequē latiorē ipsā videvi:
 a; pavente optimo per malevo-
 lentiam accusato, per invidiam
 damnato, per fraudem sublato
 legere est nefas? si maiore in
 tantis luctibus interdictum
 Voluit qui me arguit, deus
 mihi nihil sentive, neminem
 Aenave, et id esse quod sent,
 vel me meīs moribus vivere,
 meīs indoleve damnis patientem

quod solā criminis inficiatione
 deffenditur; quod non tam in
 Accusato, quam in Accusantibus
 male volent animum et male
 suspicacem auguat. ... quam
 quam quid ego rem inficiari
 velim, cuius nihil habeat cui
 pandum aperta confessio, quod
 igitur Vultu solo in dice hactenus
 prodidi, id ipsum voce palam
 declarabo. audiant Delatores
 Stolidi aequi atq; improbi, et
 si quid pudor super est, contes-
 cant; dolui fateor, dolui impune
 grassari in urbe et in aulā nobilibus

et egregios simulandi auc-
 dissimulandi artifices, qui tuâ,
 casar, abutantur gratiâ et auc-
 toritate, ad patrandas omni-
 generis flagitia, quorum ad
 ipsos pertineat fructus, et in
 te redeundæ labes atque infamia.
 an me cum ista quotidie Mau-
 pavem oculis, hilari vultu in-
 cedere, et gaudium fronte mentiri
 decuit? non ego fivem in te et
 in Rempublicam perfidia reus,
 si in tot tantis quæ conciniverem
 malis, si tua, si publica dam-
 na ore lato conspicerem? lætaver
 Ego scilicet, cum viderem tam bene-
 ficum

cultum; tam mansuetum im-
 peratorem, qui se non perdendis
 sed servandis. Quibus natus
 esse intelligat, qui cōactus olim
 iudicio Taurinatoris. Subscribere
 professus sit velle se nescire
 litterarum; cum hunc ipsum vi-
 derem delatorum insidiis ob-
 noxium, perpetuoque circum-
 cessum; catervis adulatorum,
 qui animum ejus a Præstina
 Morum innocentia, ad Ætrem
 Nequitiam conarentur tra-
 ducere; et traducerent certe,
 nisi virtus in ejus pectore altissi-
 mis

defixa radicibus aduersus
 omnes flatus exitiales incon-
 cussa et immota consideret,
 quis autem animosus tam durus,
 ore tam feruens, ut indignatio-
 nem vultu non concipiat,
 tristitiam vultu non praefert,
 cum in vilissimos turpissimos
 quæ liberos incuuit, qui delec-
 tationes factitando vberius im-
 plent levioribus, aulam sus-
 picionibus, et viris optimis
 pecuniam, familiis honestissi-
 mis potius machinantur.
 sed quoniam in me vultus

reprehenditur, dum vita repre-
 hensione caret, quia moros
 datus vitio, ex adsum pavatus
 in arorem abstergere et mutare
 vultum, si modo accusatores
 nostri mutant animum, et
 calumniandi aotem velint de-
 dicere; frontis severitatem mi-
 tigabo, si lingua sua petulan-
 tiam cœrcebeat; fortunam
 laudabo Principis, si inausu-
 etudini ejus vim efaceret. Desinet
 in peccatori et Imperio gratula-
 bor, si colorem suum uti virtu-
 tibus, et Bonis Benefacere,
 malis pœnam irrogare patientius.

Oratio

In publicum Valerium
 Consulem quod
 Adificet in monte palatino
 neque sibi collegam in
 locum Bruti demortui subroget.

Quid agitis, quivites, an
 quid cessatis? quid hi autem
 oculis hilari que vultu pueri
 tem in summa velia domum
 suscipitis? ay non intelligitis
 quorsum ista spectet superba
 Et intolevabilis Adificatio!

ignoratis quod genus domicilii
publicus Valevius Meditetur.

Mihi credite, quivite,
non queritur domus opportuna
loco, et celo salubris; sed Munita
Situ, et accessu insuperabili.
non positus a des consuli, sed
Regi; nouo Laquinio Ave noua
vigilatur. hac mente sublimem
Eligit follem Valevius, ut ceteris
Civibus altius caput efficeret;
hoc consilio in ea parte edificat
quæ imminet foro, ut dominetur
Comitiis, et omnem suffragandi
Libertatem adimat

Enim vero si Libertatis
 Vestrae non insidiatur, si de
 affectando Regno Nihil cogitat,
 cur in locum demostui pro
 patriâ Brutî Collegam sibi ~
 non subrogat? cum Brutî sapi-
 entiam ac modestiam, quam
 summis quidem sed inenit
 extulit laudibus, non studeat
 imitari; cur in administrandâ
 republicâ Imitandum sibi
 non proponit acerrimum
 illum Tyrannorum et Tiran-
 nidis vindicem et oppressorem,
 qui pulso Româ Tarquinio Colla-
 tino

Cujus solum nomen esse inui-
 diosum, sibi Collegam nullā
 morā interposita suffecit?
 Quia solus lictores habet cum
 securibus, nisi in solus sit vita
 necis quē arbitretur? cur imperi-
 um consulare tener sine consorte,
 nisi ut vos tolerando unius
 principatu ad ferendum Jugu
 assuefaciat? Sic nempe sic
 Romanorum peccellitatus et
 Exequitus Animos; mod consu-
 lavi nomine Deposito Regium
 affumci Nomen, et domum Basi-
 licā commutabit. adeo ne igitur
 vos

vos libertatis poenitet, ut illam
 civi ambizioso mancipietis?
 durum vobis antea fuisse regi
 superbo quidem, sed tamen legi-
 timo parere; non evitavius
 obtemperare domino contra
 legem et per fraudem Regni
 occupaturo? intolerabilis vita
 est servitus sub principe na-
 to in paupere, educato ad
 imperium, et ad solium autem
 sublato; non videbitur intolera-
 bilius servire civi alicui
 ceteris conditione genito, ad
 summum quidem Magistratum
 euecto, sed gerendum cum civi

altero, et annuo spatio definitum
 quare agite, quivites, si vobis
 etiam nun cordi est libertas
 tot Redempta Periculis, jugum
 vestris impendens cervicibus
 Remouete longius, et si opus
 est, validis manibus frangite.
 iubete (quando quidem extincto
 Regno velle et jubere vestrum est)
 iubete, ut e palatio descendat
 publicus valevius, ades summittat
 Cives inter ciuiti move habitet
 Coniugia edicat, impesii consu-
 lavis locum adhibeat, vel
 impesium qualecunque abdicet
 et in ordinem cogi se denique patiatur

Oratio

Excusat se apud
 quivites valevius quod ædifi-
 cavit In monte palatino

Nec collegam sibi post mortem

Bvuti Subrogaverit

Ec quid erit tandem, quivites,
 suspicionum finis vel modus?
 nulla ne a deo spectata virtus -
 Ut invidiam possit excaleumiam
 effugere; semper ne tam cecum
 momento optimorum civium
 apud vos pendebit fama, ut imp-
 ellente rumoris aura qualibet

Euentatur? Satis hactenus tota
 viuendi et agendi ratione prou-
 diffime me credideram, me mea
 virtus ullâ criminis suspitione
 perstringeretur. ay vestros reuo-
 cabo animos ad meorum inemo-
 riam meritorum? ay Commemo-
 rabo qua sedulitate Tacquiorum
 consilia oppressem? quid vestrum
 ignorat quâ fide Coniurationem
 vitelliorum et aquilliorum in
 lucem protulerim, quâ constan-
 tiâ illius iudicem apud me domi
 Retineerim, multis frustra ve-
 clamentibus, et suis Restitui do-
 minis prohibuerim? quid in
 vobis? quid extra vobis gestum

vel tentatum est contra rem p.
 quod non explorauerim praesens,
 aut absens praestiterim.
 iam ne oblitus esset quam fortiter
 Romanam aciem occiso
 Bruto Inclinatam fuisse susti-
 nuerim, quam celeriter victori-
 am a Tarquinio iam pene
 occupatam retraxerim, ut in
 vestras manus Reponerem?
 hic vestram fidem appello.

Quivites, et iudicium verum
 Requiro. ista quae Inuitus ve-
 censui facta sunt ne Civis fau-
 tis Regibus, Aut Regnum
 appetentis; an potius Confutis?

Exosi Tyrannos, et Tyrannidem
 ac libertati publicae consuleris
 at enim mihi collegam subro-
 gaveris. distuli? quasi vero nul-
 la differendi causa potuerit
 esse, praeter insanam regnandi
 cupiditatem. an vos fugi
 Quis quantusque fuerit occiso
 Bruto Civium omnium moror,
 quae consternatio, quasi uno
 cadente viro tota civitate
 concideret. quam luctuosa
 Romae facies cum nulla fe-
 me domus vacaret fuisse,
 et omnes familiae Civem
 aliquem superiore pugna

Sublatum desiderarent! non
 decuit tum aliquid publico
 vel privato dolori indulgere.
 Temporis, ut vita-functis Jus-
 ta persolverentur. Cum vero
 tot ciues fortissimi in praelio
 aduersus Tyrannos inito fuisset
 lauciati, non fuit equum Tandem
 expectare, dum vivi optime de
 patriâ meriti Rescaderentur ex
 vulneribus, ne caverent comitis,
 in quibus vel assequerentur
 debitos sibi honores, aut illos
 suo suffragio aliis decernerent.
 quod si longior videretur cura-
 tionis mora, non oportuit saltē

nouo delectu curiam tot cla-
 rissimis luminibus orbata
 supplevi; non modo ut nouas
 haberemus Patres conscriptos,
 qui nostrum lenivem deside-
 rium, sed etiam ut quo major
 fovee patriam numerus, hoc
 facilius esset delectus magis-
 tratum et melior? dum autē
 libet fati Vestrae insidias moliri
 augur, quas leges meditatae sim
 audite: haec prima: ut in
 Capitali a Iudicum sententia
 ad Populum reuocare quilibet
 sit concessum: altera: ut qui Regem
 Romae affectare deprehensus fuerit

illum cui libet propriâ manu
 sic fas occidere: Testis: ut qui
 magistratum quem vis invito
 populo capesciverit, illum e
 medio scilicet tollere stitutum
 hæ sunt leges quas dum nemo
 Consul adest qui possit Refraga-
 ri vobis annuentibus seve
 Constitui. ex iis Publii valeo
 animum ipsamq; domum esti-
 mate. Quâ mente. Quo Consilio
 illa mihi domus insumma
 Velâ pones etiam, credebam vos
 silente me satis esse intellecturos
 edificabam nempe in edito loco
 tu conspicuo, ut possem omnes

90

Conspicere et ab omnibus
 Conspecti, ut illic velut In spe-
 culâ perpetuas agerem excu-
 bias, et communi civium salu-
 te inuigilarem. volebam mea
 labere facta, quia nihil non
 Reipublica causâ facerem:
 meas volebam ad vos vestris-
 pate oculus, ut simul pateant
 Animi mei Cogitationes. me mea
 Defectus opinio, neq; quid Cogitarem
 patui vobis, neque quo animo
 Edificarem. miserum me qui
 non potuerim vobis vestris con-
 sultare, quin meis officerem! ore
 contra felicem Brutum, quem inte-

gra fama ad oqueum usque comita-
 ta est! ego tuas virtutes amulatuf-
 lum quo = ad potui; et nisi me fallit
 Animus aliqua sum parte conse-
 cutus: tuam neque licuit attingere
 gloriam, neque meam Retinere.
 verum adeste Cives, male volit et
 male' suspicaces. illam ab iniis
 sedibus evutam domum aspici-
 que libertati Vestrae ruinam
 portendere videbatur. jacet illa
 domus novi Tarquinii, atque illa
 novae tyrannidis, jaceant iidem
 oppressa rudelibus vestrae suspi-
 ciones. non jam in summa
 velia habitare valeamus, hospita-
 bitus apud Cives suos consul —

Inquitinus ; cui in imâ veliâ
 Domicilium sibi collocabit, ve
 si quid Inlibertatem publicam
 molitus aliquando fuerit ; vos
 ex palatio monte regem simul
 et Regiam saxcis molibus obuia-
 tis.... ite modò quivites, habete
 Comitia vnam vobis consulam
 aut si lubet duos eligit : falles
 pono volens : vitam malo priva-
 tam vel nullam, quam me ite
 iuniam civibus Vivere.

Causa in genere

deliberatio

Oratio appii Clodii

De non reuocandis in

Urben qui secessionem

fecerunt

Neminem vestrum, patres
 conscripti, ignorare arbitror,
 qualem me hactenus in flavis-
 simâ ciuitatis Luce gesserim,
 Aut quales in Vobis fortunæ
 meas conuerterim. quis enim
 me vidit unquam aut abutete
 pecuniis ad luxum, aut illas

facientem ad lucrum, aut
 amplificantem opes sordido quas
 tu, et beneficia mea. Si uis
 vendentem? Dicam igitur libere
 quod sentio de iis, qui oppressi
 a se alieno secessionem fecerunt
 a nobis, deseruerunt Urbem vel
 Castra, et in montem acientium
 nefariam fugam se proripuerunt.
 nego vel mittendam ad eos
 legationem, vel pasciscendum
 cum eis, vel eos condonatis
 pecuniis in urbem venocandos:
 quid ita sentiam accipite, quia
 neque saluam senatus auctoritate,

95

nequē saluo creditorum iure,
nequē saluā demum Republicā
id fieri potest.

Enim verò an vos, Patres
conscripti, decet legationem
mittere ad fugitivos, pacisci —
cum Rebellibus, conditione et à
decoctoribus accipere? an non
Intelligitis quanta vobis asper-
genda sit labe turpitudinis
si conditionibus ab Tusanā et
sceleratā multitudine astringi
sepatiantur ordo amplissimus,
qui populis superbissimè soleat
legum et morem imponere.

deinus Tamen, quod minime
 concedendum est: id omne deco-
 rum censeatur quod sit cum
 equitate conjunctum. an equum
 est pecunias debitoribus creditas
 condonare contra leges quae in
 hac urbe de pecuniis mutuandis
 latae, praecipuae, et longo usu
 confirmatae sunt? an illas leges
 ignorabant debitores, cum augere
 mutuum rogabant? an non scien-
 tes quae volentes quae se nexu obligabant
 an illud equitatis congruum videri
 potest, quod sit profectum a perfidia,
 et societati aperte noxium, quod
 videlicet Respugnet fidei data mutu-
 antibus, quod aduersetur creditorum
 debitorumque utilitati, quorum
 alteri

alteri debita fraudabuntur pecunia,
 alteri omnem amittent fidem,
 sine qua nulla omnino societas
 possit consistere. nihil igitur
 causa est cum in urbem venio-
 centur ciues profugi et aere alieno
 exsoluantur; quid si rei com-
 muniis ratio postulat ut illorum
 efflagitatio repudietur? et sane
 quantum imminet rei publicae
 periculum, si plebei hominibus
 minaciter petentibus illud conco-
 datur, quod vel omnino petendum
 non ^{fuit}, vel suppliciter exorandum.
 quis erit seditionum finis, si
 armati ciues id per vim obtineant,
 quod uix fuerat inermibus.

per misericordiam indulgendum?
 nullum mihi credite, postu-
 landi modum facient qui senul
 iniqua extorservint, immunita-
 tes, honores, magistratus, im-
 pedia, et cetera, que vestra sunt
 semper q; debent esse, sibi nos
 vindicabunt, nec jam pones-
 senatum, sed in manu populi
 summa residebit autto vras.
 ideo ne igitur Stipem Regiam
 ex urbe roma cum tanta
 laude expulimus, ut insolentissi-
 ma plebsula cum ignominia
 serviamus? Satis ne vobis
 videtur parere hominibus

ad obsequium natis, ac Regibus⁹⁹
ad imperium genitis obtemperare?

At enim magnam impendet
Romæ periculum à civibus
armatis et perduellibus, nisi
condonatis pecuniis in urbem
recipiantur. Enim vero certa
nobis clades metuenda est a
desertoribus vel fugitiis, qui
tantillo sunt in numero, ut vix
cum septimâ bonorum et
fortium parte civium possim
æqui parari. multum videlicet
ab¹ iis³ timendum, qui⁴ capitolio²
Bellicis instrumentis ipsis que

adeo cibaviis cavent. magnū
 quid ipsam ab eis formidan-
 dum, quibus praedi ciciniis
 nescio quis bellutus lingua
 quam manu promptior,
 Tumultus excitandi quam tum-
 ultus Regendi longe aptior.
 omnem, patres. conscripti, Ti-
 movem o mittite suis viribus
 in hanc urbem non abulentur
 Cives fugitivi, qui quam libe-
 rim patriae immemores me-
 minesunt famem, in hac urbe
 Vestra in potestate, suae
 conjuges suosque liberos esse
 proptis, si quis Tumultus

irruat pœnas continuo daturus.

at imminere nobiscum
hostes externi, numero plures
multo quæ magis inveterato
In nos odio formidandi. sunt
sane multi numero, ac eri-
mus hæc parte multo infe-
riores? non habemus juvenes
clarissimos, patricium
sanguinem, patriæ decorem
Reipublicæ propugnaculum,
qui invictâ suâ fortitudine
multitudinem hostium im-
peritam obruant? non ad-
iuvant plebei? non erga civitatem

hanc studio commendabilis
 qui defuncta ab infidis civibus
 mania velint defendere?
 non adveniunt clientes, qui tua
 in patronos fide spectabiles
 eorum tueantur rem et vitam
 quorum ope et gratia suas
 ipsorum fortunae sustentari
 probe intelligunt.

Quod si in patronorum
 virtute, inquit, robor
 in clientum virtute minui
 habetis fiducia, amentem
 levem, qui proposito liberatis

præmio vos vestraq; ob-
tis q; corporibus protegent.

Donentur civitate latini, qui
et Milites Romani ex soci-
tibus, et incolæ nos hinc
manibus tot tales quæ mi-
nisthabunt, quos quales quæ
Inopia defectione amissos
desideratis.

In mea Igitur persto sen-
tentia, patres conscripti,
et quid liber potius experien-
dum esse censeo, quam vel
immuniatur Senatus Autho-
ritas, vel infringatur legum æquitas

vel foueatur plebis Teueritas,
 vel tota denique Res publica
 spectu bato et euenso rerum
 ordine in discrimen et peri-
 culum adducatur: quod si
 profugi ac Rebelles positim
 animis ad Iamam mentem
 et officium redire volent,
 admittantur Benigne et ipsi
 pecuniam aliquam, si usque
 ita fuerit, creditorum arbitrio
 condonetur. Sin autem
 minas intentare pergent,
 si animos nolent dimittere
 illos extra moenia sine laue

sine foco, in montibus cum
sevis habitare, inedia ma-
ceravi, animam Rebelle
efflare, exequiis et busto ca-
vere permittamus. iterum
dico, ita censeo.

Oratio

Maeneni agrippæ
de reuocandis
In urbem ciuibus qui
ab eâ secesserant.

Quamⁿ mente, quô animo,
sententiam aggreſſum dicere,
Patres conſcripti, mihi præ-
ſtandum eſſe non dubitator. Scitis
me ortum patricio genere
ita reipublicæ me ſemper
addictum fuiſſe, ac ad eius.

Salutem omnia, nihil ad
 meam Utilitatem Retulervim;
 ita magistratus Suscepisse,
 ut adeptos sine ambitu, ges-
 tos sine superbia, libenti ani-
 mo deposuervim; ita Roma-
 nis praefuisse exercitibus,
 et propagavervim imperii
 fines, vel familiaris angustias
 non dilataervim; ita denum
 vestris inter fuisse consiliis,
 ut quod e' Republica videatur
 esse, illud sine spe vel metu
 sine amore, vel odio, in-
 mediu, protulervim. meam

itaque sententiam sicape-
riam move meo, ut illam
vestris permittam iudiciis:
valeat enim in hoc amplissi-
mo sapientissimo quæ ordine
non auctoritas consulentiū,
sed civium utilitas.

DICO Igitur è Republicā
videvi, ut paciscamur cum
plebe quæ secessit a nobis,
et condonatis, si necesse
est, pecuniis in vobem re-
vocemus. agite enim vero,
Patres conscripti, agite

num saluam posse existi-
 mati? rempublicam conside-
 re, nisi omnes ejus ac sin-
 gula partes acutissimo inter
 se vinculo copulatae? esse
 enim idem omerino respu-
 blica, quod humanum corpus,
 cujus membra si condensi-
 ant inter se, et firmiter apte
 nexibus cohaereant, ipsum
 corpus efficiunt sanum, va-
 lens, et vegetum: Si contra
 didrahantur altera ab al-
 teris, mox defecta sanguine
 et viribus tabescunt, ipsi quoque

corporei labem et exitium
 important. Cives qui a
 nobis secesserunt quid aliud
 sunt, quam luxata et mota
 loco Romani imperii seu
 corporis membra? hæc
 viti restituat in locum solent
 et premita manus, an non
 Breui marescet rei publica
 corpus, et mancum ac de-
 bile suis officiis inhabile fiet
 exequendis.

At facile suppleri possunt
 Cives ex urbe profugitum
 cum modo devotos tum socios

civitate donauda : id vos
 quaeso, potestis credere?
 Patres conscripti, depo-
 sitâ servitute ingenium ser-
 uile scilicet deponent servi?
 dâbunt adversa gladiis pec-
 tora, soliti adversa dare fla-
 gellis seu verberibus tegâ?
 formidinem hostibus incu-
 rent iis, qui ad dominorum
 metum trepidare didicerunt?
 an vero socii civitate dona-
 ti continuo Romanos acci-
 pient animos? an homines
 alienigendos etiam si non

Sim alieni mente, idem prof-
 tabunt Roma, quod ciues —
 apud nos geniti et nobiscum
 educati? fingite animus qd
 saepe oculis contigit Vruopa-
 re: illa dico fulciendo aptata
 corpori mutilo adminicula,
 illas Tibias cruribus apte
 coagmentatas, illos humeris
 additos latectos, alia q; id genus
 ornata subsidia, an vana
 tam celes, tam expeditos
 motus habent, quam genuina
 et nativa membra? idem
 prorsus ut de ciuibz peregri-
 nis in Republica corpus —

ad sciscendū cogitate:

Quanta igitur nostris
capitibus procella imminet
si a finitimis gentibus
bellum aduersus nos moue-
atur! et vero iam Sabinorum
natio suis exasperata. Cla-
dibus, suas pro nostras dis-
cordias damna verare
meditatur. iam Volsci, iam
Aequi-coli, iam cumici infes-
to aduunt agmine, et Celeris
odii qui et armati, nostramq;
diffensione ad perniciem
nostram abutentur ipsi —

etiam latini quorum lauda-
tus animus, et fides, suspec-
tam habent imperii nostri
potentiam, nostris diffidunt
viris, veteres circumspi-
ciunt ciues seu socios, met-
toque malint civitatem
nostram everti quam illa
donari aut in ea protegen-
da vniuersum periculum incur-
vere.

Quid si cum peregrinis
hostibus a maxima odia con-
jungant limes profregi, qua-
to grauior nobis incum ber-

malorum moles. neque vero
illos putate uxorum aut
liberorum veneratione coër-
cendos: nulla, mihi ~~est~~ credite,
ⁱⁿ super est familia cura quos
stimulat vindicta vultus;
facile obliuiscuntur quid liberos,
quid uxores debeant, qui
patria quid debeatur; iam obli-
uisci coacti fuerint. neque illos
mitigabunt liberi vel conju-
ges: imo vero alii preuenti,
alii maiorum acueunt
iras; quibus et viros plebeios
qui super sunt Romæ exalta-
bunt

ad misericordiam, et ad fe-
 rendam Tribuli tua opem
 invitabunt. cum autem pre-
 ribus lamentis feminis &
 ululatibus instigati quovis
 vos impugnabunt domi,
 dum ciues profugi hostesq;
 peregrini laceſſent foris, dum
 alteri mania quatiant, por-
 tas recludent alteri, unde vobis
 petetur salus? a nobilium or-
 dine. Scilicet? qui nunquam
 sine plebe vicevunt, plebem
 credo iunctam hostibus, et a
 fronte teugo quæ imminentem
 superabunt.

o Patria? (nisi pestem auerit
 Iupiter) nulla futura mox, qua
 te manet calamitate. jam
 mihi videre videor externos do-
 mesticosque hostes in mediâ
 exultantes urbe, in hanc ivvâ
 pentes ^{curiam,} corpora fodientes gladiis,
 Tecta funestantes ignibus, et
 Roman in Româ Tumulantes.

Intelligitis profecto patres
 Conscripti, quam certa quam
 vasta, quam propinqua impê-
 deat huic urbi ruina, et illi-
 us admonitu exhorrescitis
 ab eâ propulsandâ vos unâ
 res omnino' reuocat. quâ illa!

pudor? vos pudet cum plebeiis
 hominibus pascisci. iudicium
 ac praeposterum pudorem
 omittite, qui non magis locum
 habere debeat inter varia vestra
 membra, quam habet in mem-
 bris corporis, quorum nobilestima
 et superiora vilissimis et infir-
 mis consuleve, et cum ipsis concor-
 dare non pudet. et sane si
 pudor non fuit pascisci cum
 hostibus qui ~~hostibus~~ essent ab
 nomine Romano alieni, rei
 Romanae Infensi, Romanis in
 Agris debacchati Romanos ex-
 ecitibus aggressi, Romanum perdere

meditati et moliti, quanto
 minus prouidendum est in concor-
 diam redire cum ciuibus, qui
 nomine, qui origine, qui gente,
 qui familiâ, qui animo et volun-
 tate Romani sunt, quâ-vis ex-
 clusi Romanis ex mœnibus,
 qui Romanam suam decorauerunt,
 Triumphis, qui non illam per-
 ditam sed incolumem semper
 voluerunt, et modo discat inde-
 vari, hodiè Voluit.

Quaritiæ, opinor, quibus
 sacrificandum sit conditionibus?
 omnibus et quibus eamque
 licebit, Patere Conscripti

ut omnibus licet. donentur
 si necesse est pecuniis: neque
 vero huic condonationi re-
 pugnant leges, quae a Mayo-
 ribus nostris non ad Peni-
 ciam, sed ad salutem civium
 instituta sunt; quae non vetat
 miserorum inopiam sublevaré
 imò jubent; quae non Imperat
 afflictos et facientes opprimi,
 sed evigilare sustentari praecipiunt
 quoniam et hoc suadent ipsae natu-
 ra leges, quae validiora et
 firmiter membra debilibus
 et infirmis opitulari jubent
 ∞

at enim si populi annua-
 tus votis, nullum postulandi
 finem uel modum faciet?
 verum ais pauciora vel minora
 flagitabunt Latini, si Romanum
 aduocentur? si quid Praestite-
 rint auxiliū, si nos presidio suo
 laedere non possent inferri, ay
 non plura, et maiora postu-
 labant? ay non praeter civitate
 quam sponte dedidit, honores,
 imperia, magistratus extorque-
 bunt ab inuitis, et sibi tanquam
 Pro suo e suo vindicabunt?

Nostrum est Patere cons-
 criptis ne quid superbius de

Plebeiis exigatur; ita magistratura geveve, ut a nobis semper gevi velint; ita Reipublica munera administrare, ut non geveve, sed uirtutis pramia esse videantur, ut nemo ciue Ambiat esse inter primos, nisi nisi statuerit inter optimos, hoc est inter eos qui non rem Priuatam querant, sed publicam, et oia in Commune conferant.

Dixi libere et aperte. Patres Conscripti, quod est Republica Videatur esse: dicant quod ceteri sentiunt, neque uter melius loquatur, sed melius patet

Consulat attendant. vos hujus
 Urbis conditores, hospites que
 Idii immortales imploro et
 Obtestor, feditui populo que Ro-
 mano Bonam sanam que men-
 tem avertite, et concordet
 Animof facite.

Causa in genere
 Judiciali

accusatur Parricidi M.
 fabius Eburnus quod
 filium privato iudicio
 Introfeci Tussere

Si nullum apud nos editum

Fuit et exemplum ex quo pos-
 sit intelligi quam primum si
 ei facile sua abuti auctoritate
 et alienam usurpare; luculen-
 tum sane ac triste hujus rei
 documentum civis Romanus
 indignanti Roma offendet.
 quem invicem, non ignoratis,
 Iudices, quid enim nesci ge-
 mini hujus flagitiorum et
 fabium et urnum, qui in occi-
 dendo filio et paternâ abusus
 fuerit potestate, et iudicium
 auctoritatem usurpaverit

Fabio Cuvno filius obigin
 unicus, non ille quidem fabia
 gente omnino dignus, qua
 nulla flavio rem sine com-
 plexa ex Roma, nulla plures
 vel meliores patris ciues edu-
 cavit, sed in quo tamen fabia-
 num lucret aliquid, et qui ea
 natus esset Indole, quae dili-
 gentes et prudenter excubita
 bonae sementis frugem cum
 esenore aliquando Redditura
 Videtur. non dissimulabo
 Iuvenem aberrasse ab officio

Et in ea incurvisse Vitia, quibus
 obnoxia est Inventus vel male
 nata, vel male instituta, vel
 nimium severe habita. quod
 Luim Ignorantia fabius, cum
 solo filii exemplo didicit, no-
 cet ex aquo liberis nimia
 parentum vel Indulgentia,
 Vel severitas. altera patitur
 Luxuriare Tenellas, arboreae,
 altera premi Arctius, et
 Premendo frangit ac de-
 bilitat.

Male moratum fabiaces
 Dolui filium, et In Ipsum
 decrevis animadvertere ^{cui} emen-
 dando cogitandum Prius fui.
 putatis forsitan Illum in plec-
 tendo filio Vnum Clementiã
 et Benignitate ^{fingite} animo quid qd
 Inhumanius fingi Potest: vin-
 ces tamen opinionem vestrã
 Fabii crudelitas. hō ingenio
 ferox, natura, non animo
 pater, nec amicis, nec propin-
 quis In consilium advocatis,
 solam consuli Iracundiam,
 Ma autore filii delicta expendi

Iudex Iniquus, damnat Bav-
 bavus pater, servus motus im-
 maculatus, additum reum,
 ipsum q; Verberibus crudeliter
 lacerum, securi atrociter per-
 cussum, et abscisso capite di-
 vidum siccis placidis q; oculis
 Contempletur. Sentio Vos tum
 Inaccedi facinoris imagine
 commoveri, iudices; illos sensus
 Induitis paternos, quos Sabius
 Exui. an igitur impunitum di-
 mittetis tam atrox flagitium,
 quo et abrupta oēs humanitatis
 Leges et uisio versa paternae potes-
 tas et usurpata iudicium auctoritas.

Magnam equidem, fateor,
 patribus potestatem In liberos
 Romana concedunt leges, quæ
 ipsis ipsum Aus tribuunt. at
 nemo hoc ita putet intelligē-
 dum, ut patri cui vis liceat
 filium quem libet quāvis
 de causa interficere. causa
 animadvertendi certa sic oportet,
 non a suspitione. Petita, gra-
 vis illa sic necesse est, ne leui-
 de causa acerbius quis plectatur,
 manifesta quoq; sic et oīum
 Probata ^{Iudicio vel probanda na patri id liceat qd leges nemini} iudicium licitum ēē
 voluerunt. Utrum hæc oīa
 in eade ejus reus postuletur

labius reperiri possint, expen-
dite; nullam ex iis conditione
Invenietis.

Vidit Equidem Roma, et
cum ea vidit orbis Terrarum
aliquos clarissima curia
Lumina, qui duos In filios
animadvertisse Videantur,
sed graviter de causa scilicet
vidit Iunium Brutum qui
filios In tarquiniorum con-
iuratione deprehensus, constans
In rerum asperitate iudex,
naturæ vocibus flechi, indocilis
pater, securi inimicis corditer
subjecit; duos vidit Manliorum

gente, virtute, Bellicâ, illustres
 Vivos, quorum alter filium hos-
 tilibus Spoliis recensitis igni-
 tum destinavit. Neci quod spero
 consulavi paternoque jussu, cum
 hoste injussus conflixisset
 alter accusatum de repetundis
 filium remouit a suo conspectu,
 et remotum ad necem vo-
 luntariam compulsi. Sit ita
 sane: at Iunius Brutus,
 ac Titus Manlius auctoritate
 Publicâ evant armati, cum
 filios capite damnarent. alius
 petiit a senatu facultatem, ut
 sibi liceret filii causam inspicere;
 oēs propter graue aliquod delictum

in filios animadvertunt, &
 teste aliquo populo, et tantum
 in Patribus Seueritatem ad-
 mirantes simul et probantes. sed
 quid simile Causabitur fabius
 utram ex illis conditionibus ad-
 hiberi potest? quo Iure occidit
 filium priuatus? quid ab eo admissum
 facinoris? an contra Rempublicam
 Coniurauerat? an Repetenda iura
 an suo duci morem gerere denega-
 uerat?

Quod si graue ejus modi delictum
 perpetrasset infelix adolescens
 an non apud praetorem antea
 fuit accusandus, quam ad mor-
 tem deposceretur? an & saltem
 aduocandi propinquier Amici

ut ex illorum consilio de filii
sorte Statueret? quam multa
denique prius facienda, quam
se obliuisceretur patrem, et iudi-
cis personam indueret.

Haud facile intelligitur
cur testem adhibuerit neminem
ex arbitrio, fabius. propinquo-
rum videlicet vel amicorum
nemo vocatus in consilium, quod
Metueset, ne non sua illis con-
silia probarentur, quod noller
illum reperiri innocentem, quæ
sontem esse omnino Vellet, quod
denique crudelitatem suam,
nato interfecto, explere Statuisset

Nullum ne Igitur cōsuler
 pater amentissimū? cōsuler
 certē aliquos. ex adsum servi
 duo; quinam vero illi homines?
 impositi nimirum, expertes
 humanitatis, diuinarum et
 humanarum legum ignari, de-
 nique ad patiendā quae liber
 et faciendā nati. quam quam
 quid advocatos dixi? ne hos
 quidem Inconditū partem ve-
 nire voluit, veritas, ne plura in
 ipsis, humanitatis, clementiae
 et urbanitatis, quam Inse-
 Reperiret. hanc ipsis partem
 solam mandavit, Ut parvici-
 dium nefarie excoGITatum

nefacie. Statutum, nefarius
perficerent.

Nihil opus ē querere, quod
fabii Consilium fuerit, cum
natum ē medio tolli. Imperator
ipsa animi conscientia. cum
satis Redarguit. cur enim servos
parricidio participes manu misit,
nisi ut nē questionē subirentur,
et tormentis cōacti domini
Consilia in lucem proferrent.

Per. Nostis, Iudices, facinus, quid
agendum vobis o meum ex ad-
monere; nostis quas mereatur
pœnas fabius, qui se patrem
oblitus hostem in patre ostendit.

qui et paternâ et Vestrâ au-
thoritate abusur e. vindicate
utramq; et sic stabilitis ver-
itatem, parentum quæ Potestate
justos intra limites cœercebitis,
ne deinceps inhumanitatem
suam Legum et Jurium suo-
rum Interpretem faciant.

Defenditur Fabius

Eburnus ob interfectum

. Silium Reus.

Maxime optarem S. C. ut
fabius Eburnus pro se ipso posset
causam dicere, quippe qui et
illud factum cujus hodie Reus
apud vos postulatur vestris me-
tibus subjeceret oculis, et suam
facile probaret innocentiam
invidia, q; tela repelleret.

Sed quoniam dolore animi et
aegritudine impeditur domi
se continet, ignavus quid in
se Malevoli homines creditur,

deservenda o ē patrii miserrimi
 Deffensio.

dolenda sane patris conditio
 quod o modo eum habuerit filium
 qui Paternā Majoremque virtute
 degener omni Vitiiorum genere
 se se inquinaret, sed etiam quod
 in eā Inciderit tempora, quibus
 Romana virtus o tantum suā
 Laude caveat, sed etiam
 quibus legum vis et sanctissima
 patrum Authovitate debilitetur.
 Etenim si Fabius Cunctator
 Reip. Temporibus Vixisset,
 cum filiorum interfectorem
 Brutum tota probaret ciuitas.

Et ea patria patris nomine —
 dignum appellaver, quod
 patrem oblitus ciuem se ex
 Ciuium deffensorem meminisset;
 non modo o esset reus capitis,
 sed tanquam Brutus alter pa-
 tribus singulis ad imitandum
 proponeretur.

Ceterum nolite arbitrari, ju-
 dices, fabii me Laudatorem —
 accedere: mihi satis est deffensoris
 sustinere personam, ac si fabium
 maximus Dignum Laudibuz
 non exhibuero, quare alio Tem-
 pore rei publicae obtinui des —

ostendam Vobis saltem in
 speo ejus factum ex ipsa illius
 narratione excusari posse, et
 debere.

EAC Educando filio Eburnus
 Curas impendit quae postu-
 laret fabia gentis claritate,
 quae oium exempla virtutum
 Ediderat ~~ne~~ paternae In filium
 Chavitas nullis pepercit susp-
 titibus generosus pater, varios
 adhibuit Magistros, qui Tene-
 rum adhuc filii animum o
 ad liberales Tantum discipli-
 nae, sed ad mores optimos
Informarent

Sed quid quid agevent filii?
 malum filii Ingenium, bona
 Cultura vix capax, parum
 Certe retinens, fecit ut ab iis
 Refugeret qui virtutem colerēt,
 et iis contra se applicaret
 qui moribus essent Dissoluti,
 et libera suis libidinibus
 frona premitterent.

Neque vero ita conquiescebat
 in moderatioribus pater, Ut
 Nullo Modo esset de filii educa-
 tione sollicitus; cum nihil timeret
 Magis, quam ne corrumpere-
 tur filius, nunc monita, nunc

preces, nunc minas adhibui
 sed omnia Vici adolescentis
 nequitia et provocata.

Nequē diu ignoravi. Pater
 qualem haberes filium, nec
 eum mali fausā latuit. ergo
 filium ex urbe in Villam reli-
 gavit, ut distraheretur a pravis
 sodalibus quorum exemplo
 depravaretur; atque ut sibi
 vni relictus sua recognosceret
 flagitia, detestaretur, Doleves
 Sincere, et ad meliorem frugē
 se Reciperet.

Sed spes infellix eventus: inuenerit
 sedem filius, malam indolem
 non deposuit, deseruit sodales,
 se ipsum o deseruit; nec emenda-
 re ~~se~~ solitudine, sed exaspera-
 tus: decreuit quæ tandem patris
 auctoritatem detrectare, ut sui
 Iuris factus, liberiore cursu
 In oia flagitiorum genera
 Præceptis irrueret.

Quid facies Infelix pateo
 quo se vertet? quid immedicabili
 malo Remedii Affert? dolore
 percutus, metu sollicitus, amore
 Anxius Diu dubitat quid sibi
 Agendum sit. hinc leges, patriæ
 utilitas, familia Decus dissolutum

juuenum dignum patriis clamāt
 inde procedendum paterna suadet
 Chastitas; sed vincente tandem
 officio et patriæ amore, id
 fecit quod quemvis patrem facere
 oporteret, et familiæ filio Libi-
 dinoso, patriam ciue improbo
 Libervauit.

Nulla hoc iure factum ne-
 gauerit. Aut quis non miratur
 illud factum argui, quasi autho-
 ritate suâ sic abusus Pater?
 Sed in quâ tandem Urbe fabius
 accusatur? in eâ nimirum
 ubi summa est in liberos pater-
 niu[m] potestas. quid enim aliud

aliud Lex sonat: cui do justis libere
 vite necisque patri Potestas esto.
 quæ Lex? a quo lata? ab hujus
 vobis conditore Romulo. a—
 quibus excepta? a decem viris;
 qui senatus populi quæ Romani
 Jussu Utillissimas Reip. leges
 Excepterunt, et in duodecim
 Tabulis Retulerunt. a quibus
 viris confirmata? ab omnibus
 magistratibus, qui Reipublicæ
 præfuerunt; a quo tandem affir-
 mata? a solo accusatore, qui
 etiam falsis interpretamentis
 Corruptus, sustulit.

Dīcat ergō accusator quānā
 ipse auctoritate legis verba
 interpretetur; unde paterna
 potestati praescribat limites
 quibus nullus lex ipsa praes-
 cribit; unde praetoris, propin-
 quorum, amicorum quae men-
 tionem faciat, de quibus lex
 omnino conticescit.

Et vero si fuerit aduocatus pra-
 tor, si vocandi in consilium
 propinqui et amici, si aliena
 demum voluntati obtemperan-
 dum, ubi nam potestate legibus
 tradita? qualis & in familiā-

146

pater? quid in eâ Inuita obtinet?
an solæ delatoris partes ipsi
Relinquuntur?

At Enim adhibendi fuerunt
in consiliis propinqui vel amici.
quoniam ergo id lege cautum
est? an suo Statu Bruti
exemplo, qui Inuita familiam
morti filios addixit? an
Mantius major imperavit,
qui Repugnante toto exercitu
Capite filium Damnavit?
an alter Mantius, qui petita
a Senatu et negata occidendi filii
potestate Cum tamen Interfecit.

illi omnes privata Authovitate
 sine cuius quam Liberos consi-
 lio ex medio sustulerunt. cur
 idem fabius o potius; imo
 non debuit adhibere in consi-
 lium propinquos et amicos,
 quorum aliqui fortasse vel
 nimium indulgentes, vel parum
 creduli, vel de adolescentis fla-
 gitio certiores o facti, illius
 Exorati Lachrymis, a sumenda
 pena deterreere patrem potuis-
 set quorum certe plerique, suo
 dolore, suo pudore, suis de
 Iuvenis perdita querelis iam
 satis declarassent, quid sentirent.

Et tacitis sententiis illum dam-
 nassent, qui paternâ voce
 damnandus foveat. id què sa-
 tis confirmat amicorum et
 propinquorum silentium,
 quorum nemo de juvenis sup-
 plicio conquestus, oēs patris
 fortunam doluerunt, nulli
 credulitatis et injustitiæ ar-
 guerunt.

Ut Benignus et clementer
 accusator crudelissime factū
 a patre contendit, qui filium
 per servos necaverit. per quos
 lego necandus fuit adolescens—

morte dignus? an patris manu
 at quid Clementiae, quid naturae
 magis repugnat? an canifi-
 cis operam Utendum Suis? ac
 se ex familiam prolato inlu-
 cem domestico facinore de-
 decora esset. quid ergo super fin-
 nisi ut quod odiosum mini-
 me supplicium adhiberes.
 at enim nostram ipsi conscien-
 tia redarguimur: seruos nepe
 necis ministros libertate
 donauit scilicet, ne ad quaest-
 tionem raperentur. praecellenti
 sane accusationis genere.

quid quæro vero ex iis quæ-
 revetur? an patris Jussu in-
 terfectus sit filius? at ipsi
 fatemur. an manum suppli-
 cio commodaverint? sed
 hoc aperte declarant, an
 patrem ad filii Necem im-
 pulerint? sed hoc ipse ne-
 gavit accusator, qui ne eos
 quidem adhibitos fuisse in
 Concilium palam pronun-
 ciavit.

Cum autem servos libertate
 Donavit fabius? in promptu

causa est, Iudices: non ne
 illos libertate donavimus et
 mercede aliquam suam, qui
 domino fuerant obsequentes
 Et Bene de Sabiorum gente
 meriti, quam laeditissimo
 suo opprobrio liberauerant?
 an gratum poterat Fabio ac-
 cidere illos perpetuo coram
 se versari, qui sumptum de
 filio supplicium ei semper
 Inanimum Revocarent, et
 Patrio Viscera tam tristes
 facti memoria Laniarent

NON hîc illud a Vobis petâ
 Iudices, quod in Ploribusque
 solet deffensionibus flagita-
 ri: veniam dico Delicti. neq;
 enim hîc opus est veniâ, vbi
 non est Delictum, quod quidē
 In causâ fabii minime repe-
 ritur. vnum vos orabo ob-
 testabor quē, Ut Fabium nē-
 pe subeatis sententiam mu-
 tare, vetetis solum vertere,
 et Româ Exire, quod se
 Velle. Facere. Iape coram
 me professus. quid enim
 exclamat. Sæpius, quid In

hanc Urbe diutius permanere.
 ubi leges non te moventur
 modo sed Etiam proculean-
 tur, ubi Parentes Data tibi
 ab ipsa natura in filiorum
 potestate misere proliantur,
 Ubi liberi In Parentes jam
 omni freno soluti impune
 Possunt Insurgere, ubi ac-
 cusatores facta laude dig-
 nissima corrumpere non
 timent, Ubi denique Ignota
 Mihi et Molesta undique et
 perpetuo incurvant. —

Proinde Itaque
 Iudices, vñ in Urbe Retinea-
 tur civis optimus et Maxi-
 mus, Cujus Aspectu Effra-
^{*}nata jam et Malè ^{*}motata
 nostra admoneatur Juventus,
 Quid In liberos Juvire habeat
 Paentes, et hujus potesta-
 tis monita discat Cupidi-
 tates frangere, paentibus
 Obsequi, ac si minus Justi-
 tutas a Majoribus legere
 vereri, vim saltem in-
 sabio legem Reformidare.

Oratio

Minucii Augurini

ad Marcum Attilium
Coriolanum~~Regem~~ imminetē

Romæ

Et Exitium Urbi

Servantem.

Qualem te Video Caium

Marci? coriolanum non ap-

petto, coriolanum hūc non-

agnosco? qualem te inquam

videt? armis accinctum hosti-
 bus. apud quos? apud vols-
 cos Romani nominis hostes
 Infensissimos. Vbi nam? quae-
 to ab vrbe Lapide. quid Me-
 ditantem? obsidionem Roma,
 Exitium Patvia, seruitutem
 Cuius, hostibus Dominatum.

Oblata quidem tibi Suis
 (non diffiteor) graui iracun-
 dia causa non immerito
 succinces Vrbis, quae Tuorum
 oblata Meritorum tui labori-
 bus

Ejus causâ susceptis, tot victo-
riis Ejus nomine Relatâ
turpissimum Rependens
Exitium, neque suum agnos-
cere voluerit, quem Ipsi hostes
defensorē ejus agnoscerant
fortissimum.

At Satis Super quē Ultiō
Datum est, satis pœnarium
Malē suspicax dedit Roma.
Enim verō tanti sapientis oculos
Reflecte et Respice Cui tam
Luctuosum Spectaculum refe-
= -git

dolar ex Pietate) respice
 nostra, quæ tua quoque debe-
 rent esse, Vulnere; contem-
 plare agros ~~laustis~~ Messibus
 desolatos, vrbes euersas ma-
 nibus laceras, coloniæ
 casis vel abductis ciuibus
 Viduatas, oia circum undiq;
 ferro et igni Vastatas. hæc
 pro te clades accepit Roma:
 Quid Ultra' læuere Paus?

Potueris hactenus Insita
 Vocari Ultio; injusta deinceps
 eris ac nefaria, si Roman

Expugnaueritis. Nefas ab iur
 Communer Senae Repetere,
 quorum Noxa non fuit com-
 munit. quid enim Inter
 peccauerunt patricii, quos
 In tuo periculo defensores
 apud senatum, Intercessores
 apud Populum exspectas?
 quid a Magna et Saniore
 plebis parte, quam Tuam
 esse sensisti, quae numero-
 quidem Victa est, sed tamen
 Tibi nouem tribus suffragantibus
 Dedit, undecim refragantibus
 quid

quid a mulieribus et Socris,
 qui te quibus lacrimis nutabunt -
 armis, abeuntem prosecuti sunt
 lacrimis, et votis Repetunt tan-
 quam distractum à suis comple-
 xibus paventem clavisimum?
 quid a matre amanti Minā, quida
 fidissima Coniuge, quid a filiis
 puellis, quos vel communis in-
 volues exitio, vel publicā inmi-
 diā premeas et obruas? quid illi
 veteres Romani quorum facta
 simulatus es, ex quos si ultimos
 exceperis, vitā ex moribus ex-
 pressisti, quid illi de te meruisse,
 ut hostibus infensissimide -

in Volscis, illorum sepulchra
diruenda, violandos cineres,
et manes inquietandos permittit.
tas.

Cogita quæro, Gaii Marci
antequam ulterius procedat

Cogita quis futurus sit ac mo-
rum tuorum Exitus, seu Vincas,

seu Vincavis utriusque sceleratus
vel uideri, si uincas jam par-
ricida es, te tua divi deinceps

Patria, te tota execratur por-
tunitas; si vincevis, si tentata

Romæ obsidione Re infecta
discedis: jam dicere Proditor

Nam te perfidia suspicatus
 volscus, jam hispanas proprio
 sanguine expendis. inter nomi-
 nis infamiam et Vita periculū
 medius amplectere quod Testi-
 um super est, quo salutem prof-
 it et Gloriam retinere incolu-
 mes: nequium Impugnanda
 Patris, consilium omitte, volscos
 Receptis coriolis aliis que Urbis
 satis Beatos dimitte, opulan-
 ti patria finem amantissimū
 Adde, hanc audire ne pigeat
 qua te mea voce sic compellat:

tunc tui tunc mei oblitus es,
 Caii Marci, quæ te genui,
 quem nascentem excepi gremio
 adultum educaui, exilis infor-
 maui, ad Artem Bellicam
 Instruxi, meis exercitiis
 præfeci? tunc me velis hostibus
 devinciendam tradere, quos tibi
 Vincendos antea Eradideram?
 de me triumphabis, quæ te
 Nupèr de infestis gentibus tri-
 umphantem accepi? an amisso
 Coriolani nomine, quod tu tibi
 Virtus pepererat, quod eripui
 Iracundia, Romanus dici velis,

non quia Romae natus sis,
 sed quia Romanus eveneris?
 an te immuni parricidio in-
 quinare certus es? non satis
 est in conspectum patris ci-
 vem armatum venisse, matri
 limorem incussisse, ut impius
 ac prope matricida sis.

Hæc tecum Sævia loquitur
 me legato et interprete; hujus
 Hocibus obtempera, tua gloria,
 tuo nomini, tua saluti consule;
 animum vince tot certamina
 hostium victor, injurias subice,
 non persequendo, sed obliuiscendo

quod ultionis genus longe
 optimum est multoq; sua-
 vissimum; te tuis Redde, a-
 mico te adjuge comitem,
 qui te recepto plus credat re-
 cepisse, quam si oēs Patris
 Clades Repavasset.

Hortensia

Causam agis pro matro-
 nis gravi tributo oneratae

Admiramini profecto,
 moderatores reip. sapientissimi
 quid sit, quod cum hoc illustres

matronae in communi cala-
 mitate et ignominio confugi-
 ant ad lacrymas, et causam
 solis agant suspiriis, una oīum
 ad dicendam accesserim, quam
 sicuti ceteras ejusdem ordinis
 pudor et verecundia ab hoc
 suscipiendo vocis officio remo-
 uere viderentur., quid ergo? tanta
 ne me cepit Eloquentia mea
 fiducia, ut id sponte ausum
 aggredi, quod non modo reliqua
 omnes feminae, sed ipsi quoq;
 viri in dicendo exercitati. Minime
 tentandum q; esse ~~de~~ ~~me~~ puta
vere

non ~~ne~~ ea nobis superbia;
 quamvis enim ~~nillosum~~ pa-
 rente genita qui oratores inter
 aliquem obtinui locum, sed ta-
 men et sentio Eloquentiam esse
 In hereditatis parte numeran-
 dam, neque illam cum ceteris
 possessionibus hanc mitti ad li-
 beros a Parentibus, multo que
 minus ad filias.

Quæ mihi res igitur in tanta
 omnium Depredatione. addit ævis
 et spiritus. Ipsa rei indignitas,
 ipse animi dolor, hic me si non

disestam, atq[ue] audacem facie;
 nam cura nobis deconventibus
 tributum insolens et intolerabile
 matronis imperat[ur]. pavum
 sustinemus oneris, dum veni ad
 ministramus domesticam,
 dum familie heredes, nobis
 Cives, castris milites, foro judi-
 ces, populo magistratus, im-
 perio custodes, patris tutores,
 Procreamus, alimus, educamus.

An viris penas dantibus ipsa
 quoq[ue] multam debent. Prover-
 b[um] Contendite. S[ed] sane communis
 pena

pena, ubi communis ^{cul} ~~papa~~
 verum quid a feminis peccatum
 quod nam ab his illatum rebus
 iniuria generat? an casta uetris
 aduersa secuta sunt? an uetros
 profligauerunt exercitus? an
 domos vestra diruerunt
 an vestrum magistratum ali-
 quem projecerunt? an gladio
 strinxerunt? in vestra capita
 aut illa nefaria proscriptione
 neci addixerunt? cuius igitur
 plectuntur innocentes, matronas
 si uiuant. Etiam num illatum
 uiri, cuius in ipsas animas aduersitas
 si iam seculo assumpti sunt,

cur aliquid protereo eorum
 sanguinem poscitur? non satis
 est nobis supplicium vel ita ti-
 mere quos amamus, vel eor-
 um regere quos amissimus.

At Enim Tributum exigere
 fortasse belli cuius piam im-
 pendentis necessitas; et quod
 fuit ab hoc imperio condito.
 Tempus bellorum metu vacuum?
 quoniam abate ab amice
 omnino quiesci Roma, au-
 vicinis invidiosa populis, au-
 exterarum gentium incursio-
 nibus obnoxia; an vero vlla

tot abhinc saeculis exbar in
 vestris annalibus memoria
 pecuniae ac Mulieribus ad
 bellum exacta? num cui
 aliqua temporum iniquitas
 tanta, in qua violatae con-
 cessa tunc gentium matronarum
 Immunitas.

Scio Equidem neque Dissimulabo
 Romanas praeter suam conditio-
 nem feminas aliquid tributum
 aliquando contulisse; quando
 nam autem? illis nimirum
 Difficillimis rei publicae Tempo-
 ribus, Cum Annibal superatis

Alpibus, tribus castris exequitibus,
 obsequitaverat monia (quintatim,
 et cervicibus nostris jugum,
 Capitolioque flammam inpro-
 paret. quid vero contulerunt?
 an de pecuniis Dotalibus aliquid?
 minime sed de mundo ^{molebri} quid
 quid Phrahi potuit, incertum vi-
 delicet, et alia id generis orna-
 menta, quae in Bonis nunquam
 numerata sunt. quo modo por-
 ro? an in Vita, an Coactae?
 nequaquam; sed ultio, ac volen-
 tes. qui fuit matribus nostris
 legat Patriciam animus, idem
 nobis et eadem charitas. bella

huic imperio si iuncta, imminet
 (quod tamen avertant Di))
 tribum si iuncte confecerimus. verum
 ubi nam gentes, barbarae nostris
 iuliantes Provincias, et roma-
 num nomen? Delevi funditus
 Conjurata? ubi nam fecerit
 galli, qui urbem tam occupata,
 Capitolium obidione pervenit,
 a quibus auro vitam, et potius
 vitam libertatem parvum cogat
 imprevista Necessitas? ubi nam
 Scipio castragines, qui ducem
 Annibalem agris vastitatem, et
 populationem, quibus stragem

Inferant? eadem ostendite, os-
 tendite Pericula: idem studium
 Exhibebimus. Sin autem discor-
 diis fructibus alendis quæ videntur
 Sabula, hæc aliunde repetatis
 licet. notis nobilibus Matronis
 furorē ad Bellatam facta quid
 quam subsidii conferam. absque
 nobis tam impia liberalitas
 Mausum subministrare, &
 quo redimatur ferrum in mu-
 tuas cedes aluendum. Quid enim
 nobis suppavimus enses, quos
 non Mario, non Scilla obtulimus,
 quos neque a nobis Illi postu-
 lauerunt, neque faminarum Manibus
 si offerrentur, accipere viri sustinerēt

Vos igitur Egregium Reparanda
 Reipublica studium professi, vos
 viri fortes, vos boni Cives, qui
 pop. Romano ~~in~~ iura qui suos civi-
 tati mores restituendos aliquando
 per vos palam et aperte predi-
 cati; nolite illud in matronarum
 Constitueres, quod perturbato-
 res reipublicae, vexatores populi
 Romani, morum et civitatis
 Evertentes non modo non decre-
 verunt, sed ne intentare ausum
 sinit ne quid quid in nostra
 potestate situm est patria intra
 domesticos parietes impendere
 vitam a nobis accipiant cives, unde
 vitam toleremus extorquere nobis-
 pavite.

accusatur

~ Accusatus ~

apud aeneas agitas

mater Inimica

familias occidis viro et

filio gemini parvulorum

. Rea.

NOVUM, atrox, Inmane,
impium, ac nefarium, crimen
ad vos deferro, viri Athenienses;
unum crimen dixi, verbo lapsus
sum: geminum debui appellare
facinus, quo violata sacre-

* *videntur: quid vi si quaeritis? accipite, et exhorrebite.*
 Iffini faderis leges, abvupta
 humanae Societatis Vincula, re-
 merata natura iura, quo uno
 Denique oia scelerata comprehē-
 da te. ^{*} Simivnea mulces, conju-
 gales et maternos, cum fide et
 pietate deponens animos, eadem, quā
 viro porrexu, quas filium gesserat
 manu, utrumq; Testulis e medio
 Coniux perfida, mater impia,
 ut gemino de inquinavit par-
 ricidio.

Vivit tamen o Pudor! quod
 marito, quod filio vitam eripuit
 immo vivit, non ut de mortis
 ream et luce indignā fateatur,
 non ut quaerat latebras, ubi

duplicatam eadem, si non san-
 guine, ac lacrimis eluat — quan-
 tum potes; sed ut Salvatorem seculi
 palam ^{excuseq;} ex severis iudiciis absol-
 vandam (si superis placeat) atq;
 omni culpa liberandam offerat.
 hic expectatis credo, vivi atheni-
 enses, nec in merito querere
 videmini; quo tandem ~~is~~ ^{ex} ~~hac~~
~~excusationis~~ genere tibi possi-
 femina gemina postulata edis
 et con^victa. hanc nam afferi,
 quam ego non dissimulabo; nec
 filii ex priore viro suscepti, que
 ab iis exceptum tibi queritur,
 quos sua tradandos manu iudicavit.

Sic illud sane admissum factum
 quod memoras semina, sibiq;
 credi postulat: fuisse iste juve-
 nis, quem exoptum luges, dignus
 amore materno propter suas
 egregias virtutes, neque ullā
 suā culpā uictici uel fratris
 odio dignus. an decuit feminam
 iudicis obire manus, et ipsum
 Caonificio ministerium sabire?
 an seclis magnum sceleri mago
 sed etiam adhuc majori, unum
 gemino debuim tradicare.

Nihil Deest.

Herne folium

VESTRA Iudices, munia iudei-
 Mulier; vos dubitatis vestro pro-
 fungi officio, et penas repetere
 ab istâ matre familias, quæ
 face inavitali extincta, et fumi-
 alibus accensa tædidi avoipui
 gladium, deversu inspectur
 Conjugis, et ejus stillantem lan-
 guine iugitri jreco defixit, atque
 utriusq; cruore se contaminavit.

At enim suo sententiæ vestris
 pena ab eâ repetantur femi-
 na, quam apud se accusatam
 pro consul iudamnam ad
 vos dimiserit et prope absolutam?

utinam hic adesset romanus
 ille prudentissimus, quod theon
 ejus consilium ipse nobis paratū
 aperiret. quæcumque quid, illo-
 presente opus est, ejus vel absentis,
 vel tacentis mens satis pateat?
 non dubitavi profecto vir scien-
 tissimus juvis et observantissimus,
 quin plectendum esse impium
 et execrandum nefas, sed novi-
 tate celestis quædam esset decerne-
 da supplicii novitas hosti an-
 xius, et hoc nobis statuendum

Permissi

SCIO Equidem nullā sapi-
entissimo legum nostrarum
Conditorē supplicium et pau-
ricidio constitutum; nihil enim
de eo laudis facinorae, quod neque
Commissum esset antea, neque
postea committendum videretur.

Sed quoniam in Quā Domo, ab
Quā femina, semel iterumque
Saturatus es; quid Restat, nisi
In nouo facinori nouas decor-
natif Penas, quibus et natura
Violata et graecia inquinata
fiat satis.

Oratio
 Milthiadis cum
 Undecim Armatorum
 Millibus adversus Sexcenta
 Persarum Millia in
 Campis Marathonis pug-
 naturae

Si qua Post hoc est
 natos opportuna se Dedit
 occasio palam et aperte facien-
 di quantum in ^{verā} Germanā quā
 Virtute momenti in ad victoriam

Positum, quam paucum iam mul-
titudine impedita roboris ac
praesidii sit constitutum, illa
profecto vobis offeratur hodies-
no die, viri Athenienses, quo
adversus hostiam sopias innum-
merabiles, cum paucis ama-
torum nullibus estis dimicaturi.

Conjicite oculos in circum-
fusa late profavum agmina;
quam nobis ampla vincendi ma-
teries obiciatur, cernite, tota vi-
detur in graeciam trajecisse, perfusa,
tota iam campos descendisse ma-
rathonios, ut quod de virtute

non poterat consequi, obtinere
 numero, et armorum apparatu
 terrorem vobis incutere. sed
 hoc ipso quo Terrere Vult, tre-
 pidare se profitetur; et hoc metu
 facit minus, quo facere vult,
 magis.

Quid enim vero formidens
 atheuenses ab exercitu tenere
 Collecto, qui neque Præliorum
 Ha, neque ~~clauum~~ experientia,
 neque virtutis conscientia sic
 ad vincendum comparatus. ne
 vos itaque labefacti hostium
 Conspectus innumerabilium,

ne terveant oculos aeterna auro
 fulgentia; ne debilitet mentes
 immanis ille Belli apparatus.
 quamquam quid loquor? vos in
 nulla ^{res} fraga, vos in aliqua
 Recipiatis animo formidineam,
 vos in hac dies pristina iustitij
 Degeneres arguat, non ita pug-
 nabitis de ^{vinctis} ^{et} morte, antea, hoc uno
 Vetti diffimiles, quod contra mun-
 dum solito majorem progressi-
 bitis solito alacriores. ite igitur,
 Manus fortiter Consecrite, hos-
 tem subita impressione proruite
 Castigatæ perire metati sunt, fusi

Cadauerebus metiantur; ubi ste-
terunt illi, ibi stet ipsorum glades
perpetuum Vestra gloria mo-
numentum.

Septimi Severi

In

filium Sarricidæ

. Leuitate.

Crescebat In spem

Imperii Antoninus, non ille

pius, sed huic longè ab similis,

et impietate sua neronis Annu-

lus. quo per otatem fiebat regno

propior, hoc dominandi sitis
 in ejus pectore magis aestua-
 bat, uno tantum gradu distabat
 à solio, sed ille nisi sublato
 patre non fui superandus, neq;
 tolli potuit e medio pater, nisi
 omnis antea pietas ex animo
 tolleretur. quo non mortalia
 abripit pectora Regnandi cupi-
 ditas? quod inhaustum relinquit
 seclis? Statui autem ~~ante~~ ^{ante} ~~on~~ ^{on} ~~ius~~ ^{ius} -
 percaleatum patrem ad solium
 Etiam sibi ~~strenue~~ ^{strenue}. erat septimius
 numero aduersus Baebaros
 munitus exercitu, contra domes-

ticae fraudes male deffensus.
 Sequebatur at ergo filius quo-
 vis hoste immanior, et in hoc
 perpetuo intentus, ut quod tui
 objecto favore debuic, latus
 paternum commode figere.
 verum in tanta militum civ-
 cum undiq; furorum custodia,
 qua dari potest pauci diti op-
 portunitas? nihil respiciit furor,
 et quia mente caecus es, caci-
 tatem omnibus inductam putas.
 Ergo stringis enses perfidus,
 ictum metitur, manum admovent,
 ac prope iam fecit, cum subito

Siste, Exclamat miles exterritus,
 quid agis? Siste. Caput Reflectit
 pater, filium Stricto gladio,
 cultu incerto, metuendum paviter
 et metuentem videt. in tanto
 Tam manifesto facinore, quid
 Septimium fecisse arbitramini!
 penas forsitan propria repe-
 disse dextera; aut ultrices aduo-
 lasse militum manus; gravibus
 certe constrictum vinculis, et ver-
 bis oneratum gravioribus ad sup-
 plicium redervasse? Silet, diffi-
 mulat, quo iatendit invepergit
 donec positis castris, praetorium
 ingressus

ingressus proceres aliquos indu-
 cit, mentam in medium afferri
 iubet, in eâ gladium deponit,
 antoninum accersit. hic etiam
 num expectare videmini, quid
 fecerit imperator vitâ et morib.
 tam asper in plectendis scelerib.
 tam acerbis, ut inter duos seueri
 cognosceret inuenerit: penam
 ideo distulisse creditis, ut quô-
 serius, eô grauius ⁱⁿ [parricidâ]
 animadverteret. nolite quicquam
 ab eo ex pristino more instituto
 factum suspicari. vincam tamen
 opinionem vestram: ut primum
 in aspectum subitū execrandæ

parricida, lurgie Pater, nudat
 pectus, filium appellat, gladium
 ut sumat, ut severius hortatur; age-
 inquit, paternum pectus transode
 et tuos ad ictus patet: regnare
 mihi per te ultra non licet, at
 Regnare tibi per me Sauticens...
 Regna...

O Indulgentiam Patris obus
 Prædicandam sæculis, sed imperio
 Romano Exitiabilem! O facinus
 sœcvi piius, si animum facientis,
 si Exitium facti Respicimur,
 impium. erras enim vero septimi
 et vehementer erras, si antoninum

istâ tuâ benignitate leniendum
 et ad sanitatem revocandum
 existimas. favorem sine
 continebis aliquandiu, donec
 te fati vis auferat. mox in
 omni cæde bacchabitur, nequē
 fraterno sanguine Manus suas
 tuerare, maternos vultus
 respergere dubitaverit. vnum
 si modo plecteres, quam multis
 parceres, quos capita servaverit;
 sed ipsa te absolvit, quæ vnum
 facit in providendis Rebus
 futuris, Mentis humane

Cæcitas.

*Paveat senectù in oratore forensi
 . Ex viro Militari Requiritur ut virtutes,*

*Quamvis oratori cum inter & Belli-
 cam artem tantum videatur esse dis-
 criminis, quantum a toga sagum, a
 Calaneo gladius diverpat; si quid Tamen
 oratoris forensis civisq; militaris
 officia communa diligenter expèderit
 id profecto virtutes in utroque similes
 ac propè paveat Requiritur forebitur*

*Enim vero quæ virtus impera-
 tori necessaria est, quam ab oratore
 forensi non Exigat? Illi Sagacitate
 opus est, ut hostium explorat indolem*

contra quos dimicaturus es. an non
 sagacem hunc esse convenit, ut ad-
 versariorum noveris industriam contra
 quos acturus es. Illi adhibenda est dili-
 gentia in comparandis copiis, et
 omnibus siue ad impugnationem,
 siue ad defensionem opportunis: an
 Minus hunc diligentem esse oportet
 in intelligendis argumentis, et proba-
 tionibus ad impugnandum vel re-
 sistendum accommodatis. Illius
 Enitere debes prudentia In acie ordina-
 da, ut frontem hosti objicias firmissi-
 simam, ut ne Latus indefensus
 præbeat, ut agmina firmentur ag-
 minibus, et altera ab Alteris —

Protegantur. an non eandem hujus Soles-
 tram esse, par est in oratione con-
 formandâ, ut validum opponat aduersa-
 rio inuicementum, ut nullam aperiat in-
 cursioni viam, ut argumenta fulciantur
 argumentis, neque suo tantum pondere
 sed et suâ dispositione corroborentur.
 in conflictu verò quanta cura ut
 illi noceat, et huic Providendum
 est quomodo Tela foujcia vel coniec-
 ta retorqueat; qua ratione suis me-
 atur vulneribus, et aduersariis noua
 Infigat; quo Pado tibi Palmam vin-
 dicet, aut certe partem ejus retor-
 queat, et dum quoque cum victus
 est aurea dignus Videatur.

age modo, ut ab ingenii artibus ad doct,
 animi progrediamur, quod equales
 in utroque? Virtutes requiri negaveris?
 non utrique necessaria est constantia et
 fortitudo, ut neuter admittat formidinem,
 neque alter hostium innumeros et robore,
 alter aduersariorum multitudine et
 gratia Terreri se sinat et loco moveri;
 non clementia et Moderatio, ut men-
 tes agat crudeliter vel contumeliose,
 ut sine sanguine vel lacrimis utroque
 vincat si potest, ut animus ad pacem et
 concordiam, non ad iram et ruinam
 abutatur; non abstinentia et opum con-
 temptus, ut nihil ab alter utro fiat animum
 nihil sordide, ut neque ille suam operam
 vendat patrie, neque hic vocem habeat quod suum
 non patre civium quododo minibus propositum

oporteat solis diuitiis foeneretur; non
 denique vtrumq; decus generosa quadam
 modestia, ut neuter insolentius se gerat
 In victoria, ut victis ne insultare petulantius
 Sed alter de publica, alter privato se
 Vicisse meminerit, et hoc nomine Vno
 sibi uterq; gratuletur.

Videte igitur oes forensis Elegantie can-
 didati iuvenes, qui vellet esse debeat-
 animus dum in aptem prostantissimam
 Invenibitis, quæ non minus fortasse pos-
 sitis prodesse patriæ quàm ipsi militiam
 professi homines; dignos tanto Mune. Spiritus
 concipite, sed videte ne virtutes tali
 dignas officio negligatice.

oratio

Oratio

Sancti francisci Xaverii
ad classis indicæ præ-
fectum instruendæ adversus
jaffana-patana Tyrannum

Liceat mihi, quæso sciscita-
ri ex te, classis impetrator,
cui labor hic foveat nullus,
Cui male desides ferventius
Mamidae, cur frigeant classica-
riorum animi, cui amentus
nullæ, nullæ ad ornatus naues,
cui tanta solitudo in Portu,

eum pavatum nihil, ubi
 omnia pavavi. Tassa? ubi
 ducere? ubi nautæ? ubi mili-
 tes? quid ni solvantur ancho-
 ra? quid ni panduntur vela?
 quid ni jaffanapatam eurus
 dirigatur? an defuit ituvia
 naues? an innumere præter-
 eunt litus. an deficit annona
 deficit ne pecunia? at pecuni-
 am ex aravio provece, frumē-
 tum ex hovveis ciues obtrudunt
 cassarim, an armovum et
 an armandorum peruvia?
 an armamentaviorum re-

dundas armis, acæ redundas
 Militibus. an fluctus provis,
 an venti aduersantur puppi-
 bus! at proci inuitant fluctus,
 morant puppium venti in-
 crepant. utinam non afferant
 fluxum promissorum fidem!
 at vel si fluctus et venti
 defuerint, non deus suprē-
 mus ventorum ac fluctu-
 um arbiter deus, modo tu deo
 non defuisti. eum tavit....
 taces.... teo quærens.... titubas?
 Quid hoc esse suspicer? quid
 hoc silentium indicat?

Num lucci sitim? num quaf-
 tus laudem? an sordidam po-
 tius auaritiam, quam offici-
 um, quam fortitudinem, hæc
 Inertia, hæc procrastinatio
 significat? nihil ne te, Chri-
 stiane dux, lusitane imperator,
 facta deo, facta Religioni, fac-
 ta sociis manarum ventibus con-
 tumelia, nihil insula christi-
 anorum exundante sanguine,
 nihil indigna profugorum
 principum calamitas, nihil-
 deturbatus & soliorum legitimus,
 nihil hæc Regalis familie-

miserabiles reliquiae mo-
 vent, non comminationem
 excitant, non vindictam acu-
 unt, non vitam Titianum pro
 vita martyrum deprecandam
 impetrant? ah si tanta te non
 moueant, supremi numinis
 gloria, lusitani nominis decus
 xauisii preces, lachrymae, im-
 mensus dolor, et dolorem se-
 cutiva mors; sed supples sed
 gemenso sed prostratus in clamo:
 moueat te tua ipsius fama,
 moueat regis indignatio, mo-
 ueat te celestis ultio, moueat te

funesta mors, æterna move-
 ant supplicia, tuæ destinata
 perfidiæ: unum super est
 quod moneam: monitum au-
 di, monitus Resipisce: æternum
 vivis, si Tirannidem opprimas;
 æternum peris, nisi per te tyra-
 nus peccat.

Platonis objurgatio ad Nobilem

et comptulum adolescentem
 Socræ plus æquo studiosum

Cincinnate, crispate, un-

quentis delibute hominibus,
 quem credat nemo in schola
 educatum platonicā, sed siba-
 ristidis innutritum deliciis,
 adeo ne ignoras immortalis
 dignitatem animæ, mortalis
 vilitatem corpusculi, velut sum
 hoc hospitium ornamentis de-
 coves exquisitissimis, illam verò
 nobilissimam hospitem virtuti-
 bus nullis exornare studeas.
 age vero, nouvelle adoni, si nosse
 vis Vtri curam potius debeas,
 an menti epæam stultè negligis,
 an cuticulæ quam fovet mol-
 liter, vtrius quæ naturam intel-

lige, ac si quid Iudicii etiam
 num superes, hinc Iudicæ
 quam gaude sis alterius
 pretium, quam abjecta forte
 alterius. Dum animam co-
 gitas geminam cogita prati-
 osissimam, cuius splendorem
 nulla possit detinere seculorum
 diuturnitas: cogita celestem
 radium, cuius lucem nulla ne-
 bularum vis obscurare valeat.
 Cogita diuinam quandam auro
 particulam, æternitatis immen-
 se participem: id esse demum
 Cogita, sine quo nec esses homo.

nec cogitaues quid quam? qd
 vero ista est venustate oride,
 quam detevire misere, contem-
 plaris auidè? pro cuas anxie.
 flosculum est quem idem sol
 nascentem oriens, occidente
 marcescentem videt; umbra
 ex quæ sequentem fugit, cludit
 captantem, quæque vix com-
 paruit, illico evanescit; specu-
 lum est quod minime infusca-
 tio alitur, quod casu leuissimo
 in frustâ comminuitur, nec
 immerito ambigat an fragilius
 vitrum sit quod consulitur, an

forma quæ consulit. Quo ex
 luim hanc appellem nomine,
 nidi meam pelli cutæ Superfi-
 ciei, cui mox minui loco pallo-
 rem lividum super fundere
 morbum, et roseum colorem
 mutabit in plumbeum. Ino
 viri velatam hanc et leui-
 garam frontem obambilet,
 contrahat, capever, senectus,
 Rugis quæ sulcatam exaret,
 vel comam hanc modo per
 unctam et malobatro, canis
 ins pergat niuibua, vel denique
 pulchellum hunc navissia-
 mulam, livida inornis præda.

Scatentium escam verminum,
 humani horrorem generitum
 de repente factum, sepulchri
 Tenebris ex aeterna obliuioni
 mandet. i nunc, adolescens
 bellule, se fluxam hanc ador-
 na, formam, quae tantò plus
 detestatur quo fovitur curiosius;
 colorando se rursus vultui ho-
 ras impende muliebriter, quas
 majores tui maioris decolo-
 rari pulvere stercuendos hostibus
 viriliter impendebant; in um-
 bra dormi ac Requiesce imbelli-
 lis femina, qua illi state cubabant
 sub dio; calamitatem calamitosa ferro,

te què interim illorum he-
 redem jacta, qui ferrum tra-
 ctabant manu, non vibrandis
 Crinibus, sed tutandis manibus
 idoneum. at his frustra glori-
 re atavir, qui non alium inte-
 quam degenerem nepotem possint
 agnoscere; nequè te minus
 quærent filium, quam Plato dis-
 cipulum. vah patrum dedecus
 patriæ lues, philosophiæ pro-
 brum, familiam, græciam, -
 Scholam hanc desere, & apud
 Molles persas aut effeminatos
 Libavitas æternum exula.

Hispanus orator
 In consilio Hispano-
 rum procerum Rem
 Laudat insignitem
 gestam ab alphonso
 duce dum cauteiā
 Urbem maurorum
 obsidevent
 Copia,

Nouum facinorū pro-
 cures, vestris dignum auribus
 et praeiudis, quanta cunque

majus eloquentia et fide,
 populorum omnium, præter
 quam inavorum, linguis præ-
 dicandum, superioribus inau-
 ditum, futuris vix credendum
 sæculis, coram hoc nobilissi-
 mo concessu, non ornare
 verbis, non æquæ laudibus,
 sed strictim delibare, sed enu-
 rare chæptim, stupentibus
 vobis, aggredior. audiat hispa-
 nia, exultet, plaudat, exclamat
 Cum hispaniæ vocibus centum
 ora, centum tubæ fama-
 Consociet, et ubi cunque sunt

virtutis estimatores, bellica
 fortitudinis emulget miraculum.
 quibus ei illa suas in ihu alas com-
 modet, ut per omnes orbis Ter-
 rarum plagas factum illud
 singulare nunciem, quod ad
 Vestrum tribunal deferro. vobis
 iam ante memoratum fuerat,
 quam invicto robore alphon-
 sus catholicus dux, circum cessa
 a mauris urbem ad hoc usque
 tempus propugnasset; quam
 vivili constantia filius non
 degener, exigua stipatus manu,
 In hostiles copias prope innu-
 merabiles eruptionem fecisset;

quantum juvenis egregiū
 circumfusa multitudinē
 edidisset stragem, nec nisi media
 inter eorum corpora, quae
 propugnaculi Praebant viē.
 Circum veniri potuisset, ac de-
 mum capi, virtutem obruente
 numero. haec laudaverat palā,
 et omni majora laude unanimis
 praedicaverat: at ecce majus
 aliquid vestrae admirationi pro-
 ponitur. captivus nobilis, spo-
 liatus armis, gravatus vincu-
 lis, interstrictos acinaces inter
 vociferationem inconditas, ad-

muros recluditur: aduolat
 Confestim pateo, urbem putas
 impeti; non impetitur sola,
 pateo num pectus plura im-
 petitur., viso Patre exclamant
 Baubavi: en adeph filius: en mu-
 cronas adfuit; uel dedenda mau-
 rid. vrbis, vel neci dedenda proles.
 cequid Inteo hæc? o procecor,
 fecisse patrem aobitramini?
 an dedisse urbem, ut Recupera-
 ret filium! vobis chavior gubeo-
 natori es, quam filius Patris
 an incolasse cum præsidiauis
 inconvertos maurorum ordines?

privata filii salute non vi-
 detur tanti, ut publica salutis
 linatur discrimine., an laci-
 mis, an precibus, an minis
 tentasse proliis amovere pe-
 riculum! Lacrimæ vivum,
 preces ducem, imbelles mino
 beliatorem dedecent. an fuo-
 ve, an desperatione correptum
 irruisse solum in hostes, ut
 vel filium eviperet, vel immo-
 reretur filio! vitam dedit, non
 debet filio; sed regi, sed vrbī,
 sed patriæ debitam putat.
 hispania mator suam reseruat

Sanguinem: bis, fundatus, inquit,
 Sicadus fevat, semel in castris
 hostium ubi cadetur filius, —
 Semel in urbe cartesia ubi vin-
 ces aut morietur pater. Des-
 perare nescit, quem iubet
 virtus sperare omnia; furo-
 rem continet, ut sui compos-
 præfectum agat, ut que non
 tibi minus quam suis impe-
 ret. quam bene impet tibi
 donec serenitate ovis, animi trā-
 quillioris iudex; non pallet, non
 Rubescit heros; at placido, cons-
 tanti, et immoto vultu gladiū

vaginâ exivit, medios quæ
 inter hostes e' muris projicit
 hunc, ait, eundem accipite;
 quantum vestris procellar
 gladiis, vestri ex pecti sunt
 sauci et mortui. No trucidet
 nec filius, perire nequit apud
 vos nobiliore fevo. alphonso:
 vox et ensis, velut geminum
 fulmen, procellis manore;
 stupent attoniti (quod q; iugu
 laudus nescit Liliac, quod
 nescit pateo jugulandi spectator
 Lili) contremiscunt caonifices
 mox paucos et supor in iram

venturus et Rabiem, patrie
 donum in uideva fili conue-
 titur: hoc vident ciues et muris;
 uniuersi lugent, solus non lu-
 get pater, et quamquam na-
 tura vox patrem intus admonet,
 dux patrem excutit, nec finit
 meminisse nidi ciuis, filium,
 inquit, genueram patrie, patria
 nutrieram; eundem patrie reddo:
 moriatur hic, ut illa uiuat;
 pereamur ipsi potius, quam
 ista pereat.

Vestram fidem, o Proceres!
 ubi majus unquam virtutis
 prodigium? et quod stupendae

fortitudini præmiū repende-
 tis? nulla hic palma, nulla
 hic laurus, nulla hic statua,
 nulla hic pyramides, nulla
 hic Imago, corona sufficit
 nulla; an etenim civem
 assignabitis? non unum civem
 sed multa civium Millia
 servavit alphonſus. an mutalē
 an obsidionalem? an castren-
 sem? plus aliquid hic fecit,
 quam qui muros defendit,
 quam qui expugnavit urbem,
 quam qui castra diripuit
 quid illud est igitur? naturam
 victi

natura te fatetur victam, nec
 si Theſauros exhauriat ſuos,
 tantæ pæcem victoriæ merce-
 dem inueniat. donec ſupremus
 naturæ arbiter uirtutem in calo-
 rantam digne remuneret, vñ
 hoc occurrat animo, quod alphon-
 ſo terra monumentum erigat.
 Cita eſt cauteſcā inter columnas
 heu catiſ: ſilēſcat deinceps pro-
 phanus idte mons troian domi-
~~tor~~ tor, vnus memoretur chriſti-
 anus heros, cum quē geneſius
~~heros~~ ~~ta~~ pæcem filium deuocet,
 vocet patriæ pater, quaſi qui
 ſol habeat filios, quos patria
 nuneſcat ciues. in mediā

Columnarum herculæarum
 avæ, in alphonso decus colum-
 na erigatur marmorea, quæ
 hæc insigniat et consigner
 Inscripção.

Alphonso

Patria columini columnam hanc
 patria evexit memor.

Quin et strobilam columna sup-
 positam hi decorent versiculi
 levis legendi postereis.

Alphonsum patria columen
 que decus q; columnam
 dignius alcidæ quis meruisse
 neget

Pro patria alphonso patriam
 nam vicit amorem.

fæmineo alcides victus amore
fuit.

Siangiris
morientis oratio.

ad Solimanum patrē
Cujus imperio mustafa
filius natus major

vivit sublatu fuerat.

Huc oculos, Barbave, pateo!
hos pasce fevali spectaculo

tuus sit licet qui fluit liquor,
 ne perhorrescas; Tam eluisti
 lupporem, nec horruisti; fufus
 prior es selevatus, hic meam
 uirtute funditus; Plura amare
 hunc quam priorem debet,
 nisi plura id amas quod sce-
 lere tuo, quam quod alienam uir-
 tute fit. hujus aspectum sustine
 quem ut fundere suadere am-
 ortui: hunc fidi, ne ipse fun-
 deas; feci mea, quod tua mox
 fecisset manus; pie feci, quod
 fecisses impie; et si obliuisceris
 patrem, non me deest obliuisci
 filium

filiū

in me senire malui, quam
 patris expectare salutem;
 Cum laude pecco, qui tuā
 peccissem infamiā. meum ne
 factum improbes; facinore
 laeda, quō fit, ne bis facinoro-
 sus fias. latum hoc, et altum
 intueve vulnus; hic hic lege
 Uxoris flagitium tua: ~~hæc~~
 Tuam in fratris mei Latuerunt
 amant manu, meam
 adigit in me, mucronem hunc
 direxit nouerca implacabilis:
 quem sitit creorem libat,
 explendo ipsius odio vix fuit
 vit satis, tuo in hanc obsequio-

Binocadia victima: quid Ulterius
 inhumana posuit scemina?
 nostris illa funeribus, tuo nunc
 fructu solio: secura regnet,
 nullos jam rivales habet, tu
 heredes nullos, dominetur oto-
 manis, quæ dominatur jam
 diu otomanorum domino. fecit
 ambitiosa mulier ut pater
 esses sine liberis, facies mox
 ut impetrator sis absque impe-
 rio. quæ tuorum sanguine
 stravit tibi ad solium viam,
 curare tuo istud brevi consta-
 biliter. quæ patitur non potuit

Successores diadematis, Vix
 fever socium Sceptri. utineum
 vera non augueo! movior
 libens, ne vata videam præs-
 gia; interire præstat sine sce-
 lere, quam tanta spectare sce-
 lera; perire melius nequit in-
 nocens, quam innocente manū.
 tu vinē v. tu vixisti uxoriū, si
 per uxorem licet; at quaudiū
 Vives cum illā, nunquam in-
 done, Semper. ingloriosus vives
 Triumphasti de populis, hac
 de famā triumphat tuā, ex quo
 lauros Teas tuo sanctat sangui-
 ne, hunc manantem vides ex-

hoc vulnere, via gutta super
est; fatisco, expiro, tua me
cum expirat gloria.

accusatus apud J.

Cæsarem pontius pilatus
a centurione qui de christo
Recente mortuo exclamavit
[Verè hic homo filius dei erat]

Exor
dium

Tuos proculatus ad pedes,
imperator optime, maxime,
non centurionis hodiè, sed accu-
satoris partes ago; et factura
ea bellatore caudidice, castrè

personam depono, ut fovens
 sustineam: immo vero mili-
 tare non desinit, quis quis
 Equitati Militat, eo dignior
 miles, quo caesa majestatis
 jura propugnat animosius.
 Nam recens violare non ti-
 muit solimeus praeses, cui sa-
 cram auctoritatem tuam
 Commiserat, ut ad comprimē-
 dum scelus creditā potestate
 uteretur, non ut ad opprimendā
 abutetur innocentiam. „divū
 atrox, immane, horrendum, pa-
 travit facinus, ejus vel unā
 recordatio delatorem Tevete

quem nulli unquam hostiles
 gladii, nulla huc usque tenu-
 erunt pericula. unum dixi fa-
 cinus, exaui lesae, duo appellare
 debui flagitiorum portenta,
 quorum altero ponciur pila-
 res innocentiam profligauit
 Spectatissimam, altero magistra-
 tem ausus est proculcare impe-
 ratoriam. Vtrum quæ audi, legum
 Vindex Equissime: Vtrum quæ
 horresces: vtrum quæ horreo
 sed horream licet, exponam
 tamen, non alio quam officiū
 studio, non alio quam iniquita-
 tis odio ductus: quæ mentem

Exe cratur intus, lingua denun-
 tiabit palam, suus v. sic veri-
 tati Locus, sua M. selevi de-
 cernatur pena, sua v. innocen-
 tia Refrignatur gloria. quam
 negat mihi conditio, pietas
 eloquentiam dabit, dicendo vin-
 cam, qui pugnando non semel
 vici: innocentiae patronis rata
 est coram iudicio victoria.

Prima
 pars

Innocentiam Christi fuisse
 spectatissimam loquentur,
 Prædicant, persuadent, con-
 vincunt omnia. inter ogentos
 dicta et facta præcellentis vivi-
 nil nisi divinum sonant. inter-

rogentur miracula; stupen-
 dum ipse miraculum vidisset
 quocunque pedes ferebas, sub
 ipsius vestigiis nascebantur
 beneficia et prodigia; morbi,
 mors, boni mali quæ genii,
 Cælum, Terra, mare, tartara,
 hujus obtemperabant Nutu
 hujus virtutem collaudabant
 omnes, reprehendebat nemo,
 præterquam liuos. hujus in-
 nocentiam ipse mirabatur,
 ipse palam confitebatur præ-
 ses, cum nullam in eo inuenire
 se mortis causam, mali nihil
 ab eo gettum diceret, cum lotis

Coram impiâ factione ma-
 nibus innocentem se a susti-
 hujus declavabat sanguine,
 quem vel si suo te iudicio non
 agnouisset insontem, nosse
 potuerat ex pia uxoris epis-
 tola, qua tempestivo ac salu-
 bri monitu a sententiâ in ho-
 mine sanctissimum severâ
 maxime deterruerat. nec late-
 bat iudicem, quantus in Reum
 fover invidorum fuerat quam
 præcepit audacia! quam atroces
 Calumnias! quam projecta ma-
 lignitas, quam falsa impietia
 que accusatorum Testimonia.

Hæc intelligebat, hæc prœvidebat
 hæc palpa bat pilatus, et tamen
 ô divina humana q; leges! ô
 execrabilem judicis injustitiam
 quem absoluebat suffragio, dam-
 nante sententiâ; quem negabat
 fontem, addixit supplicis, quem
 invidiâ, quem calumniâ lei-
 ebat impeti, invidia, calum-
 niâ telis confodiendum tradi-
 dit; quem fudicabat Regio non
 indignum nomine, uti vilem
 servum, loris, virgis, flagellis-
 cædi tam immaniter jussit,
 ut carnes minutatim avolaver-
 lasciniæ, aspersi maderem

pavietes, pavimentum stag-
 naret sanguine, ut non jam
 membra, sed ossa nuda torro-
 res percuterent, ut plagis ultra
 non esset locus, cum certe pla-
 ga plaga locus fovet, ut veus
 non jam homo sed simulacrum
 videretur hominis, neque tam
 Vulneratus dici quam vulnus
 Continuum. neque vero hæc
 Tormenta quantum vis incre-
 dibila iniquo Iudicis satis visa-
 sunt, nisi excruciatas oppro-
 briis, et opprobria cumulantur
 morte, nisi post amissam libe-
 ratem, famam, humanam speciem,

et sanguinis partem maximā
 vir innocens ipsam amitteret
 vitam. neque mortis vulgavis
 reo decerneretur, mortis genus
 crudelitatis plenum et igno-
 minia illigitur pro ceteris
 et infligitur. Quid saevius?
 quid intolerabilius, quam
 affigere ad crucem? quid
 contumeliosius quam pro du-
 celli ac seditioso posse poni in-
 nocentem, quam inter latro-
 nes mori? sic posse ponitur, sic
 moritur christus; nec tantum
 amittente, sed et damnante, sed et
 dubitante pilato moritur. nefas

erat non dico integerrimum,
 sed et insontem virum eatenus
 Constringere; facinus damnare
 virgis, et flagellis; prope pavoi-
 cidium neci addicere: quid putas,
 O casar, in crucem agere? at quā-
 tes audacia, quantus amentis
 Cumulus, si non modo innocentia
 Divis afficiatur supplicis, sed ipsa
 maiestatis impervatoria summis
 Violetur iniuriis: alterum hoc
 pilati scelus agnosce. liberi, et
 laetam maiestatem dignitatem-
 que tuam vindeas videscatue aue-
 toritate.

Secū-
da
pars

Principes ut vincta proponun-
tur, veneranda omnium oculis
dei prepotentis imagines, propē
dixi aspectabilia numina sunt,
quæ superni Tonantis domina-
tionum participant aliquatenus,
emissam celo ac Terris represen-
tant; quorum quovindē maiestatem
qui Laſevir, divinam ipsam laſis-
ſe maiestatem censendus est
nulla probo divina simul ac
Regia potentatis dos est præstan-
tior, quam Suprema æquitas
et inflexus Iustitiæ amor,
quem supremi Dominatus animā

Sapientissimi qui quæ unanimi
 suffragatione nuncupant. itaque
 quam graviter, quam nefarie
 peccat, siue in cali dominum,
 siue in terrarum duces, quis quis
 prerogativam hanc eximiam
 ipso abrogaverit. hanc abroga-
 vit pilatus tibi, principem
 loquissime; hanc nomini tuo con-
 tumeliam ab ipso illatam cons-
 tat vel ex dicta in christum sen-
 tentia. Quorsum etenim lee-
 lestus iudex in caput inno-
 centis mortis decretum tulit?
 quo impulsus atro sacerdotum
 et Plebecula furori obsecundandū

Ratus est? audit nimirum
 nec sine pauore audit Tactatas
 illas a populo Tumultuante
 Voces: Si hunc dimittis, non
 es amicus Casavie. hoc populari
 Clamore veluti quodam ictus
 fulmine, nutat, labascit, deficit,
 Concidit, perspectam adjudicat
 innocentiam cruci, quam ipse
 hoc mevetas Iudicio. proh!
 Sententiam non soli furem
 Christo, sed et ipsi prosobrosam
 Casavi! te te ego injuritis
 fauorem, te amicum sceleris,
 Te patronum calumniæ pilatus
 credidit

credidit! ego hunc placitum
 tibi sperare ausus es, cui sum-
 mum placever nefas! gratia
 ego apud te initium, censuit
 qui prodes leges, sacra pessum-
 daret, ad stipularetur impietati,
 pietatem opprimeret. quā spe,
 quā opinione, tibi quid ~~est~~ inju-
 riosius casu? quid fama con-
 tumeliosius tua excogitari po-
 tuit! ah quanto Religiosius -
 majestatem casuam Reuerentius
 est christus! quanto sanctius -
 hanc reuerentiam, tum verbis,
 tum exemplis docuit! an non

Enim et ipse reddidit, et reddenda praecepit casari, quae cumque sunt casaris? an non imperatori tributum persoluit, quod una cum imperio sibi met offerrebat populi? an non delatum sibi diadema Regium tantam repudiavit modestiam, quanta ceteri ambitione prosequuntur.

Sec-
oratio

Eugon tuum est, auguste princeps huius videri probum, qui principum honores tam animose affectavit. tuum est ex honorem fastigio indignum deturbare praesidem, qui opinio-

nem de te concepit minime
 honorificam. hunc hunc quantum
 quantum eni accusat natura, quae
 ipsius iniquitatem perhorruit;
 accusant elementa, quae scelesti
 Immanitate perturbati visa-
 sunt; ipsi ipsi lapides quantum
 Vis duos diffilueunt in frustra
 quasi de te starentur duo an
 Pilati Bavariam, aperta sunt
 sepulchra, quae si vicinorum
 Aedem absorbeant vivunt; faci-
 em sol velavit suam, quasi ne
 Radios tam tetro foedaret spec-
 taculo. clamant Redivivi manes,

Clamar uniuersus Orbis Eregen-
 da Christo altaria, Statuenda
 pilato Supplicia, affigendum
 Cruci qui cruce affixus innocen-
 tem, triumphum vero et coele-
 stem triumphum triumphato-
 ri mortis gloriosam decernen-
 dum sententiã. plectendo flagi-
 tium, innocentiam vltiscendo,
 tua quoque Tibi, non solum
 apud nos, sed et apud posteros
 Triumphabit, inelaveset, im-
 mortalem gloriam consequen-
 tus aequitae.

Nero

de suprēma sorte anxius

Proh inausa Sors! heu fe-
 rates angustia! ô Infelix nero!
 quid statues? quid consiliū capies?
 conjuvat in te Vniuersus orbis.
 quid possis in omnes Vniuersi ca-
 lum, tevoa, Infevi! tuum impug-
 nant saput. quem negavi hac-
 tenus, quem nunc ultorem
 sentio, fulmen intentus deus.
 Sxoris vmbra, materni frater-
 nique Manes raptaur me in

Taurava. christianorum san-
 guis meum deposcit sanguine,
 trucidatorum simulachra ci-
 vium Mihi occurrunt passim;
 me superstites execrantur cives;
 sursum, deorsum, a fronte, at ego:
 dextra laeva quæ, nulle me levem,
 nulle me torquent propterea
 scelevum, nulle mihi pericula;
 nulle obversantur necesse: mea
 ante hac delicia, mea nunc
 supplicia sunt? quid faciam
 for inter tormenta mediare?
 quò exes fugiam? me ne creda

gallia, ubi defecit exercitus?
 an hispanias petam, ubi rebel-
 las galba?, num proditores, num
 Rebello plectam? an ubi mili-
 tes opponendi militibus? an
 an armata Rebellio inermem
 Recevbitur Majestatem? heu
 nimum auguror: leges dabit,
 non accipiet factio; me calcabit
 ipsum, ut mea calceas Imperia;
 panas lues imperator, quatenus
 Imperiosus exiget. si nihil valent
 mina, plus ne valebunt preces?
 an ad senatum, an ad populum
 Confugiam? ad senatum an ad

populum Confugiam, ad Sena-
 tum, cujus ~~extincti~~ lumina,
 qui de te statuer me ut suorum
 Carnificem, et sua auctoritatis
 eversorem audacissimam
 ad populum cujus ades absump-
 si flammis, qui abominatur
 me ut bestiam patriæ, ut exem-
 plum Tyrannidis, ut crudelitatis
 Monstrum, ut opprobrium hu-
 mani generis. Romæ odia in me
 audent vehementius, quam su-
 bente me adebant Romanorum
 domicilia. et tectis in pectora mi-
 gravit incendium, viriam ne ac

vitam deprecabor à qui vivitibus?
 sine paucis, qui pepercit nemini?
 huic & ne fieri exorabiles, qui
 de omnibus inexorabilem prae-
 sti? at uel si se exoravi sinat,
 an orantis personam impera-
 tor decore sustineat? illum ne
 supplicem exprobas orbis, qui
 ne diis quidem supplicare didi-
 cit, qui orbem toties coram se
 supplicem vidit? an emendicet
 vitam, qui vita tandiu fuit
 de mortis arbiter? ah subire
 praestat, quam deprecari mor-
 tem. gladio infligenda mors est

vel haurienda poculo. ades
 huc fœdalis pugio, hec ades
 Lettale phreomacum. utrumq;
 fortuna suades, obtruder despe-
 ratio; ne utrum admittis ani-
 mus, manus neutrum sustine-
 adeo nè mortem formidet
 animus, quam flagitio meo
 non timuit. ne ne mea etiam
 sic pertorrescit manus, ut mihi
 ministerium neget, sicut
 qui vites obsequium; date date,
 amici, quod propria recusas
 manus. hec preesto sunt nulli
 miserum me! cui nec satis mei
 amici sint ut meam defendant vitam, nec
 Satis

ⁱⁿⁱ
 amici vel eviprant. quando-
 quidem te nemo subleuat
 et omnes fugiunt. fuge, fuge
 paviteo nero, felix nimium,
 si fugere te ipsum possis.

Clotildice Regina
 oratio

ad filios childebevtum et

Clotavium acie instructa

Iam iam concertaturore

Quò, fili, præcor? quò galeari?

*
Inui-
cem

quò hastatis tenditis? cum fra-
 reuac frontes inde inuicem
 Conuersas intueor? cum aspec-
 tus mutui utrinque truceat?
 Cum plerumque minavum vultus?
 Ut spirare cœdem? ut ficiant
 sanguinem? ah sentio! non fra-
 tres occurrunt, sed incurrunt
 hostes; non Reges, sed Tyranni;
 non Bellatores, non principes,
 sed gladiatores et sicarii. alte-
 rum ex eodem, alterum polinicum
 Conspicio. heu claudum in-
 fausta! miserio rem Locasta!
 heu matrem Infeliciissimam,
 quæ in omni natura, tædus
 patriæ

patriæ, galliavum Busta pavtu
 fevali edideor. vestram fidem,
 deuota crudelitati sæcula! ecq̃d
 vidistis vnquam hoc detestabi-
 lius Spectaculo. nec verò minor,
 quæ vestris Temporibus reg-
 naret ambitio, ac devent odia,
 læuiter impietate. inimicitias-
 Consecrabat Religio: sua evant
 furori altaria; paovicidia fore-
 bant assensu, protegebant Numine,
 illustrabant exemplo crudeles dii,
 flagitiorum ante doctores, quam
 vindices. Iatruus deuorabat filios,
 Iatruo insidiabantur filii; Iouem
 Iuno, Jupiter Iunonem oderat

sororem fratrem, conjugem, hosi-ne deos auctores
 scelestis et patronos etiam num.
 Politis! an non potius ipso
 iurastis, et ipsorum vitia?
 non ne adoratis elodovei deum
 non ne patientis Christi mi-
 litia dedisti nomen? lue ego,
 perfidiosi trans fuga, mansueti
 ducis castra deseritis, ut furi-
 osi mactis castra sequamini?
 an sacro tincti lacuacro, eade
 impiis tingetis manuum? an
 diuino respiciis sanguine, san-
 guine vos Respergetis mutuo?

an hostiles iras sub illius ve-
 xillo exercebitis, qui vel infer-
 tissimis hostibus exorabat ve-
 niam! ite, ite igitur, quo voce
 abripit impotentis furore; nil
 moror vos: in pugnam Ruite.
 at per matrem latus peten-
 da vobis inuicem illa; si fra-
 trem cruorem queritis,
 huius fontem in matris
 visceribus querite. hic hic
 vitam hausistis ambo; hanc si-
 odit in fratre frater, oderit
 Sionem ubi hausta est. si utroque
 Inimicus est, utriusque ini-
 mica sum, per quam utroque vivit.

me me ergo vel primam tra-
 nsfodite, vel neuter neutrum
 trans fodiat. vatum^{en} media-
 inter utrumque stabo, prebo-
 Centum est. tam inimicos filii,
 quam Levi Tutores, quam in-
 misericordes patri, matri-
 non parem, qui matri ne-
 potibus, qui pupillis, qui pa-
 trebus non pepercere liberos.
 at si deliberatum vobis est
 non vestro, non materno-
 cruce parecere, nec vobis pa-
 cer pro potens deus. vindex modo

adevit; neque plura differetur
 poena, quam pugna. quin ecce
 Jam adest tremenda ultor,
 divini Jam audent furoris ignes,
 jam colliduntur tonitrua jam
 trunpunt fulgura, jam fulmi-
 na libuantur? ecquid auditis-
 filii? contremiscite Miseri!
 horrescite, labula conquirite
 Si qua sic in caelestem iram
 Latebra; aquarum vertice,
 flammarum tubinece &
 Nubibus depluentes effugite.
 Videtur caelum velle in vos ruere

Videte Sontea ne dehiscat
 Cava, et vos dehiscendo absor-
 beat. ignis æternus ibi vos
 manet, ibi vos expectat æ-
 ternum supplicium, nisi sta-
 tim Resipiscitis. Si furorem
 vestrum nulla coercere
 Verba, dolores vestros nulla
 Mitigabit dies: au ma igitur
 Oſitii, et cum armis odia
 deponite.

Oratio

Mixta ad Insigniores

Rhetoricæ Alumnos

Ut ad palmas ludis so-
lemnibus Referred

Srenuē See —

Compavent.

Filiū ad aūna profectūm

cum instrues aūnis et verbis

spautana matre, sexum egressa

suū, non multa dixit muli-

ebrite, sed clipeum tradens pa-

tenuū id vnuū virilitē adiecit:

aut cum hoc, aut in hoc.

libato quæ obiteo per galeam
 osculo, propeve dimisit pueri
 ille magnos spirans animos,
 certamquæ sibi palmam
 appromittit. sed dato tubæ signo,
 factâ pugnae copiâ, hoste a-
 crius Premente, animum pri-
 mo, clipeum deinde abjicit,
 Conjicit se in pedes, domum se
 ad patrios lares et matre-
 nos una recipit. quem in eum
 se conspicit mater, stupet,
 exardescit, astat, ô superbi ex-
 clamat, quid, vel quem video?
 unde te, natale, vel qualem mihi.

te Refecto? ubi nam clypeus?

dic: taces: age? dic inquam: pu-
der dic^a, quod non puduit facere.

ah! nimium intelligo, avma
victus hosti dediti: ô dedecus!

Vel formidine infractus abjecis-

ti; ô labem! ô flagitium! in-

hoc ego genui te, ad hoc ins-

titi, ideo avmaui, ut nomen,

ut genes, ut patriam, tuosque fugâ

prodeces? o te ^{de} genevema filium,

et me miseram matrem!

non tibi venit in mentem ^{quod te profecturus} pro-

secuta sim verbis, cum patevne

sentium inobilitate impressum

Notis, egregiis decoratum fa-
cinoribus, in manum trade-
rem cum hac voce: aut in hoc
aut cum hoc versari oportere.

quo pertineat ista narratio,
intelligite, alumni Rhetorica
insigniores, qui a parentibus
Inhunc ludum litterarum
estis traditi, velut in campum
apollineum, ubi laudate
domesticas nova palmarum
segete amplificetis. memen-
tote quid preceperim, cum
vos libris monitis quæ egregie

ad ornatos in hanc palestrā
 mitterent. nate, inquit, ille,
 do avna, vi pugnēs, vinear
 triumphes; nisi Palmam
 domum Refeas, dicebat aliter,
 Nihil paternā ex domo Refeas;
 aut premium appollineae,
 suggererat aliunde, aut nulla
 merces mercedis. alii verbis
 significaverunt aliis: sed idem
 omnes vobis denuntiaverunt.
 materne igitur vos ad con-
 certationem publicam com-
 parate, strenue cum amulis

pugnare, fortiter vincite,
 feliciter Triumphate, laudū
 Triumphatē domum Regum,
 Relatam in sinu parentū
 Reponite, et ex loculis pater-
 nis maternis ve ad promif-
 sa victoriarum numismata
 .Eccipite.

oratio periodica

oratio periodica.

Posthumii qua conquevitur
 quod a patre dictatore dam-
 netur, quod contra ejus
 Imperium rei genè gerendæ
 nactus occasionem
 . prælium iniuisset.

Cum impendentibus Reipubli-
 ca maximis periculis, volsco-
 rum tela a corpore hujus
 imperii, non sine dimicatione
 capitis depellebam, sperabam
 profecto me, si victor luade-
 rem et incolam, ad Trium-

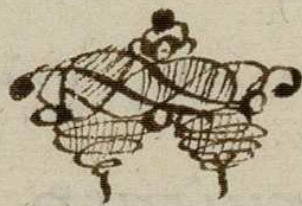
phum amplissimum potius,
 quam ad illam, quæ mihi
 modò intentatur, mortem
 ignominiosissimam esse ducendum.
 quod enim esset præmium vic-
 toriæ delatum olim Romanis
 imperatoribus, qui rem felici-
 tæ fortiter quæ gessissent, hoc
 mihi denegavi non posse cre-
 deem; ~~nam~~ cum formidolosū
 exercitum, in libertatis nostræ
 pecuniam comparatum, et
 alterā manu gladium, altera
 Nobis vincula proponentem
 oppugnaveim, superis auru-

tibus, et virtute duce, fortuna
 Comite, profligauimus... sed
 si forte aliquando hujusce mei
 facinoris obrectator, et laudice
 invidus extitisset, putabam
 mihi equalium potius quos
 aliena vit gloria, quam gra-
 uissimorum hominum propri-
 isque laudibus ornatissimorum
 Iudicium esse mutandum meo.
 Etenim qui Bonis omnibus,
 fortissimis civibus semper
 fauunt quod optimi sint, et
 patria defensores acerrimi,
 per eos ipsos nunquam mihi
 creatum iri capitis periculum;

existimari.... quod si fieri pos-
 set aliquando, ut aliqua vic-
 toriam meam crimini recte-
 ret, nunquam tamen in ani-
 mum induci patrem optim-
 um amplissimo amantissimo.
 quæ filio eam conflaturum
 accusationem, quæ hostis in-
 fensissimi potius malevo-
 lentiae et odio, quam paternae
 et perspectae toties charitati.
 Conueniret... Etenim cum
 parentes plurimos filios inglo-
 riis, aut aliquæ etiam turpitu-
 dinis nota cummelatæ, igno-

Visse, et auxilium in capite
 periculo pro te et amicos pra-
 buisse intelligevem; non sum
 arbitratus patrem acerbissimâ,
 nullâ pro me afflictum inju-
 riâ vel ignomininiâ, præclavi
 etiam facinoris mei, gloriae-
 illis tratum, nova et inaudita
 hactenus exemplum severita-
 tis in filio esse positurum....
 sed quoniam dictator maximè
 genitor sanctissimè, in iussu
^uto vicisse cœmen est; mor-
 tem sententiâ tuâ mihi tam
 constitutam nedum deprecor,

imo unum oro; vitam quæ
 dedisti, quam Repetis, quam
 utro Rependo tibi, non canifi-
 cum secui, sed hostili gladio li-
 ceat profunderve... de datur ego
 laueatur caput volscorum Rel-
 liquis, si quæ sunt, ut in ipso
 Romæ conspectu per me a feru-
 ritate liberatæ, in campo mea
 Victoria insignato, scelestis quod-
 cunque admittum est Pangu-
 ne meo eluatur.

oratio

Davidice quâ petita Saul
 ut sibi liceat cum philistæo
 singulari prælio congrédi.

Credo ego te, princeps invictis-
 sime, miravi, quod cum tot
 populi fortissimi belloque
 excitatissimi prælium cum
 philistæo detrectavi ^{non dubitavi,} illud ego
 flagitem, qui nequē rei mili-
 tavi scientiā, nequē pugnandi
 consuetudine. Sim cum iis qui
 acertamine abstinere com-
 parandus... omnes quidem quos

adesse vides in florentissimo
 tuo exercitu, injurias tibi
 et tuis immanissimi gigante
 Superbiam putant oportere
 Contundi, contundere ipsi et
 gladio Refellere non sine cau-
 sa Reformidant... quid ergo?
 audacissimus ego ex omnibus
 minime, an injuria tibi, ipsi deo
 illata, ultor fortissimus, aud
 impatientissimus. Ne itam
 quidem laudem hic ambulo,
 velle vni mihi vindicare
 velim, quæ me igitur causa
 præter cæteros adducit, uina-

renam descendam et cum homine
 formidoloso congre di non ve-
 ream? quia si quidem eorum quos
 annis toties victoribus cont-
 pnuos uides ab homine igno-
 bilissimo debellaretur, quod
 fieri potest, magna inde ⁱⁿ totum
 exevilitum, in te ipsum, Res
 maxime, ignominia, devi-
 uaretur; ego si victus occidero,
 quod lueo et gloria appropue-
 rim, nihil inde ingentem
 nihil in Regem infamia ve-
 undabit. deinde quia si hos-
 tem vincere eorum unus aliquis

quorum dextra multis Jam-
 nobilitas, et egregiis facinoribus
 hujus laus victoriae, non supre-
 mi numinis praesidio, sed bel-
 licosi hominis fortitudine
 Tribueretur: contra vero si-
 pugna Superior discedere,
 debellati gignantis gloria
 non Tu virtutem meam, quae
 nulla est, sed in deum poten-
 tissimum Refundetur, qui sapi-
 Infirmos evigil et fortes atte-
 rat, et eo gloriosius vinces
 quo ignobiliorem debilioremq;
 manum deceptoris omnipotentis

viā viam Elegerit. te itaque Rex
 optime maxime, oro atque
 obtestor pro tuā totius q̄i Israē-
 liticæ gentiæ, pro ipsius Supremi
 numinis gloriā, liceat ^{mibi} ~~pro~~ cum
 horte superbissimo dimicave,
 levocius insultantem compri-
 mere, et annuente Deo, quo
 Impellente tue accessi, feli-
 citer vincere, vel fortiter

. Mori.

Oratio
Davidis ad Saülem
~ allato philistei capite ~

Quod erat iniquissimum im-
primis vbi et præcipue po-
pulo israelitico, Rex iniunctissime,
ex quod in ipsum omnipoten-
tis Dei, quæ veneremur, opprobri-
um vertebatur; Id hodie non
tam imbelli pastoris manu,
quam celesti presidio depulso,
abstrusum quæ penitus, in-
Communi omnium Trepidatione,
gratulamur.... Sic enim

ingravescerebat in dies magis
 de magis philistæi metus ac
 paucior, qui non modo timida
 plebecula, sed et fortissimo-
 rum virosum animos pec-
 culebat, nemo provocantem
 aggredi, nemo lacerantem
 oppreviri posset.... nunc in
 summo verum nostrarum
 diseminine, cum insolente hos-
 tid æternam nostro nomini
 habem, nec evitandam huic
 impio ruinam moliretur;
 dejectus, prostratus, interemp-
 tus digna Terrenitatis -
 sue, fastus quæ proteviperas

dedit..... huius ego caput hæc
 ipsâ manu recidum a cervici-
 bus tibi spectandum attuli;
 Rex invictissimè; non velle
 mihi victoria decus vindicem,
 Sed v. juvenatam regi meo fince-
 ri obsequii fidem videri pos-
 sim ex soluisse.

Christus Infans

omnium mortalium

Magister

Adeste adeste, quotquot in hæc
 mortali vitâ innumerite imbuti-

Erroribus, densissimis vitiorum
 Consepulti tenebris, hanc illam ab-
 erratis. propevate, convolate
 nobiles pavitè ex ignobiles, docti-
 et indocti, omnes omnium statum,
 omnium gentium, omnium con-
 ditionum homines, quicunque in-
 nato ~~veve~~ felicitatis invenien-
 dae desiderio deflagratis, con-
 currite, novam percipite totius
 auresbus novi ex ante-hanc vspi-
 am inauditi magistri doctri-
 nam, a quo, tanquam a fonte
 plenissimo et purissimo, nihil
 non sanctum, non sancte opti-
 -mum

nihil non sublime, nihil
 tandem non omnibus acco-
 modatum ingeniis ac moribus
 pervenire profluat quem
 porro existimatis magistrum
 illum fore quem nam censeatis?
 subtilissimum aliquem fortasse
 philosophum arbitrari, qui
 vos in auribus, sed speciositate ra-
 tionum momentis deceptor,
 vatis ac futilibus percussor
 hominibus, per varios errorum
 circuitus, in summum exitium
 deducet? expectatis fortitan or-
 torem disertissimum, qui exquisita
 sermonis elegantia, appositâ ve-
 roborum

verborum concinnitate, mirā
 nouitate sententiarum, quasi quib
 dam leuociniis, fucum vestre
 faciat mentibus; qui exornatissi-
 ma mendacia, apud homines ini-
 nimè suspiciosos, aliqua cum
 Pompâ pronunties. Absit à vobis
 illo morum institutore ac magis-
 tro tum iniuviosa opinio; nolite
 cum, quem vobis offere veritatis
 præceptorem, tale in animo effor-
 mare. puer est suis vagitibus,
 suspiriis, lacrymis que potissi-
 mum eloquens; cuius in scholâ,
 nihil nisi celestes, ac diuinum
 quidquam daretur; cuius in vultu

Candor, ingenuitas, simplici-
 tas quæ præsertim veniunt
 verbo. dicam veritas ipsa est.
 Simplici ac neglecto licet cultu,
 tamen decora, tamen amabiles,
 quæ non tam præceptis ac institu-
 tis, quam factis; non tam verbis,
 quam exemplis dociles erudine
 discipulos. at enim quis dubi-
 quid suspensi hæretis? quid accessum
 Prohibet? an non satis intelligitis,
 quid pueri vagitus, quid suspicia,
 quid Lacrymæ loquantur? ipse
 quare tum potest vos ad se Inui-
 tas, vos alliciat; Ipse Tenellulæ

adhuc manus tendit: quid
 suavius? quid istis invitationi-
 bus amabilius? ah video quid
 sit! nempe Jam vos pueri
 proectos aetate, puerum docentē
 audire, unis aduolui, super eos
 aulaeum incolare. Pudet. cedite
 loco, date locum animis magis
 ingenuis ac simplicibus, accedite
 ad puerum, docilem Pueri, acce-
 dite candore vestro. Magis cons-
 picui adolescentes, vos imprimis
 quibus splendor domesticus,
 generis claritate fortunarum
 amplitudo, vel innata cuique

Excellentiae suae aduolatrice con-
 scientia grandiores suggerit ani-
 mos, qui sapientis altius et longè
 cum honorum ac dignitatum
 titulos ambitiose consecretamini;
 accedite propiùte, deum ex sum-
 mo felicitatis et gloriae fastigio
 ad ima delapsam. Sic Oculis
 introspicite, viles Paucos, hu-
 mile et despectum praesepè at-
 tentius considerate, cunis affusi
 diuinis spoliatum diuinae
 naturae ornamentis agnoscite,
 deditote tandem adram stupendam

modestiae exemplum, dedite
 inanes factus, hujus despectu mino
 ad pedes pueri vieta candida
 superbia vos vero a natura
 vel ab educatione molliori et deli-
 cationis vita paulò fortasse am-
 antiores adolescentuli, durissimū
 nascenti cubile, rudes illas eva-
 las quē, quibus nix dum nate
 puer involutus fascias contrec-
 tate, discite a Magistro omnibus
 vita commoditatibus egenti, quod
 vobis ad severiorem vitam cru-
 diendis vitam natus sit, quod
 frigidissima tempestate, noctis

iniquissimo tempore, in loco
 ventis omnibus pecunie marci voluerit,
 ut quam tam studiose conquiritis
 voluptatem fugiendam doceret, ut
 Iteu asperum et spinis undequa
 que consitum ad coactam felici-
 tatem adipiscendam vobis Iteu-
 neret, ut veras et nunquam
 Intevituras delicias, non nisi
 spectis hinc perituis et cadu-
 cis vite voluptatibus, posse com-
 paravi suo exemplo admoneret...
 O inauditam et admirabilem
 divini hujus ^{pueri} doctrinam! o disci-
 plinam morum integritati ap-
 tissimam, Refrenanda animo-
 rum superbia maxime idoneam.

alios, per melicer, vita lude
 moderatores Nigam ceteri ho-
 mines; ex aliis fontibus impuros,
 et cano aliquo semper fados
 liquores hauriant, Superbissimos
 Consulant philosophos oratores
 mendacissimos Audiant; valeat
 quis quis Volet non humanam sa-
 pientia documentis, sed viciis
 to authori veritatis certissimis
 Bonorum omnium consultiissimo
 affectori; deinceps et in perpetuum
 Adhuc: vnum illud Magistrum
 sequi non modum Iurabit.

oratio

Liti manlii accusati quod
sine imperio gallos
græcos debellaret.

Quamquam improviso ex
luctuoso mestato fieri dicant
S. C. ut quo die Triumphum hono-
res petitus venis, eodem tem-
pore non victoris, sed rei supplicis
in moventem victoriam meam co-
gao defendere; ita ut Nisi vos
vicevo, lites superavere, hostes-
superasse non modo non prodit,
verum etiam obsit imperatori
Romano....

atque illud quidem mirum miris

videretur, si petitioni meae tribuere
 Plebis iurecedere, quorum in
 triumphum postulanti, si quae
 denegandi causa extiterit, pro iure
 suo ac munere repugnare. id
 vero quid satis doleat aut indig-
 netur, mihi legatos adveniri, eos-
 ipsos quos pro veteri Majorum
 instituto, Conciliorum participes
 Regem, pugna adjuutores acce-
 perim, victoriae Testes adhiberi.
 At Etiam, inquit, hostes debellari
 sunt ejus modi quibus neque
 Auctoritate populi Romani,
 neque satis consulto Bellum
 fueret indictum, quibus me non
 salutaris publica Ratio aut imperii

nostri dignitas, sed præpostera
 vincendi cupiditas infensum red-
 dert: magna sane et grauior
 Accusatio, cui haud facile possit
 defensio Reperiri: ergo non fuisse
 hostes & reipublicæ, qui aoma foetitia
 Cum antiocho huius ce Imperii
 hoste. Nuper acerrimo conjungere,
 quorum Tela Romanorum
 Corporibus infixæ non semel
 incaluerunt? non fuerunt infensis
 huiusmodi ciuibus, qui toti hu-
 mano generi, ipsi humanitati
 Bellum videntur indixisse nefas-
 rium et incæpiabile, dum excep-
 tos latrocinis vicinorum gentium
 Liberos ad aras crudeliter immo-

laus? sed quid ego Ratione me
 mei facti pluribus velim deffer-
 dere? vos ipsos appello S. P. viri
 amantissimi Reip. adeo quæ fou-
 tissimi; cum gallo græci socios po-
 puli Romani crebris excutioni-
 bus lassescent, lapaudia exi-
 geunt, ingentes prædas abigerent,
 agris populationem, excisione
 urbibus, provinciis desolationem
 inferrent, vel minarentur, quæro
 a vobis, quid me facere oportuerit.
 an me imperatorum a vobis
 debitum, domesticis vestris etiam
 exemplis et egregiis facinoribus inflammatis
 cessare et torpere ignavo in otio?
 an ad revelata Miserrorum

obsuadescere, hostium ludibria,
 minas, conuicia, perpeti? inili-
 tid ad Iustam equitatis et hu-
 manitatis ultionem convolantif
 impetum sistere? praesente ab
 ipsa virtute victoria laureata,
 tot Romana capita subtrahere
 neque locis, neque patria, neque
 diis ipsis vincere? quid fenseis,
 patres conscripti, an rei bene
 gerenda oblata diuinitus occa-
 sionem nactus, debui ex Asia
 ex ipsis Tauri radicibus in
 orbem Mittere, qui pugnandi
 facultatem peteret, obtineret facili,
 sed vincendi opportunitatem
 non

non Refervet? quid fecisset
 ipsi? de vestra Profecto forti-
 tudine et Prudentiâ minus bene
 sentiat, qui vos aliter quam fe-
 cimus fuisse facturos dixeris.
 videte eugò pro vestra equitate,
 Reum aestimatores integerrimi,
 ne me industria fructu, milites
 laborum praemio, occisorum ma-
 nes mortis solatio, nepotes ves-
 tros virtutis incitamento, Româ
 dulci Spectaculo, patriam gloria
 monumento, deos ipsos debitorum
 concessa pio victoria supplica-
 tionibus fraudare malitis,
 quam delato mihi triumpho tot
 officii Religionibusq; satisfacere.

Ulyssis ad agamem-
nonem oratio

¶

Silicem morti deserviat

Quamquam luctuosissimum
optimo parenti nuntium illud
quod fero, hoc autem munus
genus quo defungor mihi aman-
tissimo tu molestissimum debet
debet videri, regum maxime;
tamen in hoc verum nostrum
dixerimine, quo Majus esse non
potest, plus apud me totius ex-
ercitus salus atque incolumitas,

quam patevna chavitate, aut
 Amici nomine invaluunt. nā
 Cum pertinaci multarum men-
 tum malitia atque maxis trā-
 quillitate, manifesta deorum ira
 ira satis patuevit, calchauticq;
 Proditum fuerit oraculo, eosdem
 nini iphigenia tua sanguine
 placari non posse, illam vi-
 Communi saluti decouere non
 Dubites postulaturus accedo. —
 Ita in gravissimo Luctu quem
 Contracta tecum jam pridem
 Necessitudo peperit, vici ego
 Dolorem meum, tu cum pra-
 senti Exitio mederi nequeas

aliter, vel tui sanguinis dis-
pendio commissos tibi popu-
los ab interitu vindicabis.....
Nam cum universa græcia
suffragio, tot populorum ac
Regum fueris principatum
^{consecutus,}
intelligas, et quam in tuâ sa-
pientiâ atque Benevolentia
fidem omnes habeant, et quâ
sui in te obsequi et profusis-
simæ voluntatis gratiam ex-
pectent.

Agamemnon
Suae Excusat
Lacrymas.

Et si veveor, quos quos hic a-
destis viri ex omni gratia lec-
tissimi, ne Tupe sic praesentem
tot fortissimorum Regum im-
peratorem lacrimavi, minimè
quod deceat, cum Iphigenia hi-
lares serenosque vultus afferas,
me ad ejus funus pavem cons-
tantiam, pavem animi firmi-
tatem ac lætiam afferre non
posse, tamen hic ^{ram} liquet

apparatus, hæc avia, ignes illi,
 hæ vittæ, et filia sanguine modo
 Subueundæ hic gladius animû
 paternum non commouere, nec
 Lacrimas uberiorē elicare. ^{ô possunt. quas Equidem}
 Lachrymarum cōtin. dolor impetret,
 cum pietate Impreciosa timet,
 et obsequiosa jubeat, non solum
 diis immortalibus injuriosæ,
 Vel imperatore Agamemnone
 indignæ videvi non debent,
 verum etiam iisdem diis, qui
 se pietatis authores fautoresq;
 profitentur, acceptissimæ, et veræ
 similitudinis, quæ nunquam

humanitati ad uerbatum, indicia
 certissima habenda sunt.
 quod si igitur fletibus meis
 ignoscere debent superari, imò
 si dolor meus quò vehemen-
 tior est, èo Religioni cui cedis
 honorificentior sis, quanto
 magis hominibus vobis què
 ipsis, duces fortissimi, praece-
 tim, si patrem esse quid sit nos-
 tis, nequè omnes pietatis excu-
 sitis sensus, commendatione,
 atque etiam Ausim dicere lau-
 dibus dignissimus ista lachry-
 ma videbuntur. —

Agite enim... vestram, hoc en-
 paventum felicissimum per-
 sonam tantis per excute, meā
 non necessitate (quod avertam
 dii) sed commiseratione (quod
 suadet humanitas) ad Tempus
 Induite. eos esse vos fingite, quē
 me celestis ira facit dicite
 quibus oculis, an irretitis;
 quo vultu, an Rigido? quā-
 mente, an inconcussa, patrem
 filiae sacrificio inter esse oport-
 teat. te imprimis appello Hylas
 qui tam Religiose, ne dicam

Leuevè causam deorum Eueris,
 Si admonendus sis Aris Thele-
 machus, si pendensem in dicta
 Sacerdotice manum videre,
 quis tuus foveat animus? quis
 sensus, quis doctor? mihi crede,
 ista quam præferebat animi
 Constantia, si non frangeretur,
 molliretur certe; patrem esse
 te agnosceres, tibi quæ prius
 lachryma, quam Telemacho
 sanguis fluebat, et diutius....
 iterum precor, paternis lacry-
 mis ignoscite, duces fortissimis;
 et vos immortales dii aliquando

mitescite: filiam ad avam
per me deductam, voluntate sua
Mactatam fuisse sic Patre:
non sanguine, ac deuoto placari
vos fletu dinit.

Darius
Ad alexandrum
Post

Pugnā arbellensem.

Vicisti, Alexander, vicisti,
Ibi Regnas, ubi modo Imperavi,

partes meas deservit fortuna;
 opes recipit, opes quare benigna
 Congesserat, quas etiam non
 dederat, eripuit perfida, tibiq;
 obtulit. ac nide illi ne credas
 nimium, et alieno cautus pe-
 riculo non tam quid offerat,
 quam quid aufere possit.
 Cogita. Consilium hoc amici
 esse, non hostis insensu latere.
 Credo intelligis: si quid enim
 hostis animo imprecai velim,
 seueritatem in Rebus Prosperis,
 in victoria. Superbiam imprecet.
 sed quam vis te victum volui-
 mus

non te tamen victorem odi-
 mus, imò et victoriam mayo-
 rem appreciamus. daviu
 vicisse magnum est; id nondū
 lativ: alexander Davio Major
 alexandro ipsi vincendus est.
 id perficiat oportet virtus
 tua, quod assequi non potuit
 fortuna, cui etiam impedi-
 mentum ac moram afferre
 Potest. sic Priorem Triumphū
 Altero cumulaveris, sic fortunæ
 Beneficium Revolveris, vel illo
 Majorem te præstare.

Sic deos immortales, quos æqui-
 rem causam pro didisse queor,
 iniquitatis saltem aliqua ex
 parte absolueris; sic me jam
 virtum deus effeceris; sic fami-
 liam eadem erectam manu quã
 afflicta es, mevitis melius, quã
 vinculis tibi deuinxeris; sic—
 denique tuis, superis et uni-
 verso orbi approbaueris.

Alexander
 . Respondeo Dario.

Quod admones, ut ne fortuna
 nimium credam, hoc amicus con-
 silium, non hastis esse, facile in-
 telligo: sed monitum. Nihil
 Opus fuit ei, qui a fortuna
 nihil superaret. Boni, ab eadem
 nihil metuas mali. virtutem
 Vnam sequor, illa docuit vincere,
 victoria modeste, ut docebit.
 Dario itaque debellato, non su-
 perus es Alexander ipse Alexan-
 dro domandus, sed tibi Tuus vin-
 cendus est metus quia victor esse

potest. michi et tua, et orbis
 expectatio superanda: et super-
 rabo. faciam enim ut sentiant
 omnes populi, me in periculis
 voluisse lauros non gazas colli-
 gere, hostem tibi non factum
 fuisse, nisi ut amicus fieres.
 faciam denique dubites aliquā-
 do, uter nostrum vicevit aut
 utrum tibi prestitum vincere
 quam vinci. tu tamen vive,
 et quod unum victor impeto, —
 alexandrum sine te desine, ab eo
 superare omnia incipe, et vale.

Sola veri dei

Religio herodas

numeris omnibus absolutos

habere et facere

. Potest.

Efformanti ~~Incipiam~~

an expressam jam Animo

habenti perfecti herodis ima-

ginem, occurrer nulla nisi

Veri dei Cultu consecrata

Religio, quæ viros numeris

Omnibus absolutos exhibere

possit et facere
nam

nam ^x quaedam ac vitiorum ^x
(~~quorundam altera~~) ^x indita sunt
hominibus a natura semina
virtutum, ^x quorum altera ne-
queunt ad maturam frugem
adolescere, comprimere castropavi
altera nequeunt, nisi vel fove-
antur amore divinae legis, vel
eius metu coercantur. unde
fr. ut quia cognitione supremi
Numinis semel ab eo arrepto,
continuo abrepti Cupiditatibus,
aut ipsa Recti specie falsa
delectati, in maximis gressibus
versantur evocantibus, et vitam
laudis adipiscenda viam ingre-
diuntur

raro, vel lequantur... quare
 qui piam, quid illi summi
 Viri quas admirata est uicior
 profana antiquitas, mortuos
 diuinis honoribus ad immor-
 talitatem consecrauit, nullis
 one virtutibus exalleuunt
 ingruis ego sum humano
 generi, hoc si audeam asserere,
 plebsque multis notis
 conspicuos egregios facinorosos
 nobilitatos non fuisse....

At ergo contendo illorum ne-
 minem extitisse, cuius virtutes

maxime non aliquot vitiorū
 confinis lædeventur, ut ad illa
 Remouenda et superanda—
 Satis firmum in falsā Religionē
 suā praesidium non habet
 cuius aliquis bellicā fortitudinem
 claus, sed idem crudelitatis et auaritia
 labe sede contaminatib.
 ille periculorum contemptor
 fuit egregius, ille continentissimus;
 sed animo superbus. Ille clementer in omnes, sed
 nulli amicus et alius in amicitia
 constans, sed in odio pernix
 alias nihil denegauit, quia
 nihil alienis Reliquit.

in nullo denique omnium lau-
 dum consensio tanta exiti, ut
 non magnis cum virtutibus
 magna quoque vitia confliscunt,
 ac ne quis ista temeritate quā
 aut calumniandi voluntate pro-
 nuntiata existimes, inspiciamus
 Alexandrum illum Magnum,
 qui omnes superiorum statum
 imperatores superasse, conse-
 quentium etiam seculorum
 heroibus solam imitandi gloriam
 reliquisse videtur: neque imue-
 rito sane, quod enim ex nobilissi-
 mis illis Regnum prae donibus

aut (ne in uerbo habeat injuria)
 ex istis gentium victoriis —
 clarissimis habuit plura non
 adumbrata et obscura, sed ex-
 pressa et eminentia signa vir-
 tutum? quia patientior in belli
 laboribus? quis in periculis
 constantior? quis major consilio,
 idem què manu promptior? quis
 audacior in aggrediendis hostibus,
 quis in persequendis acrior?
 jam uero virtutes illæ, quæ
 minus Teuocoris, plus amoris
 habent, quanta in illo fuerant
 Benignitas in milites, Clementia

In hostiles, misericordia In
 Iacentes, liberalitate In amicos,
 in omnes quanta humanitate!
 his ille tam variis, siue tradi-
 tis a natura, siue ab usu et
 disciplina profectis virtutibus,
 suorum sibi deicrarum animos,
 vicinarum gentium in se con-
 uertit oculos, remotis ex ipso lo-
 corum intervallo Tutissimam
 formidinem incussit regibus,
 admirationem moris orbi
 In universo victoriarum celebrita-
 te attonitum silentium ipse auit

Magna ista sunt profecto ad-
 di praedicatione digna sed quibus tamquam laus aliqua
 haec enim fuit enim, ut tradi-

diderunt ipsi laudatores ejus
 studiosissimi, fuit aliena laudis
 tam invidius, ut patrem vincere
 aut coram se laudari fecerit
 æquum; tam gloria cupidus,
 ut omnes populos sibi duceres
 infensos, aut fecerit quo vin-
 cendi materiam haberet; tam
 stolidè credulus, aut tam impiè
 mendax, ut abnegato patre
 Philippo, se filium Jovis ipsius
 predicaverit; unum erit tamen
 immodicus, ut inde concepit
 ignis amicorum sanguine ali-
 quando restingueret. quod si quis

virtutes ejus aliquant expenderit
 diligentius, illas dum Rationis-
 et prudentia transiit fines,
 in vitia etiam deflexisse fa-
 tebitur. Sic dum pericula forti-
 ter contemnit, in illa vult im-
 prudenter; dum se Bavaria
 gentibus comitate approbat,
 mores patrios leuitate mutat.
 sed nihil detrahatur ipse
 iis quae utroque concessimus. Satis
 multa atque ^{ea} Insignia dedecora
 suscepit, ut omnem perfecti-
 levois gloriam assecutus non
 fuisse indicandus sit.

at enim herōes illi quos vera
 Tutela Religio, nonne et ipsi suis
 Laboravimus vitio; nonne a recta
 Virtutis viā aliquando Recesseve?
 Possum ego commemorare multos
 quos vel nunquam, seu leviter
 tantum peccasse legimus.
 verum esto in aliquid deliquere-
 rint. at eorum delicta præca-
 uebas, arguebas, emendabas,
 Religio tua, cum e' contrario vel
 flagitia quæ ⁱⁿ prophanis herō-
 ibus turpissima ~~quæ~~ deprehen-
 sã sunt, insanis Superstitiosum
 suorum fabulis, et falsorum

numinum exemplis fierent
 Religiosa, ut non tam mirum
 Sit in densissimâ errorum cali-
 gine omnibus herois laudibus
 Cumulatum esse neminem,
 quam Reperitum esse aliquem,
 qui insanâ quâdam impietate
 Deos suos antecelleve, et sum-
 mum virtutis fastigium assequi
 Niteverit.

Regulæ &c...

Regulæ
ad Senatum de Captivis
non Redimendis.

Si quis, vestrum, Patres cons-
cripti, dubitat quæmentem De
Redimendis captivis sententiã
in tantã ordinis expectatione
dicturus: consideret ipse secũ
non quæ mea sit fortuna et
conditio, sed quod Militum
genus detinentur carthagenien-
sium vinculis: tum facit
intelliges quid me dicere con-
veniat, cum de quibus dicendũ sit.

animo comprehendere... quod
 si hæc ovatione meâ, non tam
 impetio, quam salutem meam,
 et illorum qui mecum in hos-
 tium manus inciderunt. Liber-
 tati Consulem: ignoretis
 tamen, et aliquam siue iurato
 Patriæ desidio, siue incasse
 suppliciorum formidini veniam
 Tribueretis... nunc vero P. C.
 Nemini dubiam fore arbitror
 meam in Teendâ hujus im-
 petii gloriam si dem atque cons-
 tanciam, cum ea me sentire
 Videbitis, et contendere, quibus

privata utilitatis ipsius quæ
 adeo capitis Nostri incolumitas
 a communibus patriæ Rationi-
 bus excludi facillimè videantur
 ... de redimendis Captivis agitur
 Iusta deliberandi causa, si li-
 bertate digni sunt, vel potius ini-
 qua? quæ fuit ~~attingens~~ aut
 adeo immanis cum Baulava,
 ut quos in patriam revocare
 debuerit, illos extrâ Patriam
 vivere jussit et mori, ac de
 quibus captivis deliberatio
 instituitur. De militibus Ro-
 manis scilicet (proh sancte
 Iupiter) hocne appellemur.

eos nomine, qui, deo, qui no-
 mini vestro vix delectantur.
 Turpitudinis notam inesse vult,
 qui propecerunt integras et
 inornatas aquilas, qui se, qui
 suum imperatorem, qui im-
 perii nostri dignitatem, et
 auspicia nefarios hostibus
 nefarie tradi debent. Ergo mi-
 litem Romanum putabitis
 eum, qui cum sacra mentis
 sanctissimo fidei suam obli-
 gaverit sacramenti sanctitatem
 turpissimam editionem polluat,

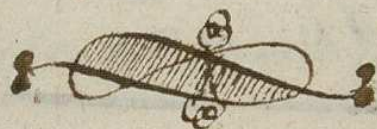
qui cum stipendia acceperit
 quibute Patria vivat, dubitet
 patrie vitam impendere; qui
 cum se fortem aduersus ignem
 aliquando praestiterit, contra
 fortes se ignavum praebear.
 seu exhibeat. o Iregiam
 R. Militis Speciem: o dignam
 sane quam Roma suam ag-
 noscat, quam ament federati
 populi, quam nationes infensae
 per timeant, quae desponsum
 Nobis tot oraculis orbis do-
 minatio aliquando vindicta.
 talibus crede militibus Romulus

Commissa velit, et bene deffen-
 sa credat mania. his autho-
 ribus evasces in immensum
 populi Romani gloria: his vin-
 dicibus stabit Aeternum Resp.
 alia est p. C. Romani militis
 dignitas ac virtus. Ille ille roma-
 nus miles est, qui ceteros om-
 gentium milites vi ac Robore
 Antius Antecellit; qui pro patria
 Vincere Pavatus, vel mori, nat-
 um discrimen Refugit, salutē
 gladio Peti, immortalitatem
 Rostium morte, vel suā quat,
 Pacem impetrat, aut victoriā
 redimit

redimit.... videte igitur P. C.
 per deos immortales, videte quos
 e manibus hostium velitis redime-
 re; cogitate utrum pretio redi-
 meri sint, ii qui ne cum pre-
 tio accipiendi essent, quorum
 Iactura Reipublicæ quæstiosa est,
 quorum Societas ceteris militi-
 bus invidiosa, deinde futura sit
 exitiosa, quorum libertate auro
 Reperta vobis recuperanda erit
 non semel, ex multorum libertate
 forsitan expendenda, quoniam
 illa ubi venalis fuit, ab ignavo
 Milite saepius cum tuopi vitâ
 commutabitur... fruatur igitur

inbelli prædâ castragincensibus.
 hostibus ~~ne~~ invidente senios,
 aquibus levire discaut; caveant
 Româ Romana Virtutis degene-
 res; nunquam infames vultus
 et livida vinculis Brachia osten-
 dam italiam, cuius imaginem
 non respexerunt oblata in præ-
 lio ~~vel~~ ^{et} neglectaverunt; populo, quem
 tactu pudore impleverunt; ca-
 pitolio, quod spoliis hostium
 fraudaverunt; diis Senatibus,
 quorum potentia diffusi ad alie-
 norum opem confugerint
 Vicarij illi apud dominos
 &

quos sibi fecere; his levitans
 iidem què Teveant levitate
 suâ ex erudiant ceteros milites
 Romanos. Sic patria quod què
 Profuit Turpiter ~~vitam~~ Muten-
 do ~~huc~~ agendo, qui fortiter
 Moviendo prodesse voluerunt.

Matrios

Matvix Machabæorū
ad septenem filium
oratio

Cum ab Anthiocho Iuffa eſſet
pervenire alloqui ipſum
quē deterrere a propo-
ſito occumbendi Prolege-
diuinā

Adſum, fili amantiffime,
Vt te dum movebis extremum
alloqui et amplecti poſſim. hoc
nobis munus antiochus indut-
get præter movem Blandus
ac mitis; et quod magis miror,

hoc ita lievi etiam imperat.
 Spevauit ille nimirum commo-
 uendam me tristissimo morituro
 iam jam filii Spectaculo, non
 putauit eam fore in afflictâ
 matre constantiâ, ut sibi spes
 desolatæ domûs ultimam eripi
 pateretur; non dubitauit scilicet
 tyrannus mitissimus, quin in eo
 laborarent piæ parentis preces
 ac Lactima, ut quod dixisti pro-
 tuendâ lege diuinâ, vel capiti
 periculosâ ~~acra~~ ⁱⁿ ~~amentum~~ ^u figeres.
 tamen tu neme eo venisse con-
 silio credeves ut inuictum ani-
 mi tui Robur inflecterem. sed

quid ego hæc frustra percontor
 hoc cine velle aut possum aut
 debeo, fortunata tot filiorum
 pater, qui pro sanctissimâ
 Religionem caput suum præ-
 buevit, ego minores affectum
 animos ad spectandos ipsorum
 cruciatus, quam illi ad eorundem
 perfecendos exhibuerunt & ah-
 potius ponamus lucro moram
 Temporis quam Rex impius
 fecit, et mutuis nos met stimu-
 lis ad fortem virilem quæ-
 Constantiam invicem proce-
 mus. evigile oculos, fili aman-
 tissime, intueere eorum, destinata

tibi patriam, quā fratres tui
 iam potuerunt. cogita deum hic
 Deum adesse, testem. Spectatorēq;
 quā illius certa minus, quod illius
 causā commissurus es, non est
 ille deus quem colimus, similis
 inanibus deorum fictitium si-
 mulacris, quos vana catevavū
 gentium superstitio veneratur,
 qui nec aures habent quibus
 Audiant, nec mentem Animum
 quē quibus intelligant; piorum
 ille preces ^{....} ^x ~~reinceneratur~~ Compensat^{....}
 audit, labores intuetur,
 et impensum sibi Amorem liber-
 alis x. 2. hic ille deus omnipotens

est, cui majores nostri tam-
 impensis studiis sequebantur,
 Cujus religionem et cultum
 pro tot nepotes Imitatum et
 incorruptum propagaverunt;
 quem abraham fide, Isaac
 pietate, conspicua Jacob fiducia,
 Tenevimo David affectu coluerunt.
 hic ille deus, pro ejus honore
 et gloria fortissimi fratres sui,
 pro tot corporis cruciatibus
 vitam profuderunt. nunc, fili-
 Amantissime, degenerare-
 velles ab eorum virtute? post-
 quam illi invictis Oculis

Juventis antiochi Conspectum
 sustinere, Tu ejusdem Regie
 impii Præsentiam pertimesces?
 Postquam illi Terribilio quasq;
 tyranni minas videres, tu ejus-
 dem Illecebris atque lenociniis
 vinci animum Patere vis? post-
 quam illi Loquendos se se ultro
 exquisitis qui-Bus-que suppli-
 ciis premere: tu inani metu
 Deterritus, tot heroium vestigiis
 Insistere Dubitares? vide ego,
 ne cum illis gloriosissimum
 sit difficilem tibi ad Beata
 Immortalitatem viam aperuisse;

tibi sit tuo perissimum fragilis
 vitæ captum irritamentum
 ab eadem declinasse. age,
 age iterum igitur, fili charissi-
 me, fili amantissime, nepos
 dilectissime, age recò dignū
 induetor inuictæ Majoribus,
 dignum fraternali fortitudine,
 dignum fortissima Savente
 Robore animi, despice fortiter
 fuerentis antiochi comminati-
 ones, victum se apud eos septen-
 ni doleat, et maiestatem poten-
 tiam quæ illius numinis, quod
 Stati tantulo inuictos affect

Spiritus, vel irritus agnoscat,
et venietur.

Oratio

Admirii ad germanos
Ut Positum sibi iugū
Excitant.

Credo, ego, vos, fortissimi com-
mitones, mirari quid sit, quod
cum Reliqui germani procures
impositas sibi a Romanis
Conditiones Sacis iniquissimas,
Animo ferant Aquissimo, ama-
tus hodiē vos ad arma convoca-
re primum aggrediar, qui per

Astatem, nequē aulho-ritate,
 nequē experientia videar cum
 iis qui cessant comparandū
 quid ego? Sapientissimus ego
 ex omnibus et Publica rei intel-
 ligentissimus? nequē is Sane,
 nequē esse debeo, qui Mihi plus
 sapientia Tribuam, quam ceteris.
 omnes enim quos Tangit im-
 pecti germanici gloria et sa-
 lus, lucrissimum servitutis
 Iugum acervibus Nostris
 Remouendum esse satis intel-
 liquit, Removeere ipsi prop-
 ter gravioris metum periculi
 non audent. ita fit ut libertatē
 amissam

amissam desiderant, quia se
 germanos esse inveniunt; et
 servitutem patienter toleant,
 quia se Romanis servire co-
 gitant. admiramini Profecto,
 quod tantus gentis nostrae pro-
 ceribus injectus sit Metus
 ut tanquam servi <sup>abjectissimi ne commoveret se quidem
coram superbiunt Dominum</sup> Audeant, et
 certe dignus admirandi locus
 est Romanos time ne scilicet
 germani, et ideo timeant, quia
 Neque se, Neque illos sat
 Respiciunt; non est, mihi cre-
 dite, nos est jam nobis res
 cum potentibus Romanis

qui totum Terrarum Orbem
 virtute suâ in editionem suâ
 redegerunt, cum Nominis sui
 famâ impleverunt; non jam
 illorum abundat ararium pecu-
 niâ ex Infinitâ Prædâ collec-
 tid; exhaustum a cæsaribus est.
 non jam habent sub signo
 veteranos, illos milites victoria-
 rum plenissimos; ^{bellis civilibus perierunt. o.}
^{illos sequuntur rei militaris}
^{ducis præmissimos et}
 ferro, eadem temporum procellâ,
 aut acerbitate proscriptionû
 sublatis sunt. non viget apud
 eos illa militaris disciplina,
 qua gentes omnes, haud secus
 ac ferro superaverunt; collapsa

Cum moribus est pugnandum
 Nobis enim cum populis pristinae
 virtutis oblitis, Severitatem
 iam assuefactis; Non re, sed nomine
 Romanis. O metueundos germani
 hostes! O reverendos, et
 dignos quibus Severitatem
 dominos! videte igitur pro
 impetui vestri gloria, et gentis
 libertate, quid faciendum vobis
 hodie putetis. Si non videtis:
 ex maiorum vestrorum exem-
 plis discite maiores vestri de
 augenda nominis sui statuam
 semper solliciti fuerunt: vos -
 in istam nominis germanici

labem sineb? inolevere? illi
 patriæ sinibus accevi indoci-
 les, terrorem italiæ non semel
 intulerunt; vos italicam plebem
 in germania sine incubantem
 fecetis? illi de amorum laude
 multum ~~ad~~que cum Romanis
 laboraverunt; vos Romanorum
 potestati ex arbitrio vestra oia
 permittetis? illi vix aliquando
 populis totius orbis Terrarum
 dominis servierunt; vos servis
 tuorum ~~et~~ servitute servientibus
 servietis? illi denique ~~in~~ recipienda
 Libertatis occasionem intenti
 semper vigilabant; vos oblatam

illius Reuocandæ facultatem
 elabi per ignauiam et otium
 patiemini? at enim Reuocato
 cum Romanis bello si res male
 esset, metuenda enim grauior
 gentis vniuersæ Calamitas.
 quod ego calamitatis genus me-
 tuendum ~~est~~ nobis est? opum di-
 reptio? sed illæ Romanis colligi-
 mæ, agrorum vastitas? sed
 Romanis levimus. vinculorū
 pondus et infamia? sed illa a
 Romanis injecta Toleramus.
 vitæ jactura? sed amissa liber-
 tate vivere, acerbum est, mori,
 iucundum.

Exuamus itaque Tugum cecui-
 cibus, manibus catenato,
 et hac ipsa qua servum ser-
 vite Messie dextera, gladium ulto-
 rem sumamus, pugnemus
 pro libertate gentis, pro imperii
 gloria, pro deorum numine
 ducem libertatis queritis? av-
 minium habetis non imperii
 Cupidum, sed amantissimum
 patrie, et illam vindicare
 promptum, ac pro il-
 la mori certissi-

-num

De
 Pace Intev Europa
 Populos, conciliatā
 . anno 1713 .

Quia pax ad sublevandae eu-
 ropae calamitates maxime fuit
 necessaria, et communibus po-
 pulorum studiis vehementissime
 flagitata, Nam non humano
 Aliquo consilio, sed manifesto
 supremi numinis Beneficio
 compositam hodie gratulamur.
 insedebat enim haec omnium
 animis, non apud Imperitam

solum multitudinem, sed etiam
 apud viros reip. ~~viros~~ scientissi-
 mos penitus recepta opinio;
 non posse Principes in tantis
 voluntatum dissensionibus ad
 Concordiam, nisi alterius pau-
 tis Ruinam et exitio inclinari.
 verum in gravissimo hujusce
 Imperii discrimine, cum deberet
 gallicis actum propè et concla-
 matum hostes confidentissime
 predicarent, cum essent apud
 eos homines quidam in perse-
 quendo audacissimi Bello, qui-
 faces eque Turbulentis concionibus
 magis ac magis inflammare

conuentus: oblatus sum adeo optimo
~~maximo~~ a Rege sapientissimo viri,
 cum Bellicâ fortitudine insignes,
 tum prudentiâ laude Eximiâ,
 qui victoriam virtute primam,
 pacem sub inde consilio reuocarent.
 quid Restat igitur, nisi deo, optimo,
 maximo, qui discordes principum
 Animos aequis impulsionebus
 et vinculis consociavit, Regis
 sapientissimo, qui propria publi-
 ca utilitati comoda subposuit,
 Viris prudentissimis fortissi-
 mis què, qui pacandæ Europæ
 rationem tam feliciter inueniunt,
 gratias perfoluamus singulares,
 immortales què habeamus.

Oratio
Augusti In senatu
antequam ad Se-
delatum principatum
Suscipiat

Maximè vellem, P. C. ut
Respublica nullis fuisset con-
cussa bellorum <sup>cit bellum motibus et potè diuturnā
pristina tranquillitate nunc ipse</sup> Restituta jacta-
tione, pristinum quo quē statum
aliquandō Posset obtinere. sed
quoniam ita tulit fatalis que-
dam et ineluctabilis necessitas,
ut violentissimè convulsa

tempestatibus misere distrahe-
 retur; quam quam ex illius cala-
 mitate dolorem accipio maxi-
 mum, tamen in illa verum
 Inclinatione gaudio Oblatam
 mihi esse facultatem probandi,
 mecum oportuerit in vindicanda
 Julii Caesaris morte crudelissi-
 ma, ultorem Severum, sed neces-
 sarium fuisse, eundem quē, cum
 Licebit, patriæ paventem eleme-
 ntissimum fove. ac primò quidem
 hujus ordinis amplissimi auto-
 ritati Parebo, qui existimavit
 si ad Reipublicæ gubernacula
 sedere, posse illam cursum tenere

felicissimum, aut placide in
 Tutissimo portu consistere
 deinde ita geram in Munere
 mihi a vobis Imposito, ut si
 Superi auxilium nobis secundum
 Accuerint, illorum Beneficio
 ad augendam Reipublicae opes
 Commodè uti fuisse videamur.
 Si autem vis aliqua meae
 Inimica Consiliis me necessa-
 rio a Proposito Curae deduxerit,
 Beneficiam certe quod unum a
 vigilantissimo lacerae et quanta-
 rum navis gubernatore postulari
 Potest, ut ne novis abrupta ven-
 torum turbibus, levatur in
 Scopulos

scopulos, quibus allisā jam
 ac propē fracta es: quod quidē
 non tam meā prudentiā fretus
 polliceor, quam sapientissimorū
 hominum providentiā, quorum
 auctoritate multō magis, quam
 voluntate meā ad suscipiendum
 imperii clavum hodiē tuū in-
 ductus. agite itaque. P. C. consi-
 lia, voluntates, curas, et studia
 conjungamur, ne quam, rem-
 publicam accepimus a Mayo-
 ribus nostris ornatissimam,
 laudem salvan, et incolumem
 posteris Relinquamus.

De
Imperii gallici Diuturnitate. . &c.

Quærenti mihi et Diligentius
Animo investiganti, quânam
Ratione potissimum inter va-
rias, cum domesticorum, tum
externorum hostium molitiones,
inconcussum tot abhinc sæculis
gallicum steterit imperium;
nulla potior visa est, quam ad-
mirabilis illa galloorum in
Retinendâ Patrum Religione
et verâ fide constantia

vir fortasse rerum, ut sibi qui-
 dem videbitur, prudente esti-
 mator aliquis, qui diuturnam
 illam florentissimi Regni diutur-
 nitatem, sapientia, fortitudine,
 Opibus, quae Tribuere Malit, quā
 Religioni acceptam Refereat. vi-
 ros, inquit, semper habuimus
 administranda Reipublicae
 scientissimos, milites omni pro-
 liorum genere excitatissimos
 Pecuniarum denique ad sustinenda
 Bellorum onera penè exhaus-
 tas habemus: quorum igitur
 singulari cuiuspiam dei Beneficio
 illud adscribat, quod in humanis

opibus et praesidiis situm atq;
 Constitutum est. verum quam vo-
 lunus, licet non amemus, neq;
 prudentia hispanos, neque fou-
 titudine germanos, neque diuitis
 Batavos, anglos que superamus.
 Agnoscamus itaque, quod nudi
 a cecis vel ingratis negari non
 potest; diuturnitatis nostrae
 Causam ab eo fonte Repetamus,
 Unde orta est, et Religionem,
 Cujus apud Nos perpetuitatis
 ipsa gallici imperii perennitas
 aucanis quibusdam Vinculis
 diuinitus alligata est, constan-
 tissimè Retineamus.

oratio
~

deffenditur apud areopa-
gitas mulier sinivnea
Occiso marito et filio
gemina Parricidii Rea.

ETSI Probè Intelligo, vivi,
Athenienses, quam Invidiosum
in oratori probò atrocissimè
facinorò patronum se profiteri,
minimè què deceve videatur
hominem in dicendo, si inanis
Ingeniū, at cum integritatis lau-
de semper antea versatum ad-

deffendendam Mulierem gemini
 parricidii oram uerba facere;
 in hac tamen causa spem
 Affert mihi non mediocre
 vestra omnium Clementia
 et humanitas, quos ut legum
 Custodes accedimus, ita benignos
 interpretes fove confido, nam
 leges illae a sapientissimis uiris
 Condita, etsi ad Punendam sce-
 leratorum omnium improbita-
 tem et Nequitiam discretissimis
 Verbis Scriptae, et iure optimo
 Constitutae sunt, non adimunt
 tamen iudicibus omnem inter-
 pretaudi actionem. quod si-

Nullum clementiae locum Relin-
 quere omnino arbitrare, lite-
 rem profecto, Iudices, neque in
 Causâ Inuidiae plenâ versan-
 dum esse mihi credere sine
 Vllâ Spe veniae. Sed merereat
 et ad Spem Erigie Dolabella
 sapientissimi pro conciliâ In-
 dicium, qui profecto equitatis
 suae non putaverit esse, Mulierem
 eam, quae apud se accusata
 fuerit, nullo dimittere affectum
 supplicio, si nullâ Ratione
 absolui posse existimaret. occi-
 disse igitur Naevium uxorem, filiū
 mater agnitus, et utrumq; mulier

aperte confitebitur, inaguen
 Ceute, atrox, inmane, utrumq;
 facinus, quorum vel uno omnia
 Natura tua violata esse vide-
 antur. merito itaque commoue-
 mini, Iudices, et ad tanti Recor-
 dationem facinoris justam ira-
 cundiam exardescitis. sed Reuo-
 cate animos tantis pre ad equi-
 ratem, et rem quomodo gesta es-
 dum Breuiter expono, quibus
 ad Parricidium stimulis melius
 incitata sit, quæso, attendite.

Liberos duos habuit Mater
 in Luctus suos nimium facunda,
 alterum ex priore viro susceptum

optimâ Iuvenem indole, optimis
 quæ moribus; alterum ex poste-
 riore genitum marito: qualem
 dū Boni! malâ mente, malo ani-
 mo, pessimo ingenio adolescen-
 tem. benigna tamen in utrumq;
 mater matremque utrique amo-
 rem ex æquo dispensabat, ne
 quâ offensionis causa alterutri-
 daretur. sed quid Non suadet
 Licor Improbus? visa est
 Conjugi conjux, filio pater
 Priorem illum amare plura
 Iusto, quia ex æquo. hinc
 Rixæ, hinc odia, hinc furor.
 Quid agat mater amore —

Et metu anxio. Filio cavere
 amantissimo dicum est; filiū
 propter se et se propter illū
 Comiciū verbisavi perpetuare
 diuini, ac Molestius, iuuenem
 itaque Demittit a se, et rursus able-
 gat inuitum inuita, et illū
 Amori suo paviter aliena quae
 Invidia subtrahit. Sed neque
 quod ab se aille inuidia fati
 esse visum est. exulem noluit,
 quem Mortuum velint, non
 Et blanditūe solum, sed Bo-
 nitā etiam materiam fauat,
 Et hic Filius aliquando Super-
 stes fruatur Integris. absentem

Igitur repetunt, cum eo velle
 se redire in gratiam simulant,
 matrem accusant, increpant,
 orant: illa jam desidevio victa,
 facile dolo vincitur; filium
 Revocat; id parentis Iussu re-
 pente aduolat; a fratre, a vi-
 rico, tam blande quam perfidio-
 se recipitur; inuitatur ad cenā,
 mensa accumbis; fausta oīa
 illi precantur, qui perniciem
 extremam gravant; poculum
 veneno infectum porrigitur,
 accipit letus, et mortem cupi-
 dus ebibit. Surgitur. hic aliquo

jam tentatus veneni aculeo,
 Sed morbo cuius ignoraret cau-
 sam male celato discedit, lectū
 petit; postridie Mane adesi-
 mateo de filio sollicita, accedit
 propius morae impatiens, voce
 Compellas, amplexu Perit, ca-
 daueo amplectitur. hic vero quis
 Matris dolor? quamquam
 illa primum id afflicta est,
 Ut nimium dolendo jam dolo-
 res nihil, et super filium
 coelapsa commotus semianimis
 aliquandiu Iaceat. deinde Re-
 dit ad speculationem, Recrudescit
 Animi Vulnus, corpus gelidū
 attentius

attentius inspicit, sparsa
 videt toto pectore veneni
 Indicia, mortis causa ma-
 nifesta, de Authovibus
 nullus Dubitandi Locus:
 Rem confirmat Servus
 à paucicidiis, ut de Juve-
 ne Renunciaret, Clam mis-
 sus, à Matre Reprehen-
 sus, et ad confessionem
 adactus. Totam Satvati
 facinoris seriem habetis,
 Iudices, sinite me modo
 quærere à Vobis, non Quid-
 æ

in tali Re ac Tempore face-
 re Deceveris: quid factum oportueris constar: nunquid fecistis ipsi. (nefas de viris tantā aequitate et Sapientiā Præditis aliquid Præter quā Suspiciari.) Sed quæere liceat quem sensum oblato tam atroci spectaculo fuisset Animo suscepturus? Iudicium personam de Ponite ad Tempus, maternum pectus Induite; Dicite quid A Muliere sperandum fuerit, quid a matre

Expectandum fuit. ay or
 lileret? Siliu illa quidem
 sed quandiu Vocem Inteca-
 pit dolor ay or in quarelas
 et conuicia Trumperen?
 neque' Conuiciis Pauidade
 fatif moveventur. ay or Vo-
 bid Illos plectendos Cradever?
 latius hoc quidem fuit et d-
 quius: sed quid poscat aqutis
 non Vider, aut Sequitur ira-
 cundia. Secu Itaque Muli-
 er, quod quavis Alia fecerit;
 fraudem fraude, venenum
 veneno

veneno, mortem morte ut-
 ta est, supplicium ipsa per se
 de illis sumptis, de quibus
 Certo sumendum Sui, senten-
 tias ipsas vestras, non fendas
 Vestros ante vestra. Quid Restat
 Igitur, nisi ut orem obtestorq;
 Vos, Iudices, Ut misericordiam
 Tribuatis Mulieri miser-
 rima, quam ad facinus im-
 pulit dolor impotens, idem
 que Maternus Dolor; qua
 Scelerate quidem sed ^{-leratis} per morte
 Acerbissimam indignis vitam

Evipuin. Imitamini per deos
 Immortales Romani P. con-
 sulis aequitatem, vel clementiam,
 qui rem absoluit quodam
 modo, dum indamnabatam ve-
 misit. ostendite Vos, qui in
 constituendis legibus ceteras
 gentes prudentia superastis; non
 esse minus ceteris gentibus
 misericordes. Romani iura
 petierunt à Vobis: Vos ab illis
 Clementiae exemplum accipite

Corpus humanum
Anima fauer
∞

Quid est tam admirabile, —
quam ex Infinita hominum mul-
titudine, qui vitam, si suscipere
Ultra terminos à Naturâ pres-
criptos ac definitos provocare
Vellent, extitisse aliquos et etiam
nunc Existere, qui vitam Exire,
et mortale Corpus quam pri-
mum exuere concupiscant?
an vero ii Desipere putandi sūt
et proxime Infanis affidere,

qui ad Naturæ Vocem quo-
 dam modò obfurdescunt,
 moveri se non sument, ~~juve-~~
~~maria~~, ~~aqueo~~ ~~ais~~ ~~notis~~. No-
 vitæ amore, qui nobis in lu-
 cem prodeuntibus nascitur,
 crescentibus adolesci, senesci
 nunquam, Sed potius fatetur
 senescentibus juvenesci, neq;
 nisi nobis extinctis extingui-
 tur!

Dicantur Illi per me Licet
 Insanire, si modo Insaniat
 Captivus, qui carcere exire cu-
 pias. quid Enim Aliud est corpus

humanum, nisi carcer animi,
 Angustus, in quo anima mi-
 serere oërcetur; Tenebrosus,
 In quo nihil aut parum videt;
 mobilis, quem vel in vitâ
 Circumfert; Importunus, in
 quo sexcentis conflictatur
 Arumnis; luctuosus ubi quot
 sunt cupiditates, tot adsunt
 Carnifices, qui nunc adurant
 flammis, nunc pungunt acu-
 leis, nunc quovis Tiranno tor-
 queant pejus, lacerent immani-
 us ex Vulnera Lethalia Infli-
 gant.

At igitur sapientium in numero
 ponendi sunt, qui uitæ pestes
 projecerunt animas, et Mortem
 sibi propria Manu consciverunt,
 quos quidem pœta Romanus
 Elefius secretas campis apud
 Inferas torquevi canis? non ea
 meus nobis, neque adeo Insanimus,
 Vt sapientibus annuere mœ
 hœs oîum dementissimos, qui
 Brutis animalibus peius fu-
 rentes suam in se Ventrem
 Rabiem, et sine Iudice sentia
 In se capitalem ferunt, ipsique
 Manuæ pœnas adrepunt

tanto minus homines, quanto
 ipsi inhumaniores.

NEQUE vero catones ipsos, quos
 Veluti heröas magnificè laudi-
 bus extulit iniqua virtutum esti-
 matrix antiquitas, nec alios id
 generis homines sapientum in
 album adscribimus. imò accensum
 amentibus, qui calamitatis
 metu vel impatentiâ, in dū-
 ras omnium gravissimas deci-
 derunt; ~~ideo~~ ^{ideo} ignavis, qui duntaxat
 Ausi sunt Mori, quia non audebant
 Vivere; parvâcidis, qui Extincto-
 sui amore, Violentas sibi manus
 Intulerunt. —

Ruinam ergo illi sunt,
 qui sanis fortibus que nobiscum
 annumerandi Videantur? ii vi-
 delicet, qui ævumnae Solevans
 patienter, qui fortiter Cupidi-
 tatibus respondent, qui manes
 In corporis custodia, Donec ab
 Authore naturæ lucentur;
 sed ab illa Educi percipiunt,
 et fruuntur sibi ad Promissa
 Libertate, qui demum hujus
 Vita Exitum votis ambien-
 tibus, in meliore Vita æternū
 Periciantur

Oratio

Theati ad græcos popu-
lares suos in oblatam
ab alexandro reuiscenda
patria facultatem
Accipiant.

Si nulla nobis, cum militone &
miservimi, offerretur reuiscenda
Patria facultas, querenda foret
quo vis studio, et quo liber proctio
redirenda. Nunc vero cum illa
nobis offerat fortuna prænitens,
vel potius ipsa fortunâ major
Alexander; quis nostrum illam
repudiare ~~non~~ attideat, quis toto

animo complectendam esse
 non arbitretur? nam quid ^{non potius acerbitalis} humanitatis, quid
 habere. ~~poterat~~ debet illa regio,
 In qua tot Ludibria, tot supplicia
 passimur, quae in nostros fecun-
 da luctus alia esse. Aliis nobis
 gigni malorum semina, cujus
 denique, vel si toleranda sine oia
 cetera, aspectus certe graecis ser-
 uitutem acerbissimam expertis
 debeat esse Intolerabilis.

Praeterea Commemoro: quid
 autem impudentia nobis mala,
 an viticenda sunt? quid non re-
 forminandum a peritis, qui —
 illata per Alexandrum cladis

memores, quod in uictorem
 nequeunt, oēs in nosmetipsos
 Effundem irarum et crudelitatis
 habenas, qui suarum vindictas
 injuriarum, nouis nos afficiunt
 Contumeliis, et in semitacevis
 ac semimortuis corporibus
 quærem locum, ubi noua infi-
 gam Pulvera, et nouarum necis
 Insevant.

Quid igitur incerti et an-
 pites hæretis? Si relinquenda nobis
 foret peregrina tellus sit op-
 portuna, cælo amena, deliciis
 affluens; repetenda uero Patria-

Cultu horrida, saxis aspera —
 rerum egenre omnium, ac propè
 Inhospita: praponeudum tamen
 fovee natale solum peregrino,
 horridum delicato, Sterile fecundo.
 quanto inagis Ergo anteferenda
 perfidi gracia, quavum altera
 Nobis optima pavens, altera —
 crudelis noverca.

At cum queritur quibus oculis
 gratiam conspecturi simus, qui
 deformitate vulnere fastidium
 potius, quam Misericordiam —
 Excitemus; aut quo animi sensu
 simus accipiendi a populavib.

quorum superba felicitate qua-
 sulam calamitatem aequè tolerabitis
 istam patriam intuebimur oculis,
 quibus Alexander et Alexan-
 dri exercitum conspeximus; eo
 nos animi sensu populares ac-
 cipiant, quo Alexander et exercitus
 ejus acceperunt. quid enim time-
 amus græciæ ostendere vulnere,
 quæ non ignavia signa sine,
 quoniam Insuper Diis Excepti, oppres-
 si numero, in servitutem ante
 fugam abducti sumus; at in-
 humanitatis pessima monimen-
 ta, quæ nostram ex pectra forti-
 tudinem

timidinem, cauere voluit, ne
 rursum exproberetur. an vero
 putatis minus fore misericordes
 urbium graecarum incolas, quā
 profectos ex iis milites? lacri-
 mas in Occursu nostro dederunt
 armati hoer, ac prope seueri;
 dedii ipse alexander, tam hu-
 manus quam ceteris homini-
 bus major. ay illa denegabunt
 nobis ciues mansueti, inermes,
 et exceptis vulneribus nostris
 per oīa nobis finites, nichilo q;
 superiores? nemo erit, michi cre-
 dite, qui eos despiciere ausit, quos

ipse alexander pietus verum
 et hominum estimator, non
 misericordiâ solum, sed etiam
 liberalitate; nec liberalitate so-
 lum, sed et conspectu, ipso quâ
 complexu patriæ dignissimo
 Judicavit.

At Enim nova conjugia, et
 suscepti ex iis liberi magnam
 nobis offerunt revestendi Moram
 magnam fateor, insuperabilem
 Nego. vel enim nova conjugere
 maritorum amores deinceps vi-
 ros ~~ditantia~~ in gratiam com-
 tate volent, vel nolent patriæ

chavitate deterrita. si volent, ad-
mittenda sunt itinervis Comitum
et solatia; si nolent: sua Relin-
quenda in Patria, quam illis
Invidere nequaquam debemus.

Quamquam sentio aliquid
etiam innovandum
ex prioribus conuectis, quae no-
bis in Patriam reuersis reuocan-
da sunt, ex prioribus antepone-
da. haec de re quid menti succur-
rat consiliis accipite. relinquun-
tur ad Breue Tempus conjuges
perfici sub alexandri magni
Tutela, qui nouum hoc pro sua
munificentia Beneficium non

denegar; mox reuocentur,
 Vel relinquantur pro situ ve-
 rum, gratiarum quæ conjugum
 voluntate. vel enim priores
 illæ conjuges jam vixerunt,
 Vel adhuc viuunt; si vixerunt,
 In earum locum accedantur con-
 juges persicæ; si adhuc viuant,
 vel uidua manserunt, uel noua
 iniue conubia: si alterutra
 priores velint maritos Recipere,
 Omitemus & uxor persicas quæ
 noua pariter cum indigenis
 poterunt iniue conubia; si
 neutra, hoc ed. nequæ illæ quæ

remanserunt viduas, neque illae
 quae nouis coniugiis implica-
 ta sunt, volent priores vivos
 admittere illis ommissis aduoca-
 bimus coniuges pessimas, ut com-
 muni patriam cum vivis fruatur.
 quare vestrum fortasse quis
 piam, quid deliberis fiet, siue
 genitis in graeciam siue in perside
 pereatis. ita sane habeantur quae
 modo habeantur liberi ex eodem
 patre, diuersis matribus geniti.
 Consociet illos patrui habitos,
 quos iam consociat communis
 sanguinis et patris charitas.

Nil credo jam opus esse de corpore
 et via factate differere. utraq;
 tolles aut leuabis ~~et alexandri~~
 Benignitas, qui omnia ad iter
 eorumnode peragendum necessa-
 ria procurabit.

Utamur ergo sine mora
 Alexandri liberalitate, tanto quæ
 auspice redeamus in gratiam,
 ubi maximi optimiq; herois-
 facta beneficia ^{voici patria que dudum nos ad se vocat} ~~que~~ predicemus;
^{et ubi ubi pateremus merito} obsequamur ingrati et matris
 inmemores arguamur. repe-
 tamus natale solum, a quo pro-
 dici Tyranni impauitas subtrahit

Et cui nos Macedonici Regis hu-
 manitas Restituit. Ibi duamur
 Et Relinquamur spiritum, ubi vita-
 les aures hausimus. Quaramur
 sedes, In quibus majorum cineres
 Requiescunt, Et eodem Tumulo
 Compositi, eadem Patria vni mor-
 tuique Perfruamur.

Causa In genere

. Deliberatio.

Oratio In qua Euctemon suadet
 græcis a Rege Persarum Olim captis
 Et fœda corporum laceratõe Deformatis
 Et veniendæ Patriæ abjiciãt Desiderium
 Et domiciliũ ab Alexandro Magõ in Perside
 flagitent.

Non is ego sum, Commilitone,
 qui vel nesciam, vel non sentiam,
 quam potentibus Illecebris patriæ
 Unumquemque nostrum alliciat,
 quanto Illius Remissenda desiderio
 Teneantur vel ii qui suam in eâ
 fortunam laudare non possunt.
 quocumque. Sevegrinamur, pergit
 nobis cum Patriæ Amor, quo
 longius ab eâ distamus, hoc Ti-
 mulis acrioribus nos Pungit
 Et excitat, at tamen videndum e-
 quibus Patria conspectus possit
 esse jucundus: nam qui cœtus
 in eâ sit miserior quam in

Exilio, peregrinam sane. Terra
anteponat sua.

Considerate Itaque, quales
In gratiam sitis Reverti. res-
picite quae vobis vulnere in-
posuit inhumanissima pessimum
Infidelitas, Intuemini Corpora
illaque. Barbarorum Ludibria
fuerunt: totus quisque nostrum
aliqua sui parte truncatus.
aliis amputata manus, aliis de-
cortata planta, iis Reclusa
Aures, illis Resecta nares, om-
nibus iniusta ad dolorem paviter

Et ignominia sensuum
 Serpicaeum litterarum no-
 ta, ut non tam homines, quam de-
 formata hominum simula-
 chra Possimus videre.

Nihil attinet Dicere,
 quod satis vel tacente me
 Intelligitis Et sentire, quā
 Difficile sit in hac nostrae
 Corporum imbecillitate ferre
 Jactationem via

quæ Robustos etiam et integros
 fatigavit. omitto quæam durum
 novas conjuges aut suspectos ex
 iis liberos relinquare, quos capite
 Vincum totis applicui solatium;
 aut quam arduum sit istam no-
 bis-cum facinam attingere.

prætermitto quot Sinus ludibria
 passuri quacumq; iter faciemus,
 antequam optato Patria conspectu
 liceat Perfrui.

Esto taurey satis super Sin-
 uirium ad conficiendum iter;
 qua fronte in conspectum græciæ
 nos dabimus? at qui modo ad-

opem petendam ex tenebris et
 tenebris procedere, et alexandri
 oculos uix ferre potuimus,
 supplicia nostra grauius vrbibus
 conspicienda offerre sustinebimus;
 quo vultu, quo animo intuebi-
 mur patriam, pro qua latius
 fuerat mori, quam hostium
 fieri ludibria, et ad vltimum
 dedecus referuari? quā mente,
 quo sensu nos accipientes popu-
 lares nostri, quibus absurde
 omnia suppetunt? an calami-
 tatem quāculam superba tolera-
 bis felicitas? quā veneratione vel
 amore

viros deformatos et inde cores
 vacores, quos iuuenibus et laute
 formam quae florentibus inpre-
 runt; accipient. quae Pietate,
 quo vultu Liberi Accipient pa-
 rentes, foeditissima ergastuli detri-
 menta et tristes perniciem crude-
 litatis Reliquias. an agnoscent
 an agnitos suscipient, an suscep-
 tor diligentiam Reuerrebantur?

Possunt & Equidem, velicti
 In Perside nonis conjugibus et
 Liberi, in Viam nos dare verum
 an Melior erit reuerborum in
 patriam conditio? non ne iis cri-
 mes odio, quos Deservimus

contra fidem et Sictatem, illis
 fastidio, quos sine certa Ratione
 vel consilio Reversimus, à qui-
 bus nulla victoriarum Præmia,
 nullas opes, nullos honores, sed
 seneſa membra ignominia
 Monumenta et tristia Refereunt
 Spectacula. qualem eundem
 Imaginem offerrent Dispersam
 quatuor, non hominum, sed simulacho-
 rum, et quasi portentorum
 milia, In quibus Viri Pauci
 humanitatis agnoscantur Iudicia
 quales Spectaculum præbebit
 lacera hominum Multitudo,

majori membrorum parte
mutilatâ, quam precedere vide-
atur imago mortis, quam somni-
tetur Tafania, omnium conui-
cia subsequantur!

Consilium igitur ab ipso
necessitate capiamus, ab Alexan-
dro victore beneficentissimo
petamus agros, quos tuto
liceat habitare seu Incolere,
ubi conjuncti Atevi alteros
consolentur similitudine de-
formitatis, et calamitatis
Communione. non querenda

deinceps gratia; quæ jam
 patria non est. illam patria
 loco terram habeamus, non
 Ibi quidem Bene, sed ubi mi-
 nus Male est. Ibi spoli-
 mus corporum Reliquias,
 ubi membrorum Partem
 Antea Relinquimus.

Nero
 germanici filius apud
 Tiberium accusatus se
 se Ipse defendit

NOVI criminis, Tiberi sacro,
 et autem hunc diem inauditi reus
 apud Te postulo, fleuisse angust
 a suspirasse in hac tam gravi,
 tam improuisa accusatione.
 quo me verum nescio. ceterum
 enim crimina diluantur vulgo
 Lachrymis: hic ipsum la crimari
 in nefas. non eram quidem
 nescius mihi per obrectatores

et male volos via licitum esse
 animi dolorem vultu prodere.
 quo circa Lucem fugite consti-
 tuebam, et si minus corde, ac
 Tenebris mororem occultare, ut
 omnem accusandi locum eripe-
 rem. Sed quoniam Adfuisse
 diu noctuque exploratores, qui
 me his omnibus dictis, factis,
 Consiliis, silentio ipsi, somnoque
 Insidientibus, et quoniam Nova
 Diligentia investigatum est quod
 tegeve frustra volebam, quid
 super est, Nisi ut ^{ad} Tuam equita-
 tem confugiam, Imperator
 Optime maxime, et in illa

Mihi praesidium quaeram, quod
 In negatione criminis Repondere
 plerique Solem. habere igitur ac-
 cusatores mei quod expetunt, ma-
 xime habere confitentem Reum.
 flevi fateor, et saepe Somnum la-
 dentes ex oculis Lacrymae, saepe
 noctis silentium emitti corde
 gemitus abrupereant. an vero non
 fleverim, non gemitum, Evexto
 patre amantissimo, qui mihi
 non vitam solum, sed exempla
 virtutum dederat, et si sine ob ini-
 micorum Invidia, & majora fuit
 in dies toti terrarum Orbi da-
 turus? non fleverim eum, quem
 absentem desiderio, Amissem

Communi luctu Roma prosecu-
 ta est? non flebam cum, quem
 Bav bave etiam delecta quæ ab
 ipso gentes extinctum doluerunt?
 non flebam cum, quem ipse La-
 crymis decovasti, impetrator ma-
 xime, quem flevi ab aliis exem-
 plo fudit, aut certe per amicitiam
 tuam accusasti itaque Lacrymarum
 cesaris, qui nostræ improbaue
 Audens. Sed alterum Mihi altero
 longe gravius crimen Obiecit.
 Excidebant Mihi voces doloris
 Indices, et quærelis simillimos
 quasi In sejanum liceat inter-
 pretari. ego non testibam.

solum res agitur, sed inter pretibus.
 quibus autem? inimicis: sed in-
 ter prete Nil opus est, ipse me
 palam indicabo de Sejano conquestum
 esse Me profiteor. verum an
 de Illo conquivi est nefas, qui-
 mihi pro se suosque nefarias
 iam pridem struit Insidias,
 qui me famam, fortunis quæ co-
 natu Euectere, qui me prope-
 tuis apud optimum Imperatorem
 Calumniis Onervando, Illud Bo-
 num Incidit mihi, quod unum
 ferre super est, quod longe-
 Catevis omnibus ante pono. do-
 rem eoga me tuum!, quis hoc

unquam fecit Non dico apud nos,
 sed in illâ Bavariâ tyrannus;
 Ut quos Jubeat esse Misedos,
 illos Veter de Misediis et mi-
 sedianum authoribus Conquerit;
 pateve me igitur dolori meo
 indulgere Justissimo, casu &
 quiffime; ignosce lachrymis,
 quas absolueunt Tibi: ignoscat
 Seneas Ipse; in nunquâ Tuâ,
 Imperator optime, nunquam
 reipublicâ. Calamitates deflâ

Cur tam
 Pauci hodiè Laudem Eruditionis
 . Appetant.

Si Quis fore Mirabatur
 Antea, quid esset quod pro innata
 Nostris hominibus ingenii facul-
 tate, oblati quæ totæ tantæ
 doctrinarum Præsidia, ne quaquā
 latius multi apud nos eruditionis
 Cupidi reperirentur: ex hoc Tem-
 pore miretur potius si quos in
 Litteris perdiscendis ^{rotos se viperis, quæ si plebsq; in iis}
^{leuiter percurrunt} prope volitare
 nam vomittamus Reliquas
 frigescentis in dies et contuescentis

doctrina caudata inquirere, illos
 intueri possumus, qui reconditi-
 ves disciplinas penitus scrutati
 sunt, sordidos, sequalentesque
 et omnium ferme ~~omnium~~
 rerum inopiâ conflictatos; eos
 autem, qui faciliores artes
 vix labris primoribus degus-
 tauerint, non modo in praeiis esse
 apud imperitam multitudinem
 sed etiam in lectissimis politiorum
 hominum circulis exultare,
 triumphare, evaditis aliquando
 Conuiciis facere: in quo cum
 multa sunt indigna, non nihil
 Bonarum artium studio capitalibus

perniciosis, quam quod jam
 Non per homines omnis profus
 litteraturae exspectes, ut primis illis
 Galliae nostrae temporibus, sed
 per eos ipsos, qui se Profitentur
 elegantioris doctrinae magistros
 et arbitros, periculum scientiae
 et calamitatem important.

Oratio
 Særgii Galbæi imperatoris
 Coram populo Rano
 de Pisone quem adoptat
 Cæsarem.

Cum difficilis omnibus ac
 periculosa filiorum adoptio es-
 quiritur, tum imperatoris in
 eligendo sibi herede præcipua
 quædam esse debet sollicitudo
 ac diligentia singularis. Illud
 vero primum ei providendum
 ut, ut dignum se, et eam quam

gevit fortuna seu personā dig-
 num lligat, hoc est personā
 omnium princeps, Aquā oīs
 abesse debeat leuitas et inconside-
 rantia: deinde ut assumat
 dignum imperio, hoc est magis-
 tratum omnium, longē maximo,
 cui adjuncta sit cum honore
 grauitas. accedit mihi noua quē-
 dam in adoptando difficultas,
 quod id mihi lligendus sit, qui
 non imperatore solum et im-
 perio sed vestro etiam dignus sit
 Beneficio, qui oītes, quorum ego
 suffragiis ad summā Rem
 Potestatem, non ex palatū vōra

sed ex castrensi pulvere sum
 evocatus. evam fortasse, quibus
 videar minus cogā meos Bene-
 volus, ne dicam inhumanum
 et impium, qui prae-
 omni-
 missis
 omnibus cognatis et affinis,
 Iuvenem affumam nulla mihi
 sanguinis necessitudine con-
 junctum. vevam improbens de-
 lectum hunc meum: per me
 licet: quicunque Aliena facta
 magis ex privato suo affectu,
 quam ex Utilitate Publicā estimat.
 Libera omnibus de me promit-
 to Judicia, liberam amicorum
 vel propinquorum adoptionem
 jite

iis Relinquo, qui in adoptando
 praesidium quaerunt familiae,
 Vel aegritudinis solatium. mihi
 verò impeatorvi alia omninò-
 mens est, et esse credo oportere;
 neque enim bonorum heredem
 eligo, sed virtutum; nec tam
 filium mihi addeisco, quam pa-
 tris paventem; neque vnum
 ex paucis, sed ex omnibus eli-
 gendum esse arbitror qui tibi
 Imperator^{us} est.

Et itaque, Liciniane pater, Cesa-
 rem adopto, tandiū tibi pater
 futurus, quandiū patris de re-
 iudicium sustinebis. cogita

non modo unde ex quo perven-
 vis, sed etiam qua porrexerit
 vide. non generis dignitate qua
 Infusumina est, non iuventu-
 tis gratia qua flores, sed vir-
 tutis praestantia qua excellis,
 te mihi commendavit. puge
 qua capisti via, caue, ne cum
 Vita conditione, ingenium et
 mores indelevius mutaveris
 Attende tibi ab adulatoribus,
 qui principum aures obsident,
 Recede a Voluptatibus, qua
 tibi etiam nam quæsita ultro
 se offerunt. imperatores qui te

ante cedere unum a Bonis et
 benefactis amulare. noli vo-
 manorum patientiam experiri,
 ne tantum velis, quantum po-
 tes. id unum libeat, quod licet;
 id omne placeat, quod expediat.

Quamquam quid ego cunctius
 et studiosius admonero: quasi me-
 tuendum sit, ne ab instituto
 cursu deflexeris; te ut ulla blan-
 dentium vox ab officio deducat,
 te ut ulla Cupiditas inflagitium
 Rapiat, te ut unquam nero-
 nis malis esse similis, quam
 Augusti, quam tui? Suspicionem

hanc metum què non patitur
 Cognomen illud frugis auspica-
 tissimum, quod tibi non autè
 virtutem sed prope ante annos
 Contigit.

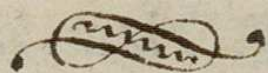
Vos, qui vites, optimâ spe ani-
 mi juvenis que præditum co-
 lavem accipite: illum vobis com-
 mendat Imperator, jam patet
 illum vobis custodem libertatis,
 alterum patriæ paventem tradit
 vos eum omni studio, diligentia,
 Obsequio Colite, amate, defendite.

Ludovici 9.ⁱ Galliarū

Regis laudatur

Pietas et Religio

Laudent alii alia Ludovici
9.ⁱ gallicanum Regis Virtute
inuitam illi prædicent fortitudinem,
qua pontem aduersus
ingruentes hostium copias, horat-
tur alter, propugnare. amen
ii mansuetudinem ejus incredi-
bilem, qua uiris principibus
qui de abrogandâ ipsi auctoritate
Regiâ Coniurauerant, ultro pe-
pescit, Tulio casare clementior

quia puniendi causa <sup>multi studium equitatis, felicitissimum
quo accensus ut modum autem modo in</sup> iustior
celeberrimis agris commodas omnium

querelis praebebat aures, pro
~~parabat~~ componere literas
Et unicuique suum tribuebat,
nisi cum spe de jure decederet.
Sic qui misericordiam illam
admirantur singularem, quam
motus neminem passus est mite-
runt esse, quem potius faceres
beatum, et spe pauperibus ci-
bum suis porrexerit manibus,
sepe milites epugna sauciores
ecceperit Brachia, et intentiora
omni necreandos ope deportavit.
Exclamet Aliquis in illa charitate

erga populos admirabili, quā
 impulsus voluntati ad in se pangs
 suscepit Ieiunio, fame, et Regiū
 Caput ultro pro suis deconui, om-
 nium factus victima, ut prouo-
 catam plebis suae flagitiū diui-
 nam iracundiam, non lacry-
 mis solum et fletibus, sed et pre-
 cibus, et ipso si opus esset san-
 guine Restingueret. exollat
 alius humilitatem ejus et animi
 demissionem ~~Inauditam~~ ~~et~~
 Inauditam, qua protumissio
 non semel titulis Superioribus,
 ab eo loco appellationem caput,
 Vbi aquis salubribus fuisse ablatus;
 et hanc Vnā subscriptione gloriatus est

Ludouicus a Bisiaco. mihi Verò
 praeceteris quibus excellit multis
 maximis. quæ Virtutibus, pietas
 quæ ac Religio prædicabitur,
 quo quidem Religionis appellato
 nomine ea nemo intelligi a me
 solum existimet, quæ ceteris in
 principibus Laudari Solent: obi-
 ta Diligenter christiana pietatis
 officia, preces apud deum sum-
 mæ cum Reuerentiâ diu noctuq;
 profusa, excitata in honorem
 Supremi numinis Tempora, In-
 stituta cum sanctis viris sanctis-
 sima colloquia, auspicia pere-
 grinorum pauperibus, Religiosis

ordinibus edificata sumpta
 plane Regio, et annuis vectigalibus
 instructa. quae quidem varia Rel-
 ligionis monumenta tot tantaq;
 ab uno Ludouico posita sunt, quos
 et quanta à multis Regibus
 quovis pietatem Veneramus
 edita non fuerunt. rerum enim
 aliquid In Religiosissimo Principe
 quod me Multò Rapiat ad se
 Magis, et totum ad Mirationem
 defixum Teneat. acerrimum
 illud dico tuenda propaganda
 quae fidei Christianae Studium
 Cujus semper in Gallia, quando
 Infedissima albigenarum haeresi
 Liberavit. Festes Longinquae Regionis

et barbara, quas et crudelissimo
 Examine servitio, et impio
 Christi subiectus, validissimos
 Exercitus colligere, Regnum
 deservere, maria Trajicere, cum
 hostibus multitudine infinitis
 saepius conflagere non dubitavit;
 in vincula fuisse non erubuit;
 vitam in exilio solo Profun-
 dere non Recusavit: quod
 admirabilius de vito principe
 legimus unquam, vel audimus?
 magnam Atque viros princi-
 pes omnibus Rebus necessariis
 Instructos mittere, ut verbum
 Divinum peregrinas in ora
 disseminarent: praeterea amore

Copias, et duces eligere, qui supe-
 ratis innumeris difficultatibus
 maximis, immensissimas
 gentes ab Impietate ad pietatem
 traducere, et crucis vexillum
 ipsis adorandum proponere.
 quid dicam sanctissimi Belli,
 non modo suasorem esse, sed
 etiam fieri principem, non
 solum colligere sed ducere, nec
 suos tantum, sed et ipsum peri-
 culis omnibus pro Fide charis-
 simâ atq; christianâ obijcere
 verbo satis digno tam piū,
 tam inflammatum studium
 appellare quis potest? audite hoc

hoc uiri principes, et vos non
 oratoris verbis, sed Regis exem-
 plis ad pietatem erudiri sinite;
 ex illo ducite quam nuper se
 Vobis de profecundo christi Reg-
 no non cogitavē, Cuius ille fines
 non aliū quam orbis Terrarū
 fructibus terminatos voluit.
 Religionem indefensam Relin-
 quere, quam ille omni profi-
 dio munivit; flagitiis ali-
 quando commaculare, quam
 ille omne virtutum genere de-
 coravit.

oratio Martii

Oratio mauri antonii
 oblatum a se julio cesari
 . Diadema excusans .

Cum in maximâ ludovum
 lupercalium Celebritate collega
 unanimissimo Dictatori perpetuo
 Julio Cesari diadema Regium of-
 ferem, non putabam S. C. id
 mihi recte unum esse criminis,
 quod vel nulla, vel optimo factum
 a me consilio, facile quiri potuit
 ac debuit interpretari. quod si
 esset aliquando futuros laudis
 Meum aliquis improbus
 obrectator, qui Calumniandi
 occasionem inde arripere

non exstimavi Tullium Cicero-
 nem, qui de solâ necessitate
 ad accusandum rescendere
 sapissimè professus est; quod
 cum homini probo nemini,
 Tum vero ipsi minimè dūm
 conveniret. Etenim cum ab
 hoc oratore divotissimo julium
 cesarem maximè ornatum
 laudibus, et diu ipsis immor-
 talibus aequatam senatū fre-
 quentissimè saepius audivissem,
 non sum arbitratus hominē
 qui honores prope divinos
 alteri oratione sua detulisset
 oblatum eidem insigne Regiū
 maledicentissimā voce reprehen-
 suum

Sed quoniam violatus es, quod mihi
 Cum illo diu intercesserim, amittitis
 legibus me prior laceffui, accu-
 sationi improbitissima Respon-
 debo, non ut Maledicta, male-
 dictis ^{refellere videar, sed ut ne ipse defectioni mea}
^{auguar in re} gravissima deesse. unum
 peto a vobis, patres B. antequam
 ad dicendum pro me aggrediar,
 ut ne orationem magno labora-
 tum artificio expectetis ab eo
 Consule, qui multo minus in
 fora quam in castris versatus,
 neque tunc de conservanda elo-
 quentia laude sibi a maioribus
 tradita sollicitus, quam in
 conservanda ac novam gloriam
 diligenter.
 Accusas me igitur M. Tulli, quod

Iulio casavi Diadema obtulevim,
 id què contra remp. factum esse
 aoguis. neum an satis attendis-
 tibus, homo considerantissime,
 quoniam id Tempore, fecisse me
 Dixevis? nimirum Super calibus
 atq; illud commemoratum
 ate non semel, quasi metueves
 ne aut minis intelligerent
 qui aduent, aut non satis me-
 minissent; in quo quidem Actis
 ipse tua mihi vidues pavu
 Scientia, vel memor. enim vero
 Non ne vides in ipsa accusatio-
 ne tuâ praesidium offere mihi
 Defensionis conditum?

quis enim unquam, qui paulū
 modo civitatis nostra, mores et
 Instituta nosset, illud Reprehendit,
 quod quis ludis Solemnibus
 fecisset? cuius Romanus es nō
 fallor: ludos certe nostros vīdisti;
 etiam celebraſti. an ignoras quam
 multa in eorum celebritate La-
 titia per jocum fieri soleant, quae
 alio Tempore si fierent, Intolerāda
 prorsus viderentur? quo modo mu-
 tentur iis aliquando perſonae
 Uti fit Saturnalibus, Ubi domini
 servi impleant, et eā fruuntur
 libertate, quam alio qui licentiam
 omni supplicio dignam merito
 Indicaueis? quid habes Igitur?

mihi opponas, accusator callide,
 si me Lupercalibus aliquid Ioco fe-
 cisse. dixeris, et ex licentiâ Muni
 quam maiores nostri maximam
 in ludis esse voluerunt, quam qui
 velit tollere ludos ipsos ex medio
 Tollere videatur. Sed nequē me
 Ioco Diadema collegi tunc obtu-
 lisse dicam; id leuto factum
 Ame consilio Profiteor: quidē
 Autem consiliū fuit, reprehē-
 das illud ciceo, si potes. volui
 S. C. volui explorare Animum
 Caesaris, de cuius Ambitione me-
 ministi quā atrox esset injecta
 suspicio. increverat, Enim hæc

opinio, non animis solum recep-
 ta, sed multorum etiam vulgata
 sermonibus dictatorem illum per-
 petuum in liberâ civitate Regnâ
 affectare, nequâ Clementem fuisse
 legâ plurimos, nisi in omnibus
 Imperaves in illâ suspicionem
 tam invidiosa tibi, tam Reip. for-
 midolosâ quid Magis e' Republi-
 cæ, quam Rei periculum facere
 sine ullo libertatis communis
 Serviculo? quam offere diadema
 eo Tempore, quo si acciperes dic-
 tator, possem ego dicere impo-
 situm joco ac proinde statim
 Repetere, si Recusares vix posset
 deinde Reposceve, neque Auderet

Extra ludos Regnaue, qui in ip-
sis etiam ludis Speciem Regni
ferre non sustinueret.

At enim, quæres Cullius, si rex-
Explorares collega Animum Dia-
dema Regium proposuisti, si
privato aliquo id feceris consilio
vel inscribi fastis iussisti, Caio
<sup>de populi dictu regnum obtuli de Caesare ut iugularet. Illud fateretur
~~se quidam mandatum non dū de a populo in diadema~~</sup>
 Cesari offerrem sed populi vo-
luntatem, ut ciuem bonum decet,
 sum interpretatus et interpre-
tando assecutus. quid metueres
 sciebam, qua ratione metum
 ejus abstergeres videbam, quo de
 Republica fore intellexi, id mi-
hi quodam Modo imprevatum
 existimaui: id feci: expectem

Sanè timēdus aspīnax dīfēcta
 populi Impevia, vī Benē ipsi con-
 sulas. ego quidem patvīa quid quā
 salutave Vīsum fūevīd, hoc, vel ipsā
 tacente, Mili mandatum esse audi-
 rabo.

Scā vevor nē Tullio nōdum hāc
 Diffusione meā factum sī latif.
 quāret ex me cuo fastis consigna-
 tam voluevīm. ejus facti memoriā,
 quod Nullius esset momenti, ad-
 avertendum devitatis periculum;
 Cuo laud auevīm Cāium Casavē,
 quod diadema ludis propositum
 Repudiasset, cum illud extra ludos
 repetere posset, id quē affirmave
 doco fuisse factum, quā fūisset obla-
 tum

joco. non a intelligi profectò tullius,
 laudum licet Cupidissimæ,
 quantum monenti sit ⁱⁿ laudibus,
 ad Revocandos homines a prava
 Cupiditate vel in officio Retinen-
 dos: non potuisse cedavem legere
 in sacris laudatam se propterea
 Repudiatam Regni Tutigne,
 quæ continuò Adicaverit vitu-
 perandum esse. Illud si quando
 Expetere, quo circa non solum
 facti memoriam, ne periret, sed
 ipsam dictatam voluntatem,
 Ne alio vertetur, ^{re} consecratam
 fuisse publicis monumentis
 Et quodam modo alligatam.

designat igitur M. Licero rectè
 facta propevan interpretari: dedi-
 nat cives Bonos, de salute publicā
 Benè sentientes, maledicti lacef-
 sere: et videat, ne verborum
 aculei quos Lenevè jacit, ipsā
 ferri acie aliquando Refellantur.

Oratio

Porcii catonis de castigandā
 Romanorū luxuriā.

Quò usquē tandem, Patres
 Conscripti, labefactavi apud nos
 veterem morum disciplinam

et omnia paucissima vestigia
 In hac Urbe nostra oblitivari
 patiemur, nullum ne finem
 vel modum accipies. Effrenata
 Romanorum Luxuria? nihil ne
 movebant nos superbissimi
~~trigini~~ vel vestium ornatus,
 nihil apparatus conviviiorum
 magnificentissimi, nihil insup-
 erbia substructiones aedificiorum?
 Crescit malum In singulos dies,
 Asupremit ordinibus devota
 Pestis, ad Infimos contagione
 quâdam funestissima grassatur;
 Civitas hodie Plebs cum Senatu,
 non de virtutum excellentia,

Vi Iape, sed de coniunctionem
 letitiâ; cum ipse certamus
 diti, non munebitur, ne decuit
 sed quod minime deceat, ambitio-
 ne: et privatate ades non Publicis
 solium edificiis, sed ipsis etiam
 delubris Superiores extruimus.
 o Tempora! o Respublica in dete-
 riùs inclinata! o mores civium
 perditos! Senatus hoc intelligit,
 vindices legum vident: et pati-
 untur, nec Remedium gliscēti
 morbo queritur, at vero ut in
 privatorum tectis, sic in dium
 animis oblitterata sunt antiqua
 frugalitatis et modestie moni-
 menta?

ay exideum nobis e' memoria
 Cuccii, fabricii, cætevisque posteorū
 admiratione dignissimi viri,
 quos castris reduees, et laueite
 onustos angusta et humilis ecce-
 pit casa; quos tenuissimo cibo
 ac uictu conductos, hortium le-
 gati frustra ~~et~~ splendore auis
 perstringere conati sunt; qui
 patellas inter fictiles, vasa, si que
 domi Retinebant argentea,
 non illa in suos usus deprompta,
 sed ad Solemnem deorum cultū
 Reposita habuerunt. o si reuiscerent
 illi Civitatis nostre prin-
 cipes frugalissimi, si orbem hanc
 suū olim amplificatam victoriis, nobilitatā

Triumphice, virtutibus ornata
 hodie conspicerent; quid illorum
 Sensus? quid stupor? an Roman
 in Româ, an suos in posterâ
 Nepotes agnoscerent? quis, vero
 sermo? quibus luxuriam nos-
 tram vobis increpaverit? ego
 ne, dicebant, auro abstineremus.
 Oblato, ut illud avaritiae
 manus vestra per vim undique
 abraderent? Ego ne in victu cul-
 tuque corporis ^{modestiam} pro nobis semper
 eulimus, ut vos patrimonium vel
 effunderetis in mensas, vel corpore
 Circumferretis? ego ne deorum
 immortalium beneficia, ceteras
 gentes a novum gloria superastis,

ut illas intemperantia, luxu, in-
 famiâ vinceveritis? Sed quid quid
 ego tacitas mortuorum obnoxa-
 tiones coram vobis Interpretor?
 non ne latid vos admonent
 quotidiana lociorum quærelæ?
 quo tunc illi apud vos de Magistra-
 tum nostrorum Avaritiâ expo-
 sulaveunt, quoties ex ærario suo
 pecunias auferri, ex atriis et por-
 ticibus signa evelli, ex domorum
 penetralibus, vasa licui, ex templorum
 aditis simulachra tolli, et Romanis
 ad exornandas privatorum aedes
 transferri doluerunt? ex quo illo-
 rum dolore iustissimo quantum

in nos redundare inuidiam neces-
 se est! itaque jam nostrum imperi-
 um execrantur omnes cetera nationes,
 jam a nobis loci metum magis
 quam ab hostibus; jam ne ipsi qui-
 dem immortales dii suis inde-
 lubris ac sedibus tuti sunt, nisi-
 quos ac rapacitate nostrâ deffendit
 imaginum nostrarum vilitas:
 Usq; adeo luxu perditis hominibus
 nihil usquam sanctum, nihil
 sacrum, nihil Religiosum est,
 dum Libidine suam expleant!
 quid igitur faciemus. P. C. an
 silebimus in tantâ civitatis nostrae
 Infantiâ? an gravissimam pe-
 nacum metu flagitia Plebis

coercebimus. Urbis hostibus in
 Urbis Ruinâ sileve est nefas.
 alii in aliis vitia slectere, sibi
 ignoscere Ridiculum est. mihi
 quidem sic emendanda Roma-
 norum luxuria Videtur, ut
 omnem in Vestibula, in conuiuiis,
 Inædificiis luxum Resecemus
 primi, et in ceteris subinde
 Castigemus; ut quem ad modum
 morbus ex exitum à Reipublica
 Capite In Reliqua membra
 Celeberrimè dimanauit, sic ab eodè
 Capite medicina et salus in
 Reliqua Corporis partes citissimè
 Diffundatur.

Improbatur apud Charolū
 andegavensem sicutorum
 Regem sententia in
 Conradinum lata.

Mirum tibi, Rex Magne, et
 tū qui coram adsunt fortasse
 Videbitur, quod cum ceteri au-
 la principes latam in Conra-
 dinum fœdalem sententiam voce
 vel silentio comprobent, illam
 Ego improbare unus audeam,
 et Juvenis damnati ab omnibus
 vel deo caput aggrediar palam
 defendere. quid ego dignitatis
 tua oīum minime studiosus ego
 sum, aut id qui tibi infensum

addictissimus? Satis opinor omne
 A me segregant alieni suspicio-
 nem animi, perspecta omnibus locis
 ac Temporibus mea evagata voluntas
 Satis omnem corruptela opinionem
 amouet ipsa mideo vixi princi-
 pio inopia et solitudo. quae me
 igitur causa possimum adduci,
 vici vocis mea praesidium apud
 te offeram, qui nihil offerre mihi
 potes, a quo nihil possim au-
 tem accipere? tua, rex maxi-
 me gloria, tua clementia, tua
 humanitas; his ego adductus
 his fletibus, clavissimam voce, ut
 Omnes exaudiant, dico te ad-
 jmprium et immane facinora-

ab iis urgevi, quorum auctorita-
te ac Iudicio ad tollendum e-
Medio contradium impellevis.
aderte vos quique nefaria sententia
Authores imprudentissimi, aderte
ei quam regi quam regno male
Consultatis, aliquando intelligite.

Abstineo ab illa contentione
graviissima, quae de Sicilia nostra
magnae animorum aestibus inter
omnes Europa principes diu
lactabatur: utrum iure, an iniuria
illam ferociter contradiimus Repetere
volueris. non hodie quaeritur. esto
Sane propter maiorum impietatem
nostra Possessione merito sine orbatus.
id unumquarum quod agitur, utrum

Vita paviter ac Regno spoliari
debeat, atque ipsum nomine non
vno veniam dignum esse contendo.

Siciliam invasit aemulus
quis? homo videlicet Nestor, qui
in depopulandis vicinorum pro-
vinciis, in molendis Virorum
principum sedibus saepe versatus
minime. Sed adolescentulus annos
vix natus sexdecim, qui se im-
peratoris filium nimium cito
meminit, qui ad Recuperaandam
patrum possessionem exercitum
Teucri colligit, qui cum Rege
fortissimo imprudentissime configit,
qui acie Viriatus, in fugam eccipi-
tur, in caecum conjicitur.

hic ille nimirum est qui ad Sup-
 plicium Infame poscitur, nullā
 habitā Ratione etatisque iustum
 quodam modo videtur absolue.
 Etenim si leges in gravissimis etiā
 flagitiis dam aliquam etatis veniā,
 et Raro de adolescentulorum capite
 decernunt, propterea quod Aetate
 illa temeritate plerumque magis
 ex levitate, quam inductione animi
 ac voluntate ad Culpa impellitur.
 quid Constituendum est de illo
 Adolescente, qui errore lapsus
 et abruptus Regni Cupiditate
 Cæcā quidem, sed Juveni, sed
 principi facile ignoscendā. non
 diffitebor tamen Supplicium sum-

tum aliquando fuisse de adoleſcen-
 tiſque cum imbecillitatem ætatis
 longè prætergredevetur ad altā ſan-
 ex corroborata improbitate, neq;
 ſatis prouidum eſſet Reip. niſi
 monſtra ex fraud. Natura ſtu-
 diis conflata, et in ciuium proui-
 ciam jam violentius graſſata,
 In ipſo quaſi ortu Elidevetur. ſed
 nequē illud ſilentio prætermitten-
 dum Obſervor, exempla ejus modi
 In uilibus & plerimum capitibus
 fuiſſe poſita, vix unquam In adole-
 ſcentibus nobili ſanguine pro-
 creatis. magna enim vero eſt
 ſemperque ſui ^{et} eſſe debet gene-
 riſ ſui Reuerentia; magna ejus

dignitas; fluctat sane sanguis
 Regius in praeliis, sed non in the-
 atris secularibus effundatur, obijcia-
 tur communibus Martis periculis,
 sed ne sacrificii gladio offeratur;
 ne pereat infami supplicio juve-
 nes, imperatorum soboles unica
 quidem, sed hoc magis Reverenda;
 ne inuratur Calabes familia, tota
 Europae Nobilissima; reperiatur illud
 Couradinum in nobilitate sua
 praesidium salutis, quod multis
 generibus Superioribus antea obla-
 tum est.

Quod si quis Taurey Ratione
 sanguinis in Senis Repetendi
 habendam esse nullam pertinacius

contendere, demum hoc Inuiti,
 quod nemo Inve postulaverit. Sine
 sane Savi Conditione in causâ
 Capitis, vivi nobiles, et Ignobiles
 Sic idem humili, et summo natu
 esse loco, vaguisse in purpura, aut
 Inter Plebeios greges adoleuisse.
 ac non ne penam temeritatis
 Suae contradicere jam tunc Satis
 graues, Spoliatus exevitate, vin-
 culis onustae, in carcerem coniectus,
 amicorum colloquio privatus,
 liberiore celo et ipsâ luce ante
 mortem quodam Modo interdictus,
 Satis profecto, si avumnavum
 gravitas et diuturnitas Spectetur,
 Satis penarum contradicere dedit;

Si Iudicum acerbitate nondum
 satif. negant enim verò illuc pau-
 cendum esse sanguini, qui alienā
 in possessionem armatur venerit
 apud quem Regem qui Relictā
 patriā, trajecto mari, factā in
 Egyptum excessione, Lavacrum
 Urber ferro flammāq; populatus,
 multis praeliorum dimicationibus
 victor, unā victus et captus, ab
 eis per modum vivis liber quē
 dimissus est hostibus, quos pre-
 ter innatam feritatem acuebat
 Metavum sibi Eladium Recordatio,
 qui si ^{fuisse} tam in victoriā superbi
 et inimicordes inuictos, quam
 isti sunt Logā conradinum,

implacabiles; et tu septro semper
cavisses, Magne Rex, et quod
dicere Reformidas Animus, Sicilia
nostrā hodiē Caveat.

At Etenim ut Tusolio et nos te
firuamur, id providere Repre-
dicant qui convadino Lucem et
Vitam cavissis manu Regia
volunt: hoc vivo Tranquillitati
publicae et Regis incolumitati
nunquam Bene Consultum
fove arbitrantur. egregiam Verō
de tuā fortitudine ac prudentia
opinionem invidemus, qui tibi
nobis quē tantum ab adolescen-
tulo jam acie superato immi-
nere periculi existimant. Illud

Removeatur

Remoueaturo tamen quodcumque
 discrimini est, ne ~~esse~~ fingitur,
 quoniam Regibus nunquam sa-
 tis cautum est, dum ex Iuribus
 praescripto caueatur. verum an
 sola juvenis morte discrimen
 Sicilia propulsi potest? timent
 Viri fortissimi, ne contraducti e
 custodia dimissus, repaatis viribus
 sua suum sevo iterum persequa-
 tur? sed ne dimittatur prius, quam
 ius iurandum dedevit nunquam
 se in Sicilia Repetenda cogitatur.
 Timent ne Turatur fidem fallat?
 sed exigantur ab eo datae fidei
 Obsides, perjurium ejus si quod
 fuerit sanguine luituri. timent
 Ne speant datos obsides, ei cuius

periculo committat. ac ipse si
 obfes sui, ex custodiis aut paviatib;
 si opus est, cingatur. timens ne
 Custodiar aliquando fallat, ne
 pavieres effringat. nullus ne igitur
 illo viuo timendi erit finis?
 nullus ne et illo crudelissime necato
 novus et quidem justior exorietur
 Metus. non erit Metuendi locus,
 ne conjunctum eo affinitate Regis,
 ceteris quæ ipsa rei atrocitate com-
 moti principes, acerbissimam ejus
 necem viderantur. illum in carcere
 tandem Detineri omnes doluerunt,
 pro eo supplices litteras plerique
 miserunt, preces suae Repudiari
 graviter Tulere: quod si morte
 acerbissimam sublatum audierint,

quos illorum sensus fore credimus?
 qui autem quævelas in Iuuenis
 Arminis tenere non potuerunt,
 an effuso illius sanguine, qui ex
 suis est, vocem ex anima contine-
 bunt? neque vero vniuer adolescentuli,
 sed communis oîu Regû
 sanguis vno capite obtruncato
 fluit: omniū siquidem vivorû
 Principum sanguis communio-
 ne quâdam cõjunctus existiman-
 dus est.

Quamobrem si eorum adesse
 possent, vna voce loquerentur des,
 et orarent ut contradiuo vitam
 Veniamq; annuas, ne tam nobili
 sanguine Regias manus conspergas

ne ultimum Stupris generosissimum
 Succulum Recidas, ne tam imma-
 ne et à tuis moribus tam alienū
 crudelitatis exemplum vel mo-
 nimentum posteris Relinquas:
 Hoc inprimis flagitat humanis-
 simus idem fortissimus quē galli-
 avum Rex Ludovicus frater
 tuus, qui toties principibus pioni-
 ciem suam conjuratis ultro pepe-
 reit. Hujus vi fortitudinē olim
 Imitatus es, ita clementiam imi-
 tavi hodie te multo deceat magis.
 quo enim majorem consecutus
 es omnī gloriam, hoc dignior
 es qui misericordie laudem cū
 Laude bellicā coniungas.

dignus ex ipse contradiuere, in
 quo te misericordem probeas.
 hoc ejus aetas meruit lenella, hoc
 suadet nobilitas summa, hoc
 diuturna calamitas postulat.
 cogita deniq; non solum quod si
 Juris consultorum aliquos de juve-
 nescentia, sed etiam quod futura
 sit gentium ex statu omni de te
 estimatio. tu de illius capite
 judicium cerves modo, sed tota
 de tuo judicio mox censebitur
 Europa: tota deniq; posteritate
 judicabit, hoc tibi aequior, quo tu
 In miserum adolescentem cle-
 mentior.

Oratio

Etruscorum duci de Bello ~
Romanis inferendo.

Quò usquè tandem, Etrusci proce-
res, Romanorum potentiam gli-
cere, et in dies magis ac magis
inualescere patiemini? quem ad
finem se se indomita perditissimorum
latronum effever audacia? nihil ne
nos flatae locis injuria, nihil
injectus vicinis terror, nihil im-
minens Etruria nostrae metus
levitatis commovebunt? quo per-
tineant cupidissima gentis consilia
et emolitiones, quae nostrum, nisi
Reverum impenitissimè, ignoraver,

quis, nisi ignavissimus, dissimula-
 re. Iam potest. Neque vero neces-
 se est singula ejus facinora ab
 ipso Romae nascentis exordio ad
 hæc usque Tempora dicendo persequi.
 Sileantur per me licet temeraria
 illa pastorum conventicula, in quib.
 de condendo Imperio deliberatum est,
 et ita deliberatum, ut ne consultis
 quidem vicinis gentibus vobis
 fundamenta jacta sint, et addita
 mox vobis propugnacula, quibus
 aduersus Aquitatem audacia mu-
 niretur. obruatur silentio illius.
 Edicti a nouo rege promulgati me-
 moria, quo seuis liberos que penas
 sibi de Bituribus fugientibus aspectum

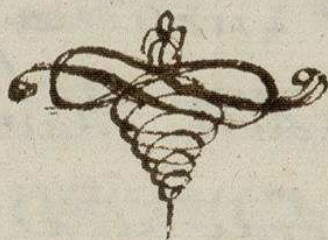
est auxilium in vobis tutissimum,
 et grassatores omnis generis hoc
 Benignius excepti sunt, quo quisque
 promptior erat manu, et ad omne
 facinus credendum proptior. de-
 leatus oblivione, quae solo juvenum
 sanguine deleri solet, illius diei
 feditas, quo die civitatis et con-
 citis ad ludos solennes et sacro-
 finitiis gentibus, Intentata spec-
 tacula novitate virgines, et Religio-
 nis specie deceptas, ex parentum
 oculis, matrum amplexibus re-
 facii praedones abripuerunt.
 Cujus quidem facinoris injuria et
 nostras domos non attigisset,

Vtrum a nobis inulta Relinqui
 debuerit, nihil a me disputabitur
 neque commemorabo, iacta per
 fraudem apud Populos coartemini-
 nos vacia iugiorum seminae,
 unde Bellosum exorietur leges
 et haec segetifructus propulationis
 Obvovimus Colligevetur. Satis exem-
 plo suo tabini, satis clade sua fi-
 denates, satis impecii Sactuvāt
 albani, veyentes, latini docent quā-
 lil Romanorum infinita domi-
 nandi cupiditas his vos igitur
 pastovibus étuopissimo latrocinio
 ad dominatum crudelissimum
 prompventibus levuieris? illo-
 rum in potestatem cum vestris

Conjugibus, liberis, Templis, ur-
 bibus, diis et vniuersis possessio-
 nibus venietis? non erigatis ani-
 mos ad Libertatis Studium? non
 Catevas gentes in Sulehevoimi
 societatem consilii advocabitis?
 non arma cum illis aduersus
 Commune omni hostem, pro com-
 muni omni salute, conjungetis?
 quid expectatis ultra? an dum
 Romanorum potentia noua
 accessionibus amplificata in
 Immensum creuerit? qui riuum
 a suo capite nondum progressum
 longius dubitatis in cursu sistere,
 et a Prouinciis vestris auertere,
 an Collectis in Trineve aquis—

tum ei latè Tevori superfluum
 fadiffimā curie deinde accebitis?
 expectatis forsitan, dum ceteros
 gentes Tevoro tam addito, ad
 Recuperandam libertatem sig-
 num tollam, et vobis præeunt!
 sed Tam qua possunt ratione
 præeunt, opein vestram tacitā
 voce omnes implorant, supplices
 vobis tendum manus, et vinculis
 lauari. Sed vos, et pro vobis ama-
 ri postulant. nolite per deos im-
 mortales, nolite Majorum preces
 legemitis spernere; Mit, dum
 Libervi servitute volunt, succedite;
 videre ne longa Tevendi Consue-
 tudo callum obducas Animi.

Et qui populi vos italica vindi-
 ces libertatis nunc expetunt, mox
 Romanæ fiant socii et adjuutores
 cupiditatis. Statuite demum Rodic,
 utrum cum vicinis gentibus
 non modo iniquam et superbā,
 sed etiam ignominiosam & flagiti-
 osamquē dominationem seve-
 ritatis, an potius et clemente-
 indicata per vos patriæ libe-
 tatis monumentum in Romæ
 rudibus figere.

Oratio

Oreatio

P' Sempronii Tribuni
 Militum quâ Suos post
 Cannensem Cladem hortatur
 ad Evumpendum pro Medios car-
 thagineuses et Reliquias vavonif
 cum amilii Reliquis -
 . Coniungenda. .

Quid Ultra Dubii erant capi-
 tes haurimus commilitones?
 an non dato nobis consilio ob-
 temperabimus? invitamur nos et
 adhortantur socii, ut Relictis mi-
 noribus castris ad maiora trãseamus,

dum licet, et sociatis utriusque
~~Minoribus~~ consulavimus excoetua
 Reliquiae, Communi studio, li-
 bertati nostra, Reique publica
 consulamus? quid hic moramur
 Ego? quid bene suadentibus
 Resistimus? utrum vobis inquam
 videtur consilium? an copiarum
 numero pauciores equum et
 ad exercitum multitudine ma-
 jorem, confugere? an facultate
 Erumpendi non satis idoneam
 creditis? rari lucem ignes, rari
 vigilans excubia: laxi et incom-
 positi jacere hostium ordines
 Lamentis sepulti, non victoriam
 securi. quae Major offendi potest.

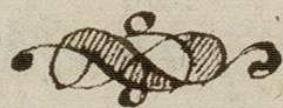
Elabendi oportunitas? etiam
 Temeritatis notam extimescitis,
 nec timetis ignavia famam!
 Nulla mihi credite ubi Temeritas
 est, ubi summa vos est necessitas.
 vel enim Carthaginiensium
^{manibus elabendum nobis est, vel in carthaginiensium}
 vincula in severis. sunt manus
 Vtrum vobis potius et Romanis
 dignius videatur, statuere egregi-
 am vero patria Reuerentia
 gratiam, quae suam Pavito cum
 acris gloriam vobis tuendam
 tradidit, si objecto mortis quali-
 cunque periculo gladios tuosque
 abjicitis, catenas induitis, Aeternam
 nominis Prae laeum Ignavissimam

ceditione Infectis! vevum agite
 captis et in hostium potestatem
 redactis, quam vobis conditionē
 vitæ sperandam esse arbitramini?
 quæ vos deinde maner fortuna,
 quis Rerum exitus? utrum ami-
 balis signa sequimini; desertorū
 aquilavum perfidi; et quos ultores
 habere debuit Roma, hos per duelles
 et infensos hostes per modum
 expulsi? utrum in evines et onusti
 vinctis in Africam Trajicietis:
 quamquidem in Regionem Rarum
 neminem, nisi solutum, liberum, et
 armatum transmittere Convenit?
 an vos denique Redimendos à
 Senatu creditis? Illas scilicet grādi-
 pratio

pretio Redimer viles animas, quod
 cum pulcherrimo. facinore libe-
 rati sua potuerunt consule, ac
 debuerunt, se se permisserunt hostibus,
 et honestissima fuga, quod nil
 praeter nomen habere turpitudinis,
 flagitiosissimam deditiorem pra-
 tulerunt. verum esto sane recedat
 a Britanni severitate Senatus, vos
 Rependat auro et e castraginicis
 vinculis eximat, iam cum libertate
 gloriam vobis Restituet? quis
 vestes erit in urbem Reditura?
 quibus oculis Romanis aspicietis
 a captivitate Reducet? quibus dei
 superbissimi conspectum ex ora sus-
 tineritis?

quâ fronte In curiam, in Tempora
 vos indevetis? quâ ciues, quâ patres,
 quâ deos prodidistis? quæ Brachia
 Liberos in conspectum Ruentibus
 offeretis, quæ castraginisibus
 Vincienda dedistis? quæ catenarum
 Notis livida Refertis? hic vellet
 Prius In urbem Romanam reditus,
 milites; quo si minus victores,
 ac liberos certe patria expectat.
 quin potius Medios per hostes
 non sine laude, licet magno me-
 cum periculo, erumpite; et ad ca-
 pesceudam nobilem fugam noctis
 silentio, Sociorum Consilio, deorum
 Beneficio Utimini. en ipse viam

in eo Primus capescō; si qua
 Diminutio erit, idem futurum
 In acie Ultimus.

Oratio
 Scævola Pro Licinio In
 patris locum heredem
Constituto.

Exordium.

Si cui forte Dubium autem vi-
 debat, judices, Vtrum cæcilius-
 mores mutaverit, ex ab effusione
 pecuniarum instantissimā ad pau-
 cimoniam diligentissimam se
 Receperit, omnem certe oīū ex-

animo suspicionem euellere de-
 bui, quae facta modo et habita
 fuit ab illo coram vobis oratio ac-
 curatissima. quantam enim verò
 factam esse oportet in eo mentis
 et animi mutationem, qui non
 ita pridem bona sua Tenere et
 Ultrò profunderat, hodie aliena
 Cupide appetat, qui quæ vix illa
 impenderet non paucat prius
 defuncti parentis manibus, non
 filii fame, non ipse pudori suo,
 non religiosis manibus demūq;
 Vestris auribus quas oratione
 multò ad labefactandam equi-
 tatem elaboratā artificio demulcere
 conatus est. Licinium Caelii filium

Cujus causam apud Vos deffendo
 multò fateor in Retinendis esse
 minus ignarum et industrium.
 non ille stabit aduersus patrem
 à quo in Iudicium vocatus est;
 ne in filius quidem Prodiū cons-
 pectum: ipsam fortasse causam
 hodie vno die prorsus abijcever,
 nisi Impietatis esse crederet, illud
 omīo deservire, quod auita volūtati
 et patriæ legibus sit attributum.
 In illā itaque Tristissimā deffen-
 sione, quamvis Iustā et necessariā,
 Inquā vincere filius non potes,
 quin Vincatur Pater; id vnum vos
 oro, ut ne voluntas aui, si Recta,
 si certa est, pro nihilo habeatur;

ut Testamento, si ad omne suum for-
 mam et Regulam exactum est,
 ea constet reverentia, quam ipsi
 leges afferunt. Sic autem ego con-
 tendo a metello Testamentum
 esse Constitutum: ut neque; Cui de
 te quod divisio mea fu^a in equi-
 tate causa fiducia; ut neque a
 Vobis rescendi Debeat, neque
 Omnino Possit. quod Duo tam facile
 quam Brevitè demonstratū
 esse me confido.

Confirmatio prima Partis.

Non hic commemorabo, Iudices,
 quod facilius valde metuis, ne sibi
 In medium proferatur, quā Ratione

vel potius libidine, quam citò, quàm
 imprudenter, quam damnose,
 quam furiose, bona quæ a paven-
 tibus optimis acceperat quæ sedulo
 administrare, quæ filio cautè se-
 vare debuit, in sumptibus temerarios
 et insanos effuderit, prædia optima,
 villas amenissimas, in alienarum
 manu tradiderit. pecuniam ex
 illis collectam <sup>quædam saviâ, novus sapiens discipulus, divitibus
 contemptor gregius, in forum massellæ tanquam in
 oceanum pro-
 jecit. hoc
 inquam commo-
 morare.</sup> tanquam pæco co-
 memorare, quæ metuit audire, ne
 id affirmabo quidem quod simile
 vero, sic: ex dissolutis filii moribus
 et inconsideratâ vivendi ratione,
 tantum doloris metellum ~~percepit~~
 cepisse, ut hæc si non una ac

præcipua morbi causa fuit.
 id unum addecebo, quod neque
 facere mihi liceat, neque infi-
 ciari quis quam Audeat: iustissi-
 mam fuisse Metello causam
 ex hæredaudi filii, non solum
 prodigi, qui fortunas summis
 paucis laboribus paucis men-
 tibus decorasset; sed Rebellis,
 qui sapientissimis parentis opti-
 mi monitis et objurgationibus
 aures non præbisset; sed prope
 parricida, qui parentem ex ani-
 mi agitudine diuturna in
 morbum corporis acerbissimum
 Conjecisset. quam quam linendo

dictum, certe revoca, quod silevi
 poteri et silentio praevenissimum
 esse me sum pollicitus: Itabo pro-
 missis, tacebo de hujusce morbi causâ,
 quid intuscâ consilii ceperis metellus,
 quid feceris accidit is judices, et
 meministis. pater filii amantis-
 simus, sed qui rem familiarem
 culpâ filii amantissimus ~~sed~~
~~propter rem familiarem culpâ filii~~
 perire ferre agerrime, de-
 caecilio ex heredando cogitavit.
 Sæpe credo quidem cum quibus
 profligatorem bonorum plecteret
 sumptus immanum, sæpe manu
 Calamus excidit, sed amorem

patevnum vicin tandem Iustiffi-
 mus dolor, et filium ex haredē
 testamento dīctissime scriptū.
 Convaluit postea ex illo morbo,
 et sanitati restitutus est, singulari
 præpotentis dei Beneficio;
 Sic enim atterit cæcilius, nequē
 ego Repugnauerim. ar quo de-
 Consilio? ut ignes cecidi Tempus
 mitello concederes. sic affirmat
 præclarus ille noster divinus mentis
 interpretes. ego callide minis,
 Sed vere magis interpretor, et
 dico Metellum ideo convaluisse,
 ut palam fieret omnibus ipsum
 non aliquo iracundie motu, non

temerario impetu, non mentis agra
 et deficientis infirmitate, non alie-
 ro impulsu, sed consilio certo, certâ
 Ratione adductum fuisse, ut obse-
 ratorum filium Testamento exhave-
 daret, id quæ ex eo fieri manifes-
 tum continebat, quod quæ scripserat
 morti, uti putabat, proximè res-
 titutâ valetudine nunquam toto
 quadriennio, quod vivendo explicuit,
 emendaverit, neque eo Ipso anno
 quo cæcilius ad meliorem frugē
 se Recepisse. Idus, emendatum
 se significaverit.

MÉRUM fortasse cupiam videri
 Possit, quæ emendatâ filii vultu
 voluntatem potest non mutaverit.
 hic admiratur sanè quis quis au-

metellum aut caecilium prorsus
 Ignoraveris; mirari vero desinas
 quicumque mores hominum
 perspectos habueris, plane quæ
 cognitos; illud non modo mirari
 desinas, sed etiam laudare et com-
 probare ne dubites, quid quid
 metelli consilium et mentem
 Cogitatione fuerit assecutus.
 intelligebat videlicet homo pru-
 dentissimus id culpæ admisisse
 filium, quo paternâ hereditate
 Excludi meruisset, nihil dum
 Egisset, quo in eam restitui mereretur.
 At Enim Collegerat se tandem
 caecilium, et animâ mutaverat
 Gregiam, vobis animi mutationem!

o parcimoniam admirabilem.
 cum pecuniis parcere, cum nul-
 la sunt! tunc esse Temperantem,
 cum desit vnde cupiditates expleas!
 tunc Sumptibus modum ac
 finem imponere, cum absump-
 seris omnia, et consumpseris!
 quid si suspicatus es Metellus,
 quod suspicione non vacet,
 sitium exhaudationis metu
 dissimulasse mentem, tam diu
 occultare vitia et ingenium vo-
 luisse, dum patre mortuo in
 ejus Bona, non tanquam in he-
 reditatem, sed velut in pradam
 Involaver, ex Arbitrio suo impune
 deglutit fortunat, quare ille

jam dudum cupiditate deuo-
 rauerat. Si certe inquit, ex cilius:
 existimandus metellus non est,
 voluisse heredem fieri nepotē,
 quem tunc temporis Tuscanive
 vidit, et pecuniarum a matre sibi
 Relictarum, sine lege, sine Modo
 Effundere vidit auunculum nepotem
 Luxu perditum, et summo cum
 dolore vidit. fateor; et idem fēsi,
 unde ista morum perniciem
 profluxisset; sensit filium, exēplo
 patris delipere, patrem fuisse
 filio non magistrum frugalitatis
 videtur, sed culpa ducem et au-
 thorem. penas ab Authore noxas
 Repetendas esse Censuit, sanādū

alterius supplicio, qui enim deprava-
 uatus alterius exemplo. neque
 vero illam degustaveas pñiam
 sine prudentiam juris quam
 modo cecilius nobis tradidit. nes-
 ciebat a vobis iudiciis consti-
 tuendas esse penas, quibus a-
 suspiciendo scelere alii deterreantur.
 nesciebat ipsum parentem, in
 Regenda familia, obtinere aliquam
 iudicis potestatem; illum posse
 in liberos exempla constituere,
 quibus evadiverunt nepotes, et in
 officio pene formidine contine-
 rentur. putabat idem Bonorum
 effusione esse culpam eius modi;
 quod Bonis effusis statim culpa
 esse definiret, qua nullum pavēti

dolorem diuturnum affeven,
 quam pavens Nisi presentem
 oculis videre non posset plectere.
 haec enim est praclava caecitū
 doctrina, quae quam vera sit,
 quam ex more instituto quēd
 Majorum Repetita, quam re-
 gendis familiis accommodata,
 vos ipsi existimate, Iudices; illud
 ego non dubitantes affirmaverū
 et justē metellum fecisse, qui
 filium prodigū exheredaverū,
 et prudentē, qui penitentia et
 mutatione morum nescio quā
 illud sibi passus fuerū, et rectē, qui
 filii supplicio nepotem admonens
 emendare voluerū, et constantē
 qui in

qui in sententiâ susceptâ ad
Extremum Vitæ spiritum perfe-
xerantur.

Quoniam igitur Metellus
neque Testamentum emendare
Voluit ut pater, neque Debitum
ostendo: peto a vobis, an vos aquum
est, iudices, idelle quod voluit pater;
id rescindere, quod confirmare vo-
luit; illud Restituere, quod scientia
prudens quæ omisit; illud pro-
nihilò ducere, quod Ratum fore
semper existimavit? nunquam
profecto (quæ vestra clementia est)
hanc metello facietis injuriam,
ut illud Rescindatis Testamentum,
quod neque propter voluntatem

intellecti cognitam debetis rescindere,
neque propter legum sanitatem
omnino potestis, quod mihi
demonstrandum super est.

Confirmatio 2^a Partis.

Nolite arbitrari, iudices, velle
me quid quam potestati vestra
hanc orationem meam detrahere: Illa
qua pau est Reuerentia prosequor,
illam fateor in ciuibus Bene-
moratis semper fuisse Maximam,
illam nihil arbitror esse necessari-
um magis, rei tum Private,
tum publicae, illam dico ad diuinam
potestatem in rebus proximam
accedere, siue auctoritas ejus spec-
tetur,

Siue dignitas : at hoc etiam &
 ex capite ipsam potestati diuina
 Esse similem arbitror : quod quæ
 ad modum deus hoc maximè
 nomine potest oia, quia nihil
 possit non Rectum agere ; sicut
 vos pro eâ potestate quæ vobis
 tradita est, nihil contra Ius senten-
 tiis vestris potestate ~~quæ vobis~~
~~tradita est~~ decernere possitis. Iria
 oia sunt in controuersis a Testato
 quæ per leges vobis præstare liceat :
 testamentum interpretari, si obs-
 curum sit, uel ambiguum ; Rescin-
 dere, si ad iuris regulam non
 sit accuratum ; confirmare deniq ;
 si nihil in eo sit, nisi rectè Constitutū.

ex his tribus ~~quoddam~~ ~~vel~~ quod
 nam ad Testamentum Metelli
 pertinere expendamus, an inter-
 pretatio? ac nihil ambiguum in
 eo est, nihil non apertum, nihil
 non disertissime enuntiatum
 metellus exheredat filium, nul-
 la hic obscuritas verborum est;
 nepotem substituit in ejus locum,
 nulla hic sententiarum caligo -
 dicat ipse cæcilius, quid ibi anceps
 et amplexum advenit tenebras
 Certe si potuisset tabulis offundere,
 oratione suâ offudisset: cum nil
 obscuritatis vocibus asperserit,
 ipsâ luce meridiana clariores
 esse oportere, quæ non modo non
 habeant, sed omnem etiam removeant

Caligine. ac credo ad Regulam
 Iuris et formulam non est accu-
 ratum? hic te appello, iterum,
 cecili, ex quo quo ex sapite
 Testatum illud Reprehendat.
 ostende formam Iuris in eo
 violatam esse aliquam, ostende
 Conscriptum fuisse ab homine
 Mentis impote, ostende Conscriptum
 fuisse aliquo suggerente. nihil
 horum arguit; id unum vitium
 Reprehendat, quod inevitabile de te
 penas repetat. cum itaque Tes-
 tamentum interpretatione non
 Indigeat, quia planum et apertum;
 est, cum vitio sui caveat, quia
 ad finem juris et Regum Regulam

Conscriptum; super eorum, omnino
 Tertium, quod possitis facere et
 debeat, ut illud videlicet et autho-
 ritate vestra comprobetis.

Desinat itaque cecilius in eo
 Plurimum opera et angustiarum
 ponere, ut ostendat non existi-
 mandum esse Metellum in senten-
 tia Perseuasse. vestrum est, iudices,
 ex ipsis Testamenti verbis estima-
 re et declarare, quid voluerit;
 non autem suspicari, quid velle
 potuerit, aut etiam debuerit. Desi-
 nat postulare a Vobis, ut illud
 Testamentum faciatis irritum, quod
 ex iuris praescripto constitutum esse
 intelligitis. testatum ejus modi

Reuocare solus potest qui constituit
 in illud nihil aliud potestatis con-
 cessum vobis est, quam ut confirmet.
 atque ut planius illud innotescat,
 fingamur caecilium non rediisse,
 nisi post annum ex quo Metellus
 mortuus erat... adeo tunc
 Temporis, iudices, Caecilium, et peti-
 ut mutetur Testamentum, quia vo-
 luntatem et viuendi Rationem
 mutauerit. quae vestra erit sen-
 tentia? quae Responsio? id vero
 Negabitur fieri omnino posse
 quid ita? quid Testamentum? quid
 De quo Agimus, nisi Vitiosum sit,
 non magis in potestate vestra
 positum sit post Testatoris mor-
 tem, quam dum ipse viuet.

dum vixit nihil in illud Iuris
habuisti, igitur neque postquam
ille fato suo functus est. ac enim
quæres aliquis: quid est quod Iudices,
quibus data est Maxima rerum,
ex iuris, et Rationis præscripto or-
dinandum potestate emendare
non possint illarum Testamenti ta-
bularum, quæ ingruente morte
testatore emendare non potuerunt,
ex quas (ut præta. verbis Italo)
Emendatæ, si licuisset, evas?

* In
pivõphu

* Causa est, Iudices, et quid non ex
conjecturâ loqui, sed ex certissi-
mâ reip. Utilitate Repetita:
datus enim facultas mutandi et
emendandi Testamenta Pro variis

Reum adiunctis. quæ jam Erino
 bonorum certa professio? quæ
 Contra sollicitudo in contrahendis
 Societatibus, quæ in parendis
 matrimoniis anxietas? cum sem-
 per imminere possit aliquis metus,
 et junctum cum ipso metu peri-
 culum: sapienter itaq; cautum
 Legibus est, ut testamentum quod
 semel ex iuris præscripto fuerit
 Conditum, ab eo solo Reuocari possit,
 qui condidit.

Peroratio

VESTRUM, ex Iudices, Metelli Tes-
 tamentum, non modo non reuocare,
 quoniam Leges Vtunt; sed etiam
 Authoritate Vestra confirmare, quo-

nam ita tum privata, tum publica
 Utilitates Iubent., dei poenas quas
 Meruit cæcilius: nihil ipsi apud
 Vos profine testamentorum calli-
 da interpretationes: nullum Repe-
 riar causa præsidium, in sua cul-
 pã, hoc est in Licinii moribus,
 quos ut exemplo depravauit, sic
 Magna spes est poenã emenda-
 reum suã: doleat atiquando
 patet de filii evoribus, neque ultra
 timeat ne^o filium habeat Meliore
 se ac feliciorum. vestram denique
 potestatem, et sapientiam prou-
 dendo, ne quod Testamentum manu
 scriptum et constanti voluntate
 Confirmatum est, id ullã cupiditate

infringi possit, aut ullis fraudibus
 eludi, confirmabitur uti, confido,
 Iudices; hoc spondeo nobis vestra
 omnium in cognoscendis causis -
 diligentia, in defendendis severitas.
 te vero qui hujus controversia
 sedes arbitro, nihil est quod horre-
 mus plures, vel fidem tuam
 imploremur. Satis te officiorum
 admonent, tum eximia virtutes
 tuae, tum clarissimi parentis tui
 exempla, qui in augustissimo
 Senatu, non minus ingenio, elo-
 quentia, gravitate, constantia,
 quam dignitate principatum
 obtinet; cuius tu non potes melius
 Reserere mores, et integritatem, quam
 sanctissima iura distribuendo, et

assequendo cui que, quod suum est.

Quinti Metelli humanitas

Cum omnes homini maxime
conueniant uirtutes, tum nulla
ejus natura uidetur conuenientior,
quam ea que ab ipsius nomine
appellata est, humanitas. cujus-
quidem uirtutis exempla et si mul-
ta ex Romanorum annalibus
promptum est erueve, unum ta-
men profecam, ex quo possimus
intelligere Misificam esse huma-
nitatis cum animi magnitudine

concordiam. urbem apud Celtiberos
 insignem numero exercitu cin-
 xerat. Metellus, ex eo validius qua-
 riebatur, quod magnum in eâ mo-
 mentum ad Totius expugnationem
 provinciae constitutum esse intel-
 liggeret. Sed ita fuit ingenio loci,
 et aucto praesidio munita ciuitas,
 ut unâ solum parte videretur
 expugnabilis. Illuc itaque tres
 admovebat Machinas Romanorum
 impegatorum, et eam impressionis
 vim intendere. Jamque libratis
 in ictum tomentis, nihil eam
 proprius quam ut mucum ingenti
 Labe divideret: cum ecce novum
 a centobridensibus obiectum propug-
 naculum. Illi filios Rhetogenide—

qui ad Romanos ex urbe confu-
 gerāt, constrictis manibus, pedibus
 que, in ipso muri fastigio collocant,
 in patrem centesimo Liberosum
 periculo, ad Remouendam a suis
 perniciem vel iniuriam instigent;
 sed nihil agunt. ut natos videt
 Rhetogenes, moventur paternam
 pietas, hostilis constantia non vin-
 citur. metellum adiit, hortatur, ut
 Rem acriter urgeat, negat in liberis
 suis impedimentum esse vel mo-
 ram, quo minus etiam per exitū
 sui sanguinis ad vltimam expugna-
 tionem iter aperiat. quid deinde?
 quid Romanum fecisse imperatorem

at bitramini? an oblata sibi occa-
 sione festinanteo Vnum; patrice
 Eximiam laudasse fortitudinem,
 qui suam precommitteret, alienam
 sequebatur utilitatem; victoriam
 mox Revertendam ipsi gratulatu
 fuisse, æternam ad promississe
 Gloriam; id vnum postulante,
 ne acerbissimi suorum fati spec-
 tator adesse vellet; non impe-
 rante militibus ut exerceant
 tormenta, ut obuia quæ quæ
 pervenirent, ut per illa
 et calcata juvenum cadavera
 in urbem irruerent, ~~ut per illa~~
~~et calcata~~ suadebat hoc victoria.

Cupiditas, aliud persuasit heu-
 manitas. ille se hostem obliuiscer-
 tur, hominem esse meminisse, pa-
 tris constantiam admiratur,
 liberorum sortem miscebat,
 milites ab incepto Reuocat,
 bellica instrumenta colligit,
 Urbem obsidione libeat, receptui
 Canit, et prope victor uicto
 Similis abest. O misericordiam
 singularem! o humanitatem
 litteris omnibus, monumentis,
 ac laudibus ~~et~~ decorandam! vic-
 toriam in manibus positam
 ultro dimittit imperator, ut
 pareat hostibus, dum liberis
 non paucis pateat. nec variata
 hominum

hominum opiniones, non militū
 quævelatæ, non oppidelanorum
 Conuicia, non male volorum
 eximinationes Reformidat.
 quam quam quid ego loquor—
 vel quid esse metuat? oblatā
 non cedit victoriā metellus,
 sed ampliore consequitur;
 non euectæ Ille quidem machi-
 nis muralibus unius manū
 ciuitatis, sed totius gentis—
 animos vi humanitatis blan-
 diffimā occupat; non ingreditur
 Quanta nec immanes centobricæ
 Ruinas, sed in omni Celtibevorū
 Voluntates placidus victor ad-
 mittitur. placeat tibi itaque

Dux humanissime, gaude istâ
 Consuetudine tuâ, et certissimum
 de Uniuersâ prouinciâ triun-
 phum cogitatione iam percipe.
 ne dubita: vices, et quæ aomis
 expugnari se non posse credidit
 Celtævia, humanitate te debella-
 tam ultro mox fatebitur.

Oratio

Manlii capitolini per duellio-
 nis rei ad populum.

Adeste ciues, quicumque Româ
 stave incolumen, quicumque liber-
 tatem vestram in tuto positam
 esse latamini: adeste, et Roma-

Libertatis quæ vindicem capitis
 reum videte: quod ego tantū
 in mesceculus es, aut quid tanto-
 peve in patriam Deliqui, ut ab iis
 Civibus quos è gallo-ruum manibus
 Eripui quondam, hæ uictricem
 manus tu pīssimo vinculo-
 rū pondeve, videntibus vobis ac
 tacentibus, hodiē obruantur?
 auquor videlicet, quod de affectā-
 do Regno cogitavim: magnū
 profectō in quō liber iūce faci-
 nus, in defensore autem libe-
 tatis longe maximum; sed ipsā
 Magnitudine suā proptius incre-
 dibile! quibus enim vero aug-
 menti crimen hoc nefarium.

probatum. pecuniarum effusionibus
demeui ultimum Animos. an

ergo multis inopia laborantibus

*Are alieno
oppressionem
nequeus vel
ueres licet
solus coru
nomini bus
utis frui
iura? unde
bituribus*

*epitulari a nefas an illis quovis inopia subleu aueris imperanda. En
terdinuisti odori ut? liliat vinguillo accavari complures Evipui. anguiū*

quibus bene fit, an creditoribus

quibus fit satis? conersiones in

loco frequentes habui: an po-

pulo quotidianum in quotidiana

vis arumnis solatium offere,

et praesentis calamitatis sensu,

fortuna melioris spe objecta

lenire, flagitiosum est? at enim

populavis sum et populo gra-

tius? maximum hoc in me haec

vere crimen sentio. crimen est

*ut licet amor patriae civium grauitatis non agetur, sed tamen
redemptus periculis? crimen est*

charum esse patriae civem opti-

de patriam meritum? crimen est

vni viro beneuolentiam obtingere
 omnium, per quem vnum salus
 omnibus obuenerit! ô frustra
 ô temere susceptos pro patriâ
 tot casus et labores! si capito-
 lium cœcidiâ meâ gallis pro-
 didissem, si aures miserorum
 quætelis denegassem, si bona
 et opes uni mihi collegissem,
 si mihi vixissem, vni, si fuisset
 ignarus, durus, immisericors,
 eorum deniquè similis à quibus
 hodiè criminis postulo; omni
 crimine vacarem. crudeles —
 nimium hostes, quoniam inan-
 tiū falsis criminatibut
 inuitum adiecitis. prope et vi

me victoria ac uirtutis mea
 pœniteat; prope est oblitus
 mei jam uestri similitudo esse per-
 uelim, quo quid aut vobis ju-
 cundius possit esse, aut me indig-
 nius. quamquam quid loquor?
 me ut de patria bene meritum
 esse unquam pœgeat; me ut ulla
 Inimicorum calumnia ad pœ-
 nitentiam præclavissimi faci-
 noris adigant! non id est man-
 lius, quem ulla capitis pericula,
 a suscepto semel consilio, et cha-
 ritate civium auocent. id —
 Num pace tuâ dixerim, patria,
 dolere liceat, quod prope dimi-
 cando perire non contigim.

quod pulsus ē capitolio gallice-
 victoria Superstes fuenim, quod
 illos stando potius, quam cado
 deiecerim. ō nimium imbelles
 hostium manus! ō tela minus
 Infesta! ad hoc igitur vestra galli
 ignavia <sup>velut, virgido mea videretur, de vestris virgulis manibus et
gladiis, circum me omni inuidia</sup> cunctis dextra pe-
 vivem; aspice, quivites, aspice
 pectus hoc innumeris pro salute
 Vestra confixum vulnibus:
 en vobis nudum et indefensum
 patet; agite, si vos mei peger,
 ferrum stringite, quid quid ē
 tot praeliis super est sanguinis
 illud effundite. quod non potuerunt
 hostes immanitate cavari

vos populi omnium humanif-
 simi perficite... Sed vos commo-
 ueri sentio, agere pro me causâ
 nondum obducta cicatricea,
 rerum istos misericordia sen-
 suz comprimite; fontem fa-
 citis miserandum, non absolutis;
 alios ciuibz in capitis periculo
 ad vestram fidem confugere
 salubres est, mihi uel in ipsâ
 fide uestra periculum est.....
 te igitur appellabo. vnum, ca-
 pitoline iupiter, qui me altiori
 ate huius impetii conseruato-
 rem esse; et eodem quo tu gaudes
 lætari cognomine voluisti: inquit

imploco atque obsecro. si atque
 avia, simulachris, Religionibus,
 gallosum sacilegate maner
 prohibui; tu atuo custode. ~~in~~
 inimicorum scelestissimos cona-
 tus prohibe.

Oratio

Thomæ mori ad Henricū
 octavum secessionem
 ab ecclesiā Romanā me-
 ditantem.

Credo, ego te, Rex Maxime
 vehementer miravi, quid sit, quod
 cum omnes qui coram adsunt
 viri prudentiā et auctoritate

Spectatissimi in Lententiam tuam
 ire videantur, Ego voluntati-
 tuae obistere aggrediar unus,
 qui propter eximia tua in me
 beneficia tibi debeam omni esse
 addictissimus. quid ego in-
 sensus tibi sum pro teo ceteos,
 et dum maxime ingratus, imo
 tanto magis Beneficiorum,
 memor, tanto tibi addictus ma-
 gis, quanto in Repugnando -
 promptior et audacior. neque
 tamen unum me dissentire a te
 atque animo refragari existimes.
 omnes enim hi, quos silentio -
 Consilia tua comprobare putas,

illa propter iniquitatem repre-
hendi putant oportere, reprehen-
dere ipsi propter reverentiam
majestatis Regis non audent.

me vero fidem tibi obligatam
<sup>michi potestatem mihi ab utroque crediderunt, tunc
 ad uloneam</sup>
 Resolvere, et auctoritate ista qua
 meditavi ab ecclesia romana
 discessione sanctissima religionis
 jura violare, sempiternam nomi-
 ni tuo labem inungere, infinitas
 toti angliae calamitates importare.
 quamquam quid ego te pluribus
 admonitum velim? Satis ex quo
 tua sapientia est, impudentia
 tibi tuisque pericula prospicis.
 quam ego te, Rex optime, Rex Reli-

gionem sacram tibi a majoribus
 traditam, ate sanctissime re-
 tentam hactenus, et ad usus suos
 ejus hostes ferventissime aliquando
 propugnata; per dexteram
 te istam oro, quam ecclesie
 in germania laboranti porrexisti,
 istam, inquam, dextram non
 minus scriptis, quam praeliis
 nobilem; per quid quid In calo-
 re vis que tibi sacrum est ob-
 testor, pernitensum istud abjice
 Consilium; ne tantum optime
 illi parenti tui dolorem intexas,
 qui in illius gremio natus es.
 te illius exceptus manibus, tu illius

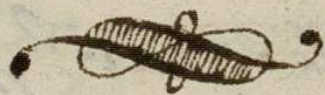
disciplina institutus: te illius
 templa sapientia effusum in precibus,
 mensa divino refectum pabulo,
 aere iurejurando non semel obli-
 gatum videntur: qui nemini
 datam fidem velis fallere, an
 illi toties adstrictam defectione
 impiam dissolvas? quin potius
 Recoea te ad pietatem pristina,
 et qualis antea fuisti talem te
 semper exhibe; hoc te iterum,
 Rex optime, non meo solum,
 sed totius anglie, sed ipsius
 nomine ecclesie oro et obsecro,
 quod si nullus es apud te preci-
 bus locus, si cogitata perficere

Constitutum fixum que tibi est:
 pro te mihi liceat, illum quem
 tradidisti magistratum abdicare;
 me pater ab aulis conspectu
 procul in loca sola concedere
 ubi regis patria q; charissime
 Religionis sanctissime calami-
 tates, si minus profuturis, ac
 libenter certe fletibus prosequar.

Oratio

Arimasias cruce damnatus
 quod urbem petram
 Iussur dedere non pavuisse
 . Ad Alexandrum.

Cave putes, Alexander, velle
 me hic verba facere, ut supplicium
 mihi per te irrogatum deprecem
 haud moras certe imminenti
 fato quasunque dicendo afferam.
 vivere non est tanti, ut vita
 usuram ^{di}ignis precibus velim
 Redimere. Vnum ex te liceat
 quærere, quod morituro negavi

Est nefas, cuius me fonssem
 facinoris addicas neci, quod videli-
 cet urbem cui tuenda præfec-
 tus es, iubeanti tibi continuo
 prodere abnuerim. hoc ego mi-
 hi obijit tuus Scelus, alexandro
 iudice, explectitur? proh dii im-
 mortales! hęcine es alexan-
 der, ille, quem veræ virtutis vel
 in hoste iudicem æquissimum
 prædicant? qui propterea inem
 imperat dicit hanc in eo ^{aliis} condemnari?
 quod ipse si faciat, laudi adscri-
 bi velit, hoc idem cum fecerit hos-
 tis, vitio vertitur? age enim
 Deo, vir macedo, fortuna tua
 habetur

habitum tantis per exuè, meas
 partes induè, mutemur animo
 personarum: Sim ego Alexander,
 sis tu avimases, vrbis tibi pro-
 paganda obtigerit præruptis et
 pendenti bus undique rupibus
 tam audacia, tam prope indecta
 nubibus, ut eam nulla tela, nul-
 la ~~ornamenta~~ ~~sed~~ ~~potius~~ tormen-
 ta, vix oculorum acies possit
 perstringere. Illam dedit mihi
 accessu primo, nulla impressio-
 ne facta inpreverit: quid tibi con-
 silii capiendum putat, quid fa-
 ciendum? an super his pavendum
 inprevis? an abijciendâ urbem
 — deffensionem

Et exidit nationis tuae curam?
 an non potius Vtramque omni
 Contentione animi atque corporis
 propugnandam existimes? ac
 enim expugnatori tot vobis,
 Victori, tot gentium minime
 Obstandum fuit? repudianda
 erat igitur gloria, quae mihi av-
 morum tuorum appropinquati-
 one offerebatur videbatur? enim vero
 quantem fuisset laudis tot victori-
 arum cursum obiecto petra pro-
 pugnaculo retardare! quante fe-
 licitatis imminentem populo-
 quos nondum attigisti securitatem
 Repelle, et communis libertatis

appellavi vindicem! quanta
 virtutis, subactis per te immen-
 sis Regionum tractibus, unum
 me Bello tentatum Rediitve,
 inuictum Remanere; quod mihi
 si annuissent Superi, arduus
 iam non alexandro parem sed
 Superiorem lingua omnium gentium,
 et omnium aetatum littera, predi-
 casset! sed haec v. omittam
 quia laudis mea Ratio postu-
 lat, quid gloria tua interfecerit
 Cogita: hinc Mares ex Femi-
 nis et ignavis populorum ultro
 se tibi dedentium obsequere;
 an non potius ex Animosa hostium

Fortiter Repugnantium cons-
 tanciã incrementum accipere
 arbitrans? quæ virtutis Bellicæ
 monumenta posuisses, nisi ali-
 quando reperisses viros, qui
 pro tuendâ libertate suâ ad-
 uersum te castra ponerent. Quid
 en quod ipsam hanc petram
 Antea inexpugnabilem, modo
 expugnatam jactitas; si quã
 feliciter occupata per te fuit,
 tam fuisse tuipiteo per me
 tradita? quid est quod te vic-
 torem prædices, si occupat
 nemo, qui antea vincere audeat
 quam vinei se patiatur? sed te

513

oratione meâ non moueri sentio,
te vero fortitudinis peritum
nandum ac ceteri minùs æ-
quum iudicem intelligo. tibi etiâ
Videor magni flagitii Reus,
esse me fateor; facinus admissi-
ita, fateor quidem grauissimum;
non quod tibi obistere voluerim,
sed quod ad genua victoris sup-
plex accesserim: quod te nimium
fama credulus hostem tam cle-
mentem et magnanimum, quâ
felicem iudicauevim. hoc vero
scelus est inexpiabile, hoc morte
quantum liceat expiabo. supplicium
Indixisti, hoc subibo medios -

intus cruciatus, hæc cogitatione
 Latus, quod minorem corpori
 meo dolorem, quam tuo nomini
 Labem inferas.

Oratoria cum exercitiū
 Duce comparatio

Mirum credo equidem et
 intoleraudum quibusdam vide-
 bitur, quod facultatem oratoriā,
 quæ minoris fuisse & stimatur
 a multis, cum imperatoriā
 dignitate, quæ magnis semper
 In Prælio fuit apud omnes,

hodiè in contentionem adducere,
 et alteram cum alterâ conferre
 aggrediamur. nobis tamen
 exercituum imperatores ipsi
 facile agnoverint, si sciam
 nos tantum ipsis concedere,
 quantum oratores dicendo tribu-
 ere consueverunt; nos Vtram q;
 Autem ^{ita} componere, ut non de
 alterius præsentia, sed de Uti-
 litate Vtrius q; ac similitudine
 disputationem instruamus.
 ac primo quidem imperatoris
 oratoris q; tirocinia confecturus.
 quam similiter ad diuersos In
 Rebus huius, atque illius ratio
 studiorum

hic militiam grauem a puero
 Condiscat, ille peregrinum ser-
 monem a tenebris auerpiat oportet.
 hic a ma imbelli manu tractare,
 ille tremente digito calamos ducere
 affuescat necesse est: hic corpus
 indurat laboribus, ille animum
 exerceat commentationibus. hic
 prodit in solem et puluerem cum
 sudore Pluvio, ille in umbra et
 Scholastico pulvere ^{non} sine fastidio
 delitescit. hic aequales et similes
 habet in castris, quos nisi forti-
 tudinis laudes superuacue, sem-
 per in extremis hærebunt, ille
 Condiscipulos habet in ludo litterarum
 palma cupidissimos, quorum diligentia

nisi uicerit, in ultimis ordinibus
 semperò inglorius sedebit. Jam
 uerò Positis utrum quæ Troicius
 educamus in campum et aciem.
 hic ad Repellendum hostem, vel
 ad lacerandum, agmina colligit;
 ille ad impetendum aduersarium,
 vel ad Refellendas aduersarii peti-
 tiones argumenta suis e sedibus
 depromit. hic turmas, ille oratio-
 nis partes cepto quasque loco
 et ordine distribuit. Vterque fon-
 fligit, acies quidem disparibus,
 sed neutris inualidis. inde tela:
 hinc uerba, sed grauiora, sed aculeis
 instructa, sed quo uis telo sepe
 validiora. inde corpora impugnantur

hinc animi. inde propulsantur
 Acies, hinc voluntates impellan-
 tur. magnus utrinque virium
 Conflictus, magna conceptatio.
 quid utriusque certaminis exitus?
 Illinc video Rivos sanguinis
 Exundare ~~hinc~~ exundantes, hinc
 Effusas summa cum suavitate
 Lachrymas: Illic cerno coepta
 passim cadavera, hic devictos,
 Sed tamen erectos audientium
 animos: Illic armis hostes depo-
 sitis in servitutem adducti, bella
 Lorruda, Bella execrantur, hic
 omnium generis homines blandis
 Constricti Vinculis, in oratoris
 sententiam

adducti, oratoria facultatis vim
ineluctabilem, vel predicando, vel
maximè silendo confitentur.

Vicis uterque, Uterque Triūphat;
Sed alter in divitiis et vastatis,
alter in conservatis Tobibuat; il-
le magno cum plausu, hic mi-
nore cum strepitu. quid multa?
Plus celebritatis habet ille, hic
fortasse plura vota laudis.

Oratio
ad charolum Borboniū
desertā patriā casavianis
Copiū præfectum et mo-
ventem arma contra F.P.

Quo Progredieris, Borboni, quòvis?

quis amorum Tuorum sensus?
 si tamen tua sunt? impetum
 sustinetur per, et gradum, si
 non Refectis, saltem comprime.
 Respice te, et qui sis, qui fueris
 Vide. Respice agmina, quibus
 praes, et illorum signa an pa-
 tria tua amica sint, an infesta
 cognosce. Respice militem
 quem aggredieris, nec antea
 quam oculos in vultus defixeris,
 Pectoribus gladium amove:
 Regem ipsum qui tibi stat adverso
 intueere, gallus gallum, Borbonius
 valesium agnosce: intueris enim
 Verò, et agnoscis gallos, sed ex ipso
 galli exercitus conspectu videtur
 animus

animus exardescere, unde amor
 exitui debeat, inde credere furor.
 vindictam animo meditavisti;
 illam gladio expetis; quasi inju-
 rias velis persequi. non quero,
 scio, quibus causis et nominibus
 tuam à patriâ defectionem excu-
 sare, si aggressus: quæ petebam
 Vide licet, tibi negata sunt: quæ
 tenebas, vocata sunt in conten-
 tionem. hoc quaeris; Vtrum jure,
 an injuriâ nihil disputo: si ita
 scire: ingrata fuerit in Patriâ
 Cui Tamen ciues <sup>plures suspenderent tui, quam illa civibus,
 immo qui debent hoc ipsum ciues</sup> quod illa civibus
 quid piam debeat; verum si in-
 multa quaerelarum fauce, sin-
 ista, sine graue: an non dolori-
 iustissimo datum satis est?

dum fuga tua, patriæ circumcla-
 rissimum, gallicæ imperatorem
 exercitus fortissimum, regie fami-
 liæ decus, et columen maximū
 evipuit. an non iracundia plus
 satis indultum est? dum roma
 in gallia sinum conuectis, dum
 vrbes illius occupat, dum exer-
 citus nostros profligat. si dele-
 da fui sanguine quæ tuum uult
 animum iniuria, quantum hac-
 tenus peccasse fasum est? tot in
 Patriam dexteras romasti, quos
 in illam strinxisti gladios. quibus
 illam vulnerebuz confixisti?
 ipsam itaque iam de te grauiter
 ex postulante audi, et illud
 quærentem ex te, an tuas solum

videri deceat injurias. laesum te
 doluisti, cultus es dolore; laesa
 per te doli gallia: dolorem an
 illius Relinques inultum? non illa
 tuum, sed illorum exposcit san-
 guinem, quorum Telus in ipsius
 perniciem abusus es. uerte igitur
 Roma, uerte oculos in hostem:
 penas ab eis repete pro patria,
 pro quos antea de patria sup-
 plicium sumpdisti. quem illi
 modo secus sum foveis sui,
 socium ac ducem, hunc ipsum
 cinantem gallia et Ultorem,
 Videant, horrescant, et fugiant

Alexandri In Ulteriore
India partem progressu
ad Milites Bellum detrectantes.

Oratio.

Quæ vos, milites, audito signo
tam lenta retineat in castris mora?
quis pedes timor alligat? quis ora
pavor comprimit? ubi pridtina
illa pugnandi cupiditas? ubi cla-
mor ille alacritatis Index? ma-
cedonas video, macedonum animos
Requiro. Siletis, vultus ad Terrâ
deiecit. quid Putem? an vos pi-
geat alexandri, an vos pudeat?
an Regis detrectatis Impetia? im-
petia mitto. alumni cõmilitones

que sequi Vestigia Vtrum abnuitt?
 an in victoriaum versu in medio,
 Vel potius in proximo Laborum
 exitu desereve tuopi fugā constitu-
 tum vobis est? sic vno Die pau-
 sam tot annis, tot quæritam -
 bellis gloriam abijcitis? vos vobi-
 um naturæ et artis præsidio -
 multitudinimarum propugnacula
 Diruistis. vos montium nive pe-
 renni hærentium Iuga superastis.
 vos Regionum Inuios aditus, aut
 inaccessos penetrastis. vos flumi-
 num vortices rapidissimos, hoste
 Ripam ulterioreni nequic quam
 obidente, Trajecistis: non vos im-
 pedire Difficultas itinerum. —

non vetardam Locorum immen-
 sitas, non hostium multitudo de-
 teruit, quo minus palmarum
 medem vberissimam, quo vis an-
 ni Tempore legevit. nunc autem,
 Cum aeterna vobis laurea ^{pinguo} ~~prop~~posita
 propinquo labore facile colligenda,
 nullo vel exiguo sanguine vedi-
 menda offeratur, illam Respuit;
 ab illa, pedes, manus, oculos,
 Reflectit? sed quid ego fractos
 et jacentes animos frustra conon-
 frigeve. Degeneres macedonarum
 augur satis obstinatum illud
 silentium; vincere vos ultra poterit;
 Vivat amor patrie. Vos sollicitat.

et mei vestri que immemores
 facin., ite, nihil vos moror, ite
 domum Deduceo, deserto Rege perfidi,
 desperatâ victoriâ ignavi patriâ
 Repetite. tametsi quo vos vel
 quales Remitto. quod erit per
 devictas Regiones iteo populice
 quibus Teuorem intulistis, quos
 ludos veniendo dabitis? quis po-
 pulavium census, cum vos rerû
 oîu egentissimos diis penatibus
 offendetis? quis sermo vestro, cum
 de laborum fructu, cum de
 Cusûs mesâ, cum de fide regi
 debitâ interrogabam? fugam,
 Egiditatem, perfidiam excusabi-
 endo. patria amor impotenti?

cujus tamen conspectum uobis
non inuideo, cuius desiderium
laudo, cui vos ipse Redditor
volo, sed quales decet: spoliis
videlicet locupletatos, indicit
gemmis Splendidos, auro graves,
rebus abundantes omnib. que
vitam multis conflictatam
arumnis, tranquillam deinde
Sulchro in otio, et Beatam effici-
ant. hæc vobis premia spodei
india, hæc vos percipere animo,
vel potius manu decerpere Jubeo,
Suadeo, et si fas oro: sed impera-
toris Jussa, monita, preces-
Etiam preuenitis: nihil jam a
Vobis flagito, nihil impero,
sacramento militavi vos absoluo,

viam capescite, mature Reditum,
Regem deservite, schitis Bactrianisq;
Alexandrum submitte. his ego cō-
mitibus cursum institutum per-
sequar, his cum militibus pugna-
bo, his adiutoribus Vincam: et qui
nunquam sine Alexandro vicisti,
Alexandrum sine vobis audietis
vicisse; et si quis Pudor superesi,
Dolebitis.

~

Mauca Fortata
ex nobilissima heredesiorum
familia Reifamiliaris angustia
oppressus sibi et numerosa proli
opem evogat In curia forib?

Et si plane sentio, P. C. quā turpe si

indicare

viro ex nobilissimâ gente procrea-
 to, idem indicave auxilii, quod Ple-
 beium et infima sortis hominē
 accipere pudeat: tamen summa
 Rei familiaris angustia cogunt
 nihili pudeve, et illud mihi libe-
 ris quod flagitave vita presidium,
 quod iam nobis in solâ Benig-
 nitate vestrâ positum est atque
 constitutum: non enim hortensio-
 rum familia his hodie pollet
 divitiis, quibus olim circumflue-
 bat: non his fructus hominibus,
 quibus abundavit Divus. ex illius
 Divitino splendore fortunis quę
 Vix aliquid præter nomen super
 est: magnum illud quidem, sed
 ipsâ magnitudine suâ grave

quodam modo, et impotunum.
 nam illa majorum monumenta,
 quae Medio In foro aliis quae pas-
 sim locis erecta conspiciuntur; illae
 patrum laueatae Imagines, quae
 prostant in atriis et porticibus:
 quamquam nobis possum ad-
 dere animos, non auefunt tamen
 egestatis et inopiae, sensum, quin
 potius illum efficiunt utriusque
 Comparatione sortis multo acer-
 biorem, quod si quā tuopitudine
 Vita, si effusio In libidine ~~et~~
 et vitia facultatibus, aut alia
 demum culpā meā factum esset,
 ut ex altissimo fortuna gradu
 opes meae ad ima conciderim;
 lateverem profecto, nequē Caput hoc,

meum quidem, ac nullā invidi-
 cordiā dignum, ē latebris in ipsā
 cuvia lucem exequendum esse
 avitrare. sed me ab omni sus-
 pitione flagitii vel luxuria satis
 defendit, divi augusti Iudicium
 et beneficentia, qui Profecto nec
 liberalitatis suae putavisset,
 quem aliquā delicti culpā inopē
 factum cognosceret, illius Ino-
 piam pecuniā ex arario de-
 promptā sublevarē; nec sapi-
 entiae hortensiorum familiā
 si a patrum virtutibus ad vitia
 deflexisset, hanc velle propagatā
 ad futuras aetates, et suo Turbu
 amplificatam. ==

At nequē vel in parentes, vel
 in deos egestatis meae causam
 et invidiam devinavi ac refundi
 Velim; deorum numen veneror,
 et illis quaecūque Bona accipi-
 mus, non item quod patimur
 incommoda Refeovi at vitros
 Oportere; parentum memoriā
 colo, ex iis Debeve me plurimā
 Profiteor, qui mihi patrimonii
 Loco virtutis Studium Reliquerūt,
 quod ego fortunis oībus ipsi q̄
 a deo vita longe anteponendā
 existimo. cetera quae levitate
 fortunae, vel iniquitate tempo-
 rum amiderunt, ab iis non repe-
 to. abstineo quae velis; ad preces

Confugio : vestram, P. C., misericordiam imploro, Respicite miseras Clarissima Gentis Reliquias, afflictos et Jacentes totum Consulum, tot Dictatorum nepotes sinu paterno inspicite. Date illis in Majorum sedibus et ordine posse aliquando consistere. proinde illis tam nobili progenitos esse sanguine: proinde susceptos fuisse augusti Caesaris imperio: Proinde presentis calamitatis subsidium, omnem futuram Vitae Spem In Benignitate vestra repositam habuisse.

FINIS

De institutâ pro locito
conceitatione pag. 3^a
Neronis crudelitatem nêo
verbis assequi potest. p. 10^a
Ingenio tardior aliquâdo
superat velociorem. p. 12^a
Exordium orationis Clodii
aduersus ciceronem. p. 13^a
Sapienter Rôî lege consti-
tuerunt. v. libei In pâr-
tum potestatem Remane-
rent. pagina. 16^a
Publii Scipionis censoris
Clodium asellum. Iquitem
gradu mouentis oratio 17.
Mavli valeui nepotis
in Titum annium milonem
orationis Exordium p. 20^a
De libris amatoriis. 28
In morbis animi multo
hebetior est sensus quam
In morbis Corporeis. 29
Catonis censoris aduersus
græculos cantores, cythara-
dos, alios huius generis p. 30

Ludovicus XV felici-
tèr convaluit. p. 38.
Qui improbis frequen-
ter utantur &c. p. 38.
Oratio in geneve Iudiciali
accusatus mulier ma-
trici da apud maveum
popilium Lenatem 39.
Oratio altera in genere
Iudiciali. De offensio mu-
lieris matricida apud
Eundem. pag. — 42
Puerilis etas omniù
Maximè felix. Etati
vel minimè infelix. 57.
Oratio clementis centu-
visionis ad milites. Reditio-
is et introitus. &c. 63.
Oratio paponii agrippi-
ni apud neronem ac-
cusati quod esset vultu
Tristis ac senex. 68.
Oratio In publicum Va-
lerium Consulem quod Edi-
ficer domum in monte-
palatino neque sibi col-
legam. &c. pagina 77.
Oratio excusat se Valerius

Index

quod edificavit In mo- te palatino. pag. 83.	familias occisis p. 175
Causa in genere delibe- ratiuo.	Oratio militiadis cum
Oratio appii Clodii de no- Reuocandis Bleo. p. 93.	Undecim ac motorum mil- libus aduersus sexcenta-
Oratio meneni agrippae de reuocandis in urbem qui secessionem fecerant seu qui ab ea secesserant pagina 106	persarum millia In ca- pis marathoniis pug- naturi. pagina 183.
Causa In genere Iudiciali accusatus parricidii M. fabius eburneus. p. 121.	Septimi Seueri In filium parricidium Leni- tas. pag. 187
Offendit Mavortius fabius eburnus. p. 135.	Saves femine In ora- tore forensi ex vivo mi- litari Requiritur vir- tutes pag. 194.
Oratio minucii augurii ad M. attilium Regulum imminentem Romae pagina 154.	Oratio Sti francisci Xave- ri ad Classis iudice pre- fectum instruenda ad- uersus Taffanapatand Tyrannum. p. 199.
Hortensia lausam agie pro matronis graui tributo oneratio pag. 164	Platonis obijungatio ad nobilem et comphe- lum adolescentem for- ma plus equo studiosu pagina 204.
accusatus apud Areo pagitas mater Inuivna	Hispanus orator in Consilio Hispanorum

procerum Rem laudat
indigniter gessam ab
alphonso Duce dum car-
thaginiensem urbem maurorum
obsiderent copia
pag. 211

accusatur apud
Iulium Cæsarem ponti-
us Pilatus a centurione
qui de christo recens
mortuo exclamavit
(verè Hic homo filius dei
erat). pag. 228.

Nero de supremâ sor-
te anxius. p. 245

Oratio Clotidis regine
ad filios Childebectum et
Clotavium acie instructa
Iam Iam concepturos
pagina. 251.

Oratio miata ad Insig-
nos Rhetoricæ alumnos
ut ad palmas ludis sole-
mnibus Referendas Ec. 256.

Oratio periodica Postu-
lanti quâ conquevitur
quod patre dictatore
dannehus quod Contra
eius imperium Rei bene-
gerenda nactus occasio-
nem praelii inuisset. 265.

Oratio Davidis quâ petit
a saule ut sibi liceat cum
philistæo singulari pra-
lio congressi. pag. 271.

Oratio Davidis ad saulem
allato Philistæi capite 276.

Christus infans omnium
Mortalium Magister.
pagina. 278

Oratio titi Manlii ac-
cusati quod sine imperio
gallos grecos debellasset
pagina. 288.

Oratio Ulyssis ad agamem-
nonem ut filiam morti
dare velit. p. 294.

Agamemnon suas excusat
lacrymas. 297.

Index

Davius ad Alexandrum post pugnam Arbellen- sem. pag. 302 Alexander Respondet Davio. pag. 306 Regulæ ad Senatū de Captivis & Redimendis pagina. 319. Oratio matris Machabe- orum ad suum septennem filium cum ab Antiocho Iussa esset puera alloqui ipsumq; deterrere à pro- posito occumbendi pro- Lege Divina. pag. 328. Oratio Armenii ad geo- manos ut positum sibi Iugum excutiant. 333 De Pace inter Europæ populos conciliata anno dñi 1713. pag. 343.	Oratio augusti in se- nate antequam ad se delatum principatum suspiciat. 346. De Impevii gallici diu- tunitate. pag. 350. Oratio Deffenditur apud apreopagitus mulier summa occiso marito et filio genuina pavore Dii Rea. 353 Corpus humanum Anima caveat. 366. Oratio theati ad popu- lares suos ut ablatam ab Alexandro Reuifera- da patriæ facultatem accipiant pag. 372. Causa In geneve deli- beratio. pag. . . . 383. Oratio In qua Euctemoz suadet grecis a Rege persarum olim capti et fœderati corporum liberatioe
--	---

deformatio ut reuident
de patria abjiciant. Desi-
derium, et domicilium
ab Alexandro magno
in perfide flagitāt. eādē
383

NERO germanici filius
apud Tiberium accusatus
ipse deffudit &c. p. 393.

Cum tam pauci hodie lau-
dem et uditionis appetāt
paginā 399.

ORATIO Iulii galbae im-
peratoris coram populo
Romano de p. Soneq. &c. 402

Ludovici 9ⁱ galliarū
Regis laudatur pietas &
&c. pag. 409

ORATIO antonii oblatum
a se Julio Casari diadema
excusantis . . . p. 417.

ORATIO porcii latonis de as-
tigandā Rōrum Luxuriā
pag. 427

Improbatur apud
Charolom andegavense
Siculorum Regem. 435.

ORATIO Iuliuscorū Ducis
De Bello Romanis infe-
rendo. pag. 450.

ORATIO publici temporo-
nii Tribuni Militum
&c. pag. 457.

ORATIO Scavola pro li-
cino In patris Locum
&c. pag. 463.

Quinti metelli huma-
nitas 488

ORATIO Manlii capito-
lini pro duellione rei
&c. pag. 494.

ORATIO Thome mori
ad Henricum octavum
Successionem ab Ecclesiā
Romanā meditantem
&c. pag. 501.

ORATIO avinasis cruce-

Damnati quod Urbem
petram Jussus Sedere
non pavuisse ad Ale-
xandrum pag. 507.

Oratoris cum exer-
cituum Duce compa-
rao pag. 514.

Oratio ad Chavolum
Borbonium delecta pa-
tria cadavianis Capitis
praefectum et monumentum
avina contra. F. P. 519

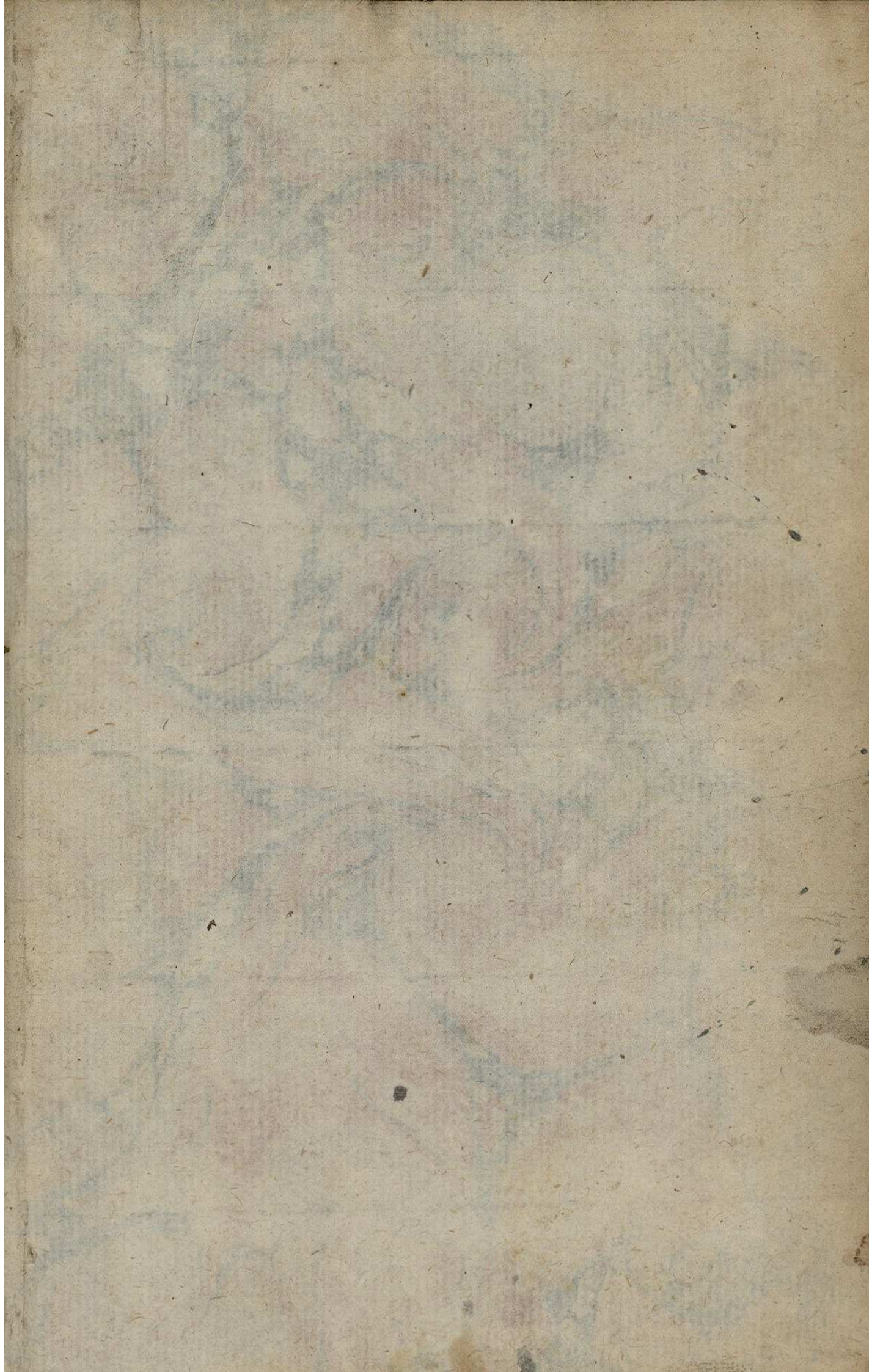
Alexandri In ulte-
riorem India partem
progressuri ad milites
Bellum detrectantes -
oratio. pag. 524

Mavcuc hortatus ex
nobilitatima hortensio-
rum familiam sic familiam
vis angustiam oppressus.
Ecc. pagina 529.

Etsi plane sentio
eadem pagina. 529.

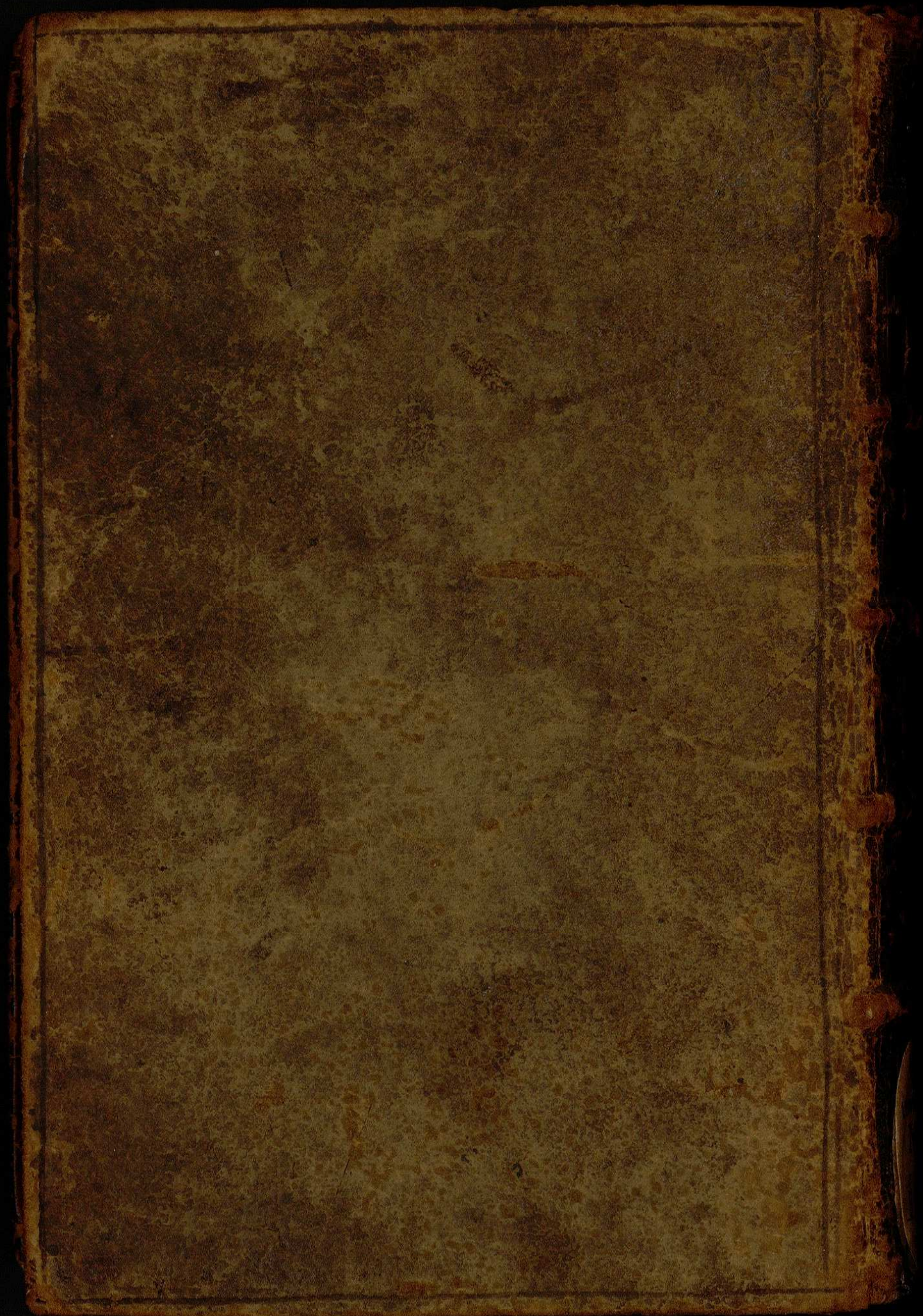
Sinior
Totius Tabulae.

R H E T O
R I C A

BIBL.
DE
L'UNIVERSITÉ
MS.

1428